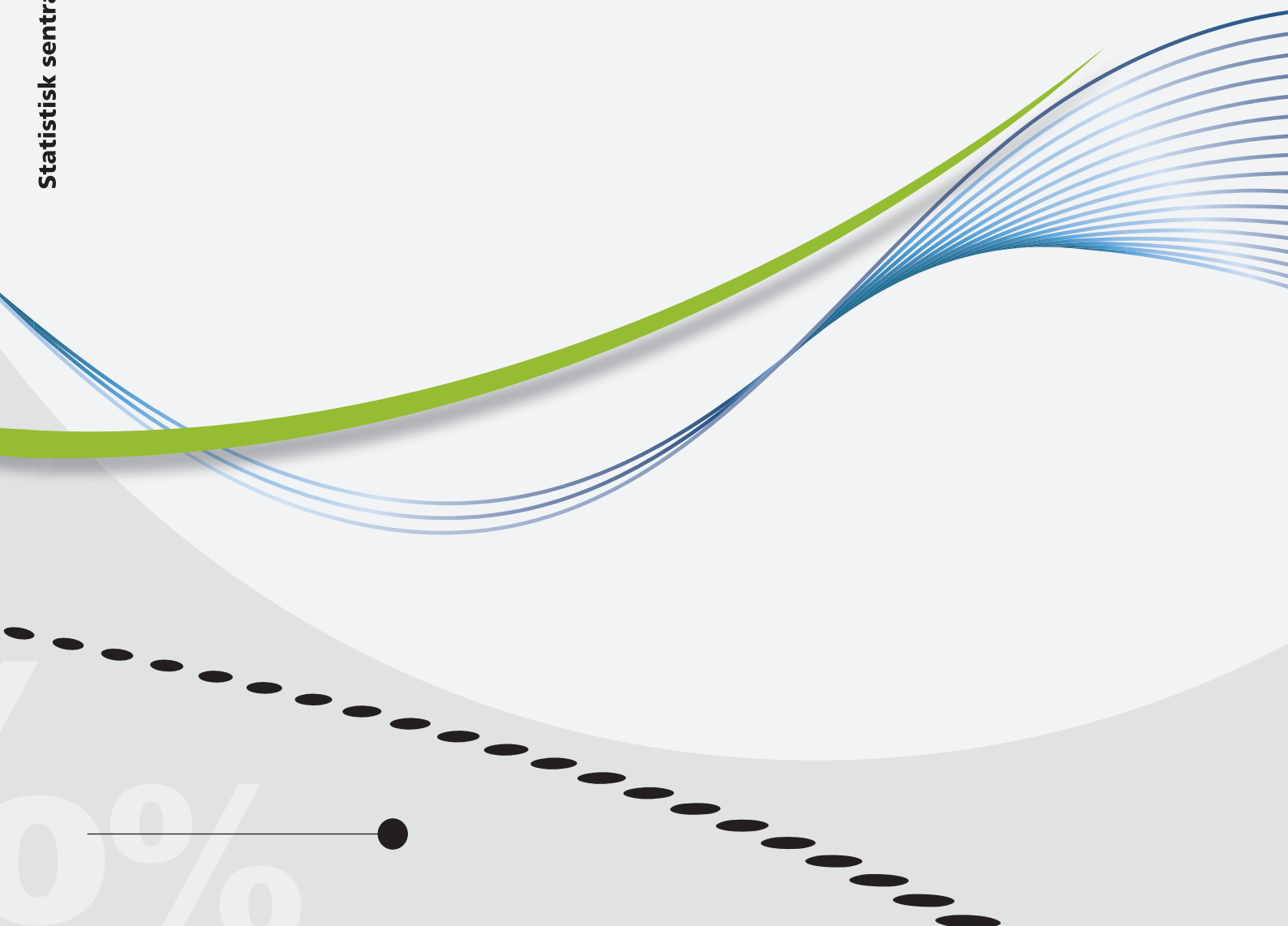

Anne Hege Tangen (red.)

Sektor 2014
Ny institusjonell sektorgruppering
Rapport fra prosjektgruppen

Anne Hege Tangen (red.)

Sektor 2014. Ny institusjonell sektorgruppering
Rapport fra prosjektgruppen

	Standardtegn i tabeller	Symbol
© Statistisk sentralbyrå	Tall kan ikke forekomme	.
Publisert mars 2012	Oppgave mangler	..
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal	Oppgave mangler foreløpig	...
Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.	Tall kan ikke offentliggjøres	∴
	Null	-
ISBN 978-82-537-8285-0 (trykt)	Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
ISBN 978-82-537-8286-7 (elektronisk)	Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
ISSN 1891-5906	Foreløpig tall	*
Emne: 10.90 og 10.13	Brudd i den loddrette serien	—
Trykk: Statistisk sentralbyrå	Brudd i den vannrette serien	
	Desimaltegn	,

Forord

Rapporten er utarbeidet i fellesskap av prosjektgruppa og oppsummerer arbeidet til prosjektet Sektor 2014. Prosjektet startet opp i november 2009 og pågår fram til sommeren 2012. Formålet har vært å utarbeide en ny institusjonell sektorgruppering til bruk i Enhetsregisteret. Prosjektgruppa har hatt følgende deltakere:

Frode Borgås, Seksjon for offentlige finanser (fra mars 2011)

Trude Nygård Evensen, Seksjon for nasjonalregnskap

Ann-Kristin Hansson, Seksjon for statistiske populasjoner

Gudrun Haraldsdottir, Seksjon for finansielle foretak

Andreas Hedum, Seksjon for Helsestatistikk

Torbjørn Cock Rønning, Seksjon for finansmarkedsstatistikk (fram til februar 2010, leder)

Jon Ivar Røstadsand, Seksjon for finansmarkedsstatistikk

Anne Hege Tangen, Seksjon for finansmarkedsstatistikk / Seksjon for finansielle foretak (leder fra februar 2010)

Åsne Vigran, Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk (fra juni 2010)

Pål Martin Vinghøg, Seksjon for offentlige finanser (fram til mars 2011)

I tillegg har Benedicte Castberg og Leiv Ryalen, begge fra Seksjon for finansmarkedsstatistikk, deltatt i deler av arbeidet.

Prosjektet har hatt en styringsgruppe bestående av seksjonssjefer fra berørte seksjoner og fagdirektør på Avdeling for nasjonalregnskap og finansstatistikk:

Anna Rømo, Avdeling for nasjonalregnskap og finansstatistikk

Irene Arnesen, Seksjon for offentlige finanser

Ann Lisbet Brathaug, Seksjon for nasjonalregnskap

Jan Furseth, Seksjon for statistiske populasjoner

Dan Gallefoss, Seksjon for finansielle foretak

Marit Hoel, Seksjon for finansmarkedsstatistikk

Roger Jensen, Seksjon for bygg- og tjenestestatistikk

Sammendrag

Norge er gjennom EØS-avtalen forpliktet til å oppfylle kravene til institusjonell sektorgruppering i EUs nasjonalregnskapsstandard (ESA). ESA legger rammene for de nasjonale standardene. Innenfor denne rammen tilpasser landene sin institusjonelle sektorklassifisering til landets institusjonelle forhold og brukerbehov.

Dagens norske standard for institusjonelle sektorer ble etablert innenfor rammene av FNs nasjonalregnskapsstandard (SNA68) i siste halvdel av 1980-årene og ble tatt i bruk fra regnskapsåret 1987. Til tross for den økonomiske utviklingen og revisjonen av de internasjonale standardene på midten av 1990-tallet, er det kun foretatt mindre endringer i den norske institusjonelle sektorklassifiseringen etter etableringen. De siste årenes globalisering og finansielle innovasjoner, sammen med den siste revisjonen av ESA, har gjort det nødvendig med en revisjon av den norske institusjonelle sektorklassifiseringen. Bakgrunnen og rammer for prosjektet er omtalt nærmere i kapittel 1.

De viktigste endringene i ESA er endret avgrensning mellom finansielle og ikke-finansielle foretak, flere finansielle sektorer og økt fokus på offentlig kontroll. I tillegg gir den reviderte standarden en mer utfyllende forklaring på avgrensningen mellom offentlig forvaltning, ideelle organisasjoner og ikke-finansielle foretak. En kort omtale av de overordnede rammene i ESA og endringer i norske institusjonelle forhold og brukerbehov er omtalt i kapittel 2.

Som følge av endringene i ESA og den økonomiske utviklingen, er en rekke foretak flyttet fra ikke-finansiell til finansiell sektor i den nye, norske institusjonelle sektorklassifiseringen. Samtidig er det innført nye finansielle sektorer for nye institusjonstyper. Videre er avgrensningen mellom offentlig forvaltning, ideelle organisasjoner og ikke-finansielle foretak noe endret. Avgrensningen mellom ikke-finansielle foretak og husholdninger er endret for å rendyrke konsumfunksjonen i husholdningssektoren. Vurderinger og endringer i den norske institusjonelle sektorklassifiseringen er omtalt i kapittel 4, mens det i kapittel 5 er gitt en oppsummering. Sammenhengen mellom den nye og dagens institusjonelle sektorklassifisering er gjengitt i vedlegg 2.

Det er lagt vekt på å tilpasse den detaljerte sektorklassifiseringen til norske forhold for at brukere og rapportører skal kjenne seg igjen. Rapportørene tar utgangspunkt i den institusjonelle sektorklassifiseringen i Enhetsregisteret. Den er begrenset til sektorer hvor vi har behov for motsektorinformasjon fra hovedvekten av rapportører, samt sektorer som benyttes av rapportørene til administrative formål. Sektorkodene i den nye institusjonelle sektorklassifiseringen i Enhetsregisteret er utvidet fra tre til fire siffer. En nærmere omtale av rammer og struktur, herunder den endrede rekkefølgen på sektorene, er gitt i kapittel 3.

Noen sektorer, som til dels er vanskelige å definere og avgrense, er ikke innarbeidet i sektorklassifiseringen i Enhetsregisteret, men ivaretatt ved underoppdelinger i SSBs bedrift og foretaksregister. Den fullstendige, nye sektorklassifiseringen har en sju-sifret kodelstruktur som består av de firesifrede sektorkodene i Enhetsregisteret med tillegg av de tresifrede undersektorkodene i SSBs bedrifts- og foretaksregister. Dette er vist i kapittel 5. Sammenhengen mellom den fullstendige, nye sektorklassifiseringen og rapporteringskravene til Eurostat er illustrert i vedlegg 3.

En endring av den institusjonelle sektorgrupperingen er ressurskrevende både for SSB internt, brukere og rapportører. Arbeidet med omleggingen er nærmere omtalt i kapittel 6.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
1. Bakgrunn	7
1.1. Internasjonale krav	7
1.2. Dagens norske standard for institusjonelle sektorer.....	7
1.3. Prosjektarbeidet	7
1.3.1. Mandatet	7
1.3.2. Arbeidet i prosjektgruppa	9
2. Institusjonell enhet og sektor - definisjoner og endringer	12
2.1. Institusjonell enhet.....	12
2.1.1. Definisjon av institusjonell enhet i internasjonale standarder	12
2.1.2. Norske institusjonelle enheter	12
2.2. Institusjonelle sektorer.....	13
2.2.1. Hovedsektorer i de internasjonale standardene	13
2.2.2. Hovedsektorer i den nye, norske sektorklassifikasjonen	13
2.3. Endringer i internasjonale standarder.....	16
2.4. Endringer i norske institusjonelle forhold og brukerbehov	16
3. Ny institusjonell sektorklassifikasjon – rammer og struktur	17
3.1. Rammene for arbeidet med ny institusjonell sektorklassifikasjon.....	17
3.2. Strukturen i sektorklassifikasjonen	17
4. Ny institusjonell sektorklassifikasjon - avgrensning og innhold	18
4.1. Ikke-finansielle foretak.....	19
4.1.1. Definisjon av hovedsektoren i internasjonale standarder	19
4.1.2. Avgrensning av hovedsektoren i dagens institusjonelle sektorklassifikasjon	20
4.1.3. Avgrensning av hovedsektoren i den nye institusjonelle sektorklassifikasjonen	20
4.1.4. Inndeling av hovedsektoren i den nye institusjonelle sektorklassifikasjonen.....	22
4.2. Finansielle foretak	24
4.2.1. Definisjon av hovedsektoren i internasjonale standarder	24
4.2.2. Avgrensning av hovedsektoren i dagens institusjonelle sektorklassifikasjon	25
4.2.3. Avgrensning av hovedsektoren i den nye institusjonelle sektorklassifikasjonen	25
4.2.4. Inndeling av hovedsektoren i den nye institusjonelle sektorklassifikasjonen.....	26
4.3. Offentlig forvaltning	32
4.3.1. Definisjon av hovedsektoren i internasjonale standarder	33
4.3.2. Avgrensning av hovedsektoren	33
4.3.3. Inndeling av hovedsektoren i den nye institusjonelle sektorklassifikasjonen.....	34
4.4. Ideelle organisasjoner	34
4.4.1. Definisjon av hovedsektoren i internasjonale standarder	35
4.4.2. Avgrensning av sektoren	35
4.5. Husholdninger	35
4.5.1. Definisjon av hovedsektoren i internasjonale standarder	36
4.5.2. Avgrensning av hovedsektoren	36
4.5.3. Inndeling av hovedsektoren	36
4.5.4. Husholdningssektoren i nasjonalregnskapet og husholdningsgrupper i annen statistikk	37
5. Ny institusjonell sektorklassifikasjon - oppsummering	38
6. Tilrettelegging, omkodning og endring i ajourholdsrutiner	45
6.1. Tilrettelegging av BoF og ER	45
6.2. Omkodning av foretakene i BoF	45
6.3. Tilrettelegging for rapportører.....	46
6.4. Nye ajourholdsrutiner	47
Referanser	48
Vedlegg 1: Dagens norske standard for institusjonelle sektorer	49
Vedlegg 2: Sammenheng mellom nye og gamle sektorkoder	50
Vedlegg 3: Sammenheng mellom ESA-sektorer, rapporteringskrav til Eurostat og ny sektorgruppering i Enhetsregisteret	51
Vedlegg 4: Rekkefølgen på sektorene	52
Vedlegg 5: Klassifisering av holdingselskaper	53
Vedlegg 6: Behandlingen av ANS, DA, KS og PRE i ny sektorinndeling	60
Vedlegg 7: Behandlingen av store ENK i ny sektorinndeling	64
Vedlegg 8: Behandlingen av BRL i ny sektorinndeling	66

Vedlegg 9: Behandlingen av kredittforetak og finansieringsselskaper i ny sektorinndeling.....	68
Vedlegg 10: Behandlingen av statlige låneinstitutter i ny sektorinndeling	70
Vedlegg 11: Behandlingen av finansielle holdingselskaper i ny sektorinndeling	71
Vedlegg 12: Behandlingen av verdipapirfond i ny sektorinndeling	72
Vedlegg 13: Behandlingen av investeringsfond og utviklingselskaper i ny sektorinndeling.....	75
Vedlegg 14: Behandlingen av forsikringssektoren i ny sektorinndeling.....	78
Vedlegg 15: Behandlingen av kommuner og fylkeskommuner i ny sektorinndeling ..	81
Vedlegg 16: Behandlingen av ESEK og SAM i ny sektorinndeling	83
Vedlegg 17: Regler for omkoding fra gammel til ny sektorkode	84
Vedlegg 18: Regler for førstegangskoding av sektorer i Enhetsregisteret	91
Vedlegg 19: Sammenheng mellom organisasjonsform, næring, eier-kontroll og sektorkoder fra 1.1.2012.....	93
Vedlegg 20: Sammenstilling av finansnæringer i SN2007 og Sektor 2014.....	102

1. Bakgrunn

1.1. Internasjonale krav

Norge er gjennom EØS-avtalen forpliktet til å oppfylle kravene til institusjonell sektorgruppering i EUs nasjonalregnskapsstandard (ESA). ESA er for tiden under revisjon og tilpasses FNs reviderte nasjonalregnskapsstandard (SNA) og særskilte institusjonelle forhold i Europa. Den nye standarden for institusjonell sektorgruppering skal tas i bruk for regnskapsåret 2012.

ESA og SNA legger rammene for de nasjonale standardene. Innenfor denne rammen tilpasser hvert land sin institusjonelle sektorklassifikasjon til landets institusjonelle forhold og brukerbehov. De institusjonelle forholdene varierer mellom landene, som følge av ulik lovgivning. Derfor vil også den institusjonelle sektorklassifikasjonen være forskjellig fra land til land.

1.2. Dagens norske standard for institusjonelle sektorer

Dagens norske standard for institusjonelle sektorer ble etablert innenfor rammene av SNA68 i siste halvdel av 1980-årene og ble tatt i bruk fra regnskapsåret 1987. Standarden opererer med fire nasjonale hovedsektorer, samt en hovedsektor for utlandet. Hovedsektorene er inndelt i sektorer, dels basert på lovgivningen enhetene er underlagt og dels basert på om enheten er statlig, kommunalt, privat eller utenlandsk kontrollert. Standarden er gjengitt i vedlegg 1.

Ved opprettelsen av Enhetsregisteret ble institusjonell sektorklassifikasjon innført som grunndataelement for foretakene. Klassifikasjonen i Enhetsregisteret inneholder alle sektorene i dagens norske standard.

Til tross for den økonomiske utviklingen og revisjonen av de internasjonale standardene på midten av 1990-tallet, er det kun foretatt mindre endringer i den norske sektorstandard etter etableringen. De siste årenes globalisering og finansielle innovasjoner, sammen med den siste revisjonen av ESA og SNA, har derfor gjort det nødvendig å revidere den norske klassifikasjonen for institusjonelle sektorer.

1.3. Prosjektarbeidet

Arbeidet med revisjon av den norske institusjonelle sektorklassifikasjonen startet med et prosjekt i Proteam-programmet 2008/2009. Prosjektgruppa utarbeidet i 2009 anbefalinger til endringer i sektorklassifikasjonen, jf. Interne dokumenter 2009/12. Høsten 2009 ble det opprettet en prosjektgruppe som skulle videreføre dette arbeidet med sikte på å ta i bruk den nye institusjonelle sektorklassifikasjonen i rapportørens systemer og SSBs statistikker fra og med regnskapsåret 2012. Prosjektgruppa har hatt deltakere fra Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk, Seksjon for helsestatistikk, Seksjon for statistiske populasjoner, Seksjon for nasjonalregnskap, Seksjon for finansmarkedsstatistikk, Seksjon for offentlige finanser og Seksjon for finansielle foretak. Prosjektet ble fram til februar 2010 ledet av Torbjørn Cock Rønning, Seksjon for finansmarkedsstatistikk, og deretter av Anne Hege Tangen, Seksjon for finansmarkedsstatistikk/Seksjon for finansielle foretak.

1.3.1. Mandatet

Mandatet til prosjektgruppa har i henhold til prosjektskrivet vært:

- Prosjektet skal komme med et forslag til en norsk sektorgruppering tilpasset internasjonale anbefalinger (ESA95) og norske statistikkbehov, med en beskrivelse av hvilke typer enheter som inngår i den enkelte sektor og undersektor. Dette forslaget må vedtas før prosjektarbeidet kan gå videre.

- Prosjektet skal legge til rette for implementering av den vedtatte sektormanualen i Bedrifts- og Foretaksregisteret og Enhetsregisteret.
- Prosjektet skal informere og forberede slik at den nye standarden kan implementeres i rapporteringen og rapportørens systemer. Alle rapportører må rapportere i henhold til den nye standarden.
- Prosjektet skal være pådriver for å få implementert den nye sektorstandard i nasjonalregnskapet og andre relevante statistikker

Ettersom den institusjonelle sektorgrupperingen i ESA er meget omfattende i sine mest detaljerte anbefalinger og den norske institusjonelle sektorgrupperingen benyttes på ulike aggregeringsnivåer i forskjellige sammenhenger, ba prosjektgruppa om en presisering av omfanget på den klassifikasjonen som skulle utarbeides. Styringsgruppa ga følgende presisering:

- 1. Den norske sektorgrupperingen må inneholde de sektorene som er nødvendige for å tilfredsstille de internasjonale rapporteringskravene som stilles opp i tabellprogrammene til Eurostat.*
- 2. Norske statistikkbehov må ivaretas. I enkelte tilfeller er det behov for underoppdeling av sektorene i ESA, mens sammenslåinger bør vurderes når vi ikke har nasjonale behov. Lov og brukerbehov skal vektlegges i avgjørelsen av eventuelle oppdelinger og sammenslåinger (utover at vi er i stand til å oppfylle de internasjonale rapporteringskravene). Det er ikke nødvendig å ha egne sektorer for alle institusjonstyper som publiseres. Næringsinformasjon skal ikke spesifiseres i sektorgrupperingen. Det samme gjelder ikke-institusjonelle enheter som Statens pensjonsfond. På bakgrunn av FIN sine behov skal ikke stats- og trygdeforvaltningen deles.*
- 3. Innrapportering og publisering skal baseres på ny standard. Detaljgraden i innrapportering og publisering tilpasses de ulike statistikkene og rapportørene. NR og FINSE må finne fram til en felles aggregert publiseringsstandard. Under den aggregerte standarden for NR og FINSE vil det finnes flere nivåer, alle basert på ny sektorgruppering, men mer og mindre aggregert. Alle rapportører kan ikke tvinges til å rapportere alle detaljer. Det er eksempelvis ikke aktuelt å pålegge kommunene å rapportere alle detaljer.*
- 4. Det er behovet for inndata som avgjør sektorgrupperingen i Enhetsregisteret. Sektorgrupperingen i Enhetsregisteret skal være den grupperingen som skal ligge til grunn for rapportering av detaljert eller aggregert sektorinformasjon. Sektorer vi ikke har behov for motsektorinformasjon om skal ikke spesifiseres. Sektorkoden er et grunndataelement. Det må være entydig sammenheng mellom sektorkodene i BoF og ER.*

1.3.2. Arbeidet i prosjektgruppa

Prosjektgruppa hadde sitt første møte 4. november 2009. Prosjektet har bestått av følgende aktiviteter:

Nr	Milepæl	Planlagt ferdigstidspunkt
1	Forhåndsvarsling/diskusjon med BRreg, banker m.fl. om endringer i sektorgrupperingen	01.03.2010
2	Ny kodestruktur i sektorgrupperingen	15.06.2010
3	Varsling om ny kodestruktur i sektorgrupperingen fom. 2012	30.06.2010
4	Ny sektorgruppering og sektoravgrensning	31.12.2010
5	Tilrettelegging for nye sektorkoder i BoF fom. 2012	31.12.2010
6	Beskrivelse av ny sektorgruppering og endringer. Oppdatering av regler og rutiner for sektorgruppering i BoF og ER (automatisk sektoriseringsrutine)	30.06.2011
7	Omkoding av enheter til ny sektor i BoF, gjeldende fra 2012	30.06.2011
	a Maskinell omkoding	10.06.2011
	b Manuell omkoding	22.06.2011
8	Informasjon til seksjoner i SSB, BRreg, rapportører mv.	15.12.2011
9	Vasking av bankenes kunderegistre og innlasting av nye sektorkoder i ER	31.12.2011
10	Oppfølging og evaluering	30.06.2012

Aktivitetene kan deles inn i tre faser, med ulik karakter på arbeidet:

1. Aktivitet 1 – 3, motivasjons-, informasjons- og kartleggingsfasen fram til sommeren 2010; hvor informasjon ble gitt om den kommende omleggingen og muligheten for utvidelse av sektorkoden samt behov for varslingsfrister ble klarlagt.
2. Aktivitet 4 – 7, gjennomføringsfasen fram til sommeren 2011; hvor faglige spørsmål ble avklart, ny institusjonell sektorgruppering utarbeidet og vedtatt, informasjon ble utarbeidet, SSBs bedrifts- og foretaksregisteret (BoF) ble tilrettelagt for nye sektorer og enheter kodet om.
3. Aktivitet 8 – 10, oppfølgings- og avslutningsfasen fram til sommeren 2012; interne og eksterne brukere/aktører følges opp, fagseksjonenes rutiner tilpasses, prosjektrapport utarbeides og prosjektet evalueres.

Motivasjons-, informasjons- og kartleggingsfasen

Arbeidet i denne fasen var i stor grad knyttet til informasjon og motivasjon av myndigheter, eksterne registre og rapportører. Dette var nødvendig for å få avklart rammene for prosjektgruppas arbeid med ny institusjonell sektorklassifisering.

Prosjektgruppa ble tidlig klar over at kodestrukturen i dagens sektorstandard satte begrensninger for arbeidet med den nye sektorklassifikasjonen. Logisk struktur på klassifikasjonen og gjenbruk av koder var vanskelig å unngå i en tresifret kodestruktur. For også å kunne møte den økonomiske utviklingen og endringer i de internasjonale rapporteringskravene, og unngå flere større omlegginger i løpet av få år, var det behov for en utvidelse av sektorkoden. Ettersom sektorklassifikasjonen i Enhetsregisteret er implementert i interne systemer hos registre og viktige rapportører, i tillegg til i SSBs systemer, er en utvidelse av kodestrukturen ressurskrevende.

Det første som ble avklart var at SSBs bedrifts- og foretaksregister og Enhetsregisteret ville klare en slik omlegging innenfor den tidsrammen som forelå. Deretter ble det klart at Verdipapirsentralen, som leverer sektorfordelte data til mange av våre rapportører, ville klare omleggingen innenfor tidsrammen. Videre kunne de ulike databaseløsningene og statistikkene i SSB håndtere en utvidelse av sektorkoden fra 1. januar 2012. Det avgjørende spørsmålet var da om bankene ville klare en utvidelse innenfor tidsrammen, og om de ville påta seg den store omleggingen som en utvidelse av sektorkoden innebærer i deres systemer.

Bankene ble forelagt problemstillingen skriftlig og i informasjonsmøter og fikk anledning til å uttale seg om ønsker og utfordringer. Bankene ønsket ikke gjenbruk av kodene, og foretrakk en utvidelse av sektorkoden, selv om denne endringen var ressurskrevende og de trengte mellom ett og to år på å innarbeide en slik endring i sine systemer.

Da det lå an til en utvidelse av sektorkoden, måtte prosjektgruppa vurdere om kodenstrukturen i ESA skulle benyttes direkte, eller om vi fortsatt skulle ha en nasjonal kodestruktur. Kodestrukturen i de andre nordiske landene ble tatt med i vurderingen. Det viste at Sverige hadde en nasjonal struktur, Finland benyttet en tilpasset variant av ESA-kodene, med tillegg av ett siffer, mens Danmark ikke hadde noen sentral sektorklassifisering, men benyttet seg av ulike kjennetegn i Ervervsregisteret for å kode sektor i publiseringen av de ulike statistikkene, hvor mange fulgte ESA-klassifiseringen. Prosjektgruppa fant at den norske sektorkoden ville bli på seks siffer, dersom den skulle basere seg på kodenstrukturen i ESA. Siden dette også ville føre til en ulogisk klassifisering ut fra norske forhold, anbefalte prosjektgruppa en firesifret nasjonal kodestruktur, som enkelt kan knyttes opp mot ESA-klassifiseringen og internasjonale rapporteringskrav.

Beslutningen om fortsatt bruk av nasjonale sektorkoder og utvidelse av sektorkoden Enhetsregisteret fra tre til fire siffer ble tatt i styringsgruppa 4. juni 2010. Informasjon om den kommende endringen ble sendt til viktige rapportører og brukere innen utgangen av juni; dvs. til Finansdepartementet, Kommunal og regionaldepartementet, Norges Bank, Finanstilsynet, Skattedirektoratet, Toll- og avgiftsdirektoratet, Brønnøysundregistrene, Verdipapirsentralen, Finansnærings Fellesorganisasjon, Norges Fondsmeglerforbund, banker, bankdatasentraler, kredittforetak, finansieringsselskaper, livs- og skadeforsikringsselskaper, pensjonskasser, finansielle holdingselskaper, verdipapirfond, depotforvaltere, verdipapirforetak, kommuner, fylkeskommuner og systemleverandører for KOSTRA.

I arbeidet med avgrensning av offentlig forvaltning ble spesialisthelsetjenesten brukt som pilotområde. Pragmatiske kjennetegn for markedsvirksomhet og offentlig kontroll ble utarbeidet i samråd med Arbeidsgruppen for spesialisthelsetjenesten som består av representanter fra helsemyndighetene og regionale helseforetak.

Gjennomføringsfasen

Arbeidet i denne fasen var sammensatt. Høsten 2010 ble i stor grad viet inndeling, avgrensning og faglige spørsmål knyttet til ny sektorklassifisering. Parallelt ble BoF tilrettelagt for kunne håndtere både dagens og nye sektorkoder, samt undersektorkoder. Videre fulgte Seksjon for statistiske populasjoner opp framdrift og løsning i Enhetsregisteret. Ny institusjonell sektorklassifisering ble vedtatt av styringsgruppa 26. november, i standardutvalget 9. desember og i direktørmøtet 20. desember.

Myndigheter, registre og rapportører ble i januar 2011 informert om vedtaket om ny institusjonell sektorklassifisering i Enhetsregisteret, og invitert til å komme med tilbakemeldinger og forslag til endringer. Ut over våren ble det avholdt møter med banker, bankdatasentraler, kredittforetak og finansieringsselskaper, samt skadeforsikringsselskaper. Møtene førte til enkelte mindre endringer i sektorklassifiseringen, og endelig institusjonell sektorklassifisering ble sendt ut til alle innen utgangen av juni.

For øvrig gikk våren 2011 i stor grad med til å tilrettelegge BoF, lage regler for automatisk omkodning av foretakene til ny sektor og undersektor, avgrensningskriterier for identifikasjon av foretak som måtte kodes om manuelt, manuell omkodning av en rekke foretak, samt regler for automatisk kontroll av nye sektor- og undersektorkoder. I forbindelse med dette arbeidet ble avgrensningskriterier for de nye finansielle foretakene konkretisert, og det ble avdekket behov for endringer i næringsstandardene – fordi denne ikke var tilpasset den utvidede finansielle sektoren i de reviderte internasjonale nasjonalregnskapsstandardene. Prosjekt-

gruppas forslag til endringer i næringsstandarden ble vedtatt av styringsgruppa 16. februar og deretter forelagt standardutvalget som tok endringene til etterretning.

Parallelt ble det arbeidet med kriterier for avgrensning av offentlig forvaltning og ideelle organisasjoner mot foretakssektoren. Dette arbeidet er beskrevet i egne rapporter; *Evensen og Hedum (2010)* og *Evensen og Hedum (2011)*. Arbeidet med avgrensning av de øvrige sektorene, tilrettelegging av BoF, omkoding alle foretakene og nye automatiske ajourholdsrutiner er omtalt nærmere i kapitlene 4, 5 og 6 i denne rapporten.

Oppfølgings- og avslutningsfasen

Høsten 2011 ble i stor grad viet tilrettelegging for rapportører, oppfølging av spørsmål fra eksterne registre og rapportører, intern informasjon og utarbeiding av rapport. Arbeidet med tilrettelegging for og oppfølging av rapportører er nærmere omtalt i kapittel 6.

2. Institusjonell enhet og sektor - definisjoner og endringer

Den institusjonelle sektorklassifikasjonen bygger på den institusjonelle enheten. Institusjonelle enheter grupperes sammen i institusjonelle sektorer etter samfunns-økonomisk funksjon. Nasjonalregnskapets inntekts- og finansregnskap er basert på den institusjonelle enheten og institusjonelle sektorer. I Norge benyttes institusjonelle sektorer i analyser av inntekts- og formuesforhold, som for eksempel husholdningenes inntekt, sparing og formue, næringslivets gjeldsbelastning, driftsoverskudd og utenlandsgjeld, kommunenes underskudd og bruttogjeld samt offentlige overføringer til private. Et overordnet krav til den nye institusjonelle sektorklassifikasjonen for Norge var å ivareta behovene i disse analysene.

2.1. Institusjonell enhet

De internasjonale standardene definerer kriteriene som stilles til en institusjonell enhet. Den økonomiske utviklingen med globalisering, fristilling av virksomheter i offentlig forvaltning og finansielle innovasjoner har ført til endringer i foretaksstruktur, organisering og regelverk, samt til etablering av foretak som ivaretar nye finansielle funksjoner i samfunnet. Disse endringene påvirker både avgrensingen av den institusjonelle enheten og de institusjonelle sektorene.

2.1.1. Definisjon av institusjonell enhet i internasjonale standarder

Institusjonell enhet er definert som følger i revidert ESA pr. desember 2010:

§ 2.12: Definition: An institutional unit is an economic entity characterised by decision-making autonomy in the exercise of its principal function. A resident unit is regarded as constituting an institutional unit in the economic territory where it has its centre of predominant economic interest if it has decision-making autonomy and either keeps a complete set of accounts, or is able to compile a complete set of accounts.

To have autonomy of decision in respect of its principal function, a unit is:

- a) Entitled to own goods and assets in its own right; it will be able to exchange the ownership of goods and assets in transaction with other institutional units;*
- b) Able to take economic decisions and engage in economic activities for which it is responsible and accountable at law;*
- c) Able to incur liabilities on its own behalf, to take on other obligations or further commitments and to enter into contracts;*
- d) Able to draw up a complete set of accounts, comprised of accounting records covering all its transaction carried out during the accounting period, as well as a balance sheet of assets and liabilities.*

2.1.2. Norske institusjonelle enheter

I de fleste tilfeller vil norske institusjonelle enheter sammenfalle med juridisk person (foretak, forvaltningsorganer og allmenntilgjengelige organisasjoner) eller grupper av fysiske personer som utgjør en husholdning.

I enkelte tilfeller vil en juridisk person bestå av flere institusjonelle enheter. Dette gjelder eksempelvis utenlandske foretak med filialer i Norge, hvor filialene er egne institusjonelle enheter. Videre gjelder det markedsrettede enheter som ikke er egne juridiske personer, men som utøver virksomheten sin uavhengig av den juridiske enheten de inngår i og som har egne regnskaper. Her nevnes spesielt markeds-

rettede virksomheter innenfor offentlig forvaltning, som er skilt ut med eget regnskap uten å være egne juridiske personer. Fristilling av virksomheter i offentlig forvaltning har imidlertid ført til at enkelte institusjonelle enheter som tidligere var en del av stat, kommune eller fylkeskommune som juridisk person, nå har blitt egne juridiske enheter.

I andre tilfeller kan juridiske personer mangle beslutningsautonomi, slik at flere juridiske personer må slås sammen for å danne en institusjonell enhet. Dette gjelder enkelte konsernselskaper. Enheter som kun utfører *hjelpevirksomhet* for andre selskaper i konsernet, betraktes ikke som egne institusjonelle enheter. Forklaringen er at virksomheten de utøver er en nødvendig del av virksomheten til konsernselskapene de betjener, og at de ikke kan selge sine varer eller tjenester til andre institusjonelle enheter i markedet. I de senere årene har dessuten økt risiko som følge av globalisering, framvekst av nye finansielle instrumenter samt endrede skatteregler ført til at det er opprettet en rekke *kunstige enheter* innenfor konsern. Eksempler på slike enheter er mellomliggende holdingselskaper som er opprettet for å begrense skatt eller risiko eller av andre administrative eller praktiske grunner, med eneste formål å eie andre konsernselskaper uten at de har myndighet til å treffe beslutninger over konsernselskapene de eier. Slike selskaper er ikke egne institusjonelle enheter, men må knyttes sammen med de konsernselskapene som har beslutningsmyndighet over dem.

2.2. Institusjonelle sektorer

De institusjonelle enhetene grupperes sammen i institusjonelle sektorer etter samfunnsøkonomisk funksjon. En institusjonell enhet kan kun tilhøre én institusjonell sektor.

2.2.1. Hovedsektorer i de internasjonale standardene

Revidert ESA opererer med fem institusjonelle hovedsektorer som er avgrenset til landenes økonomiske territorium. Disse skilles fra resten av verden med en sjette hovedsektor:

1. Ikke-finansielle foretak
2. Finansielle foretak
3. Offentlig forvaltning
4. Husholdninger
5. Ideelle organisasjoner
6. Utlandet

Med unntak av ”Ideelle organisasjoner” og ”Utlandet”, brytes hovedsektorene opp i undersektorer med ulike oppgaver, og deretter etter offentlig, privat og utenlandsk kontroll. For ”Utlandet” foreslår ESA en geografisk inndeling av EU- / ikke-EU-land. Den fullstendige institusjonelle sektorklassifikasjonen i ESA er detaljert, men alle spesifikasjonene er ikke tatt inn i rapporteringskravene. Vedlegg 3 viser sammenhengen mellom sektorene i ESA og rapporteringskravene til Eurostat.

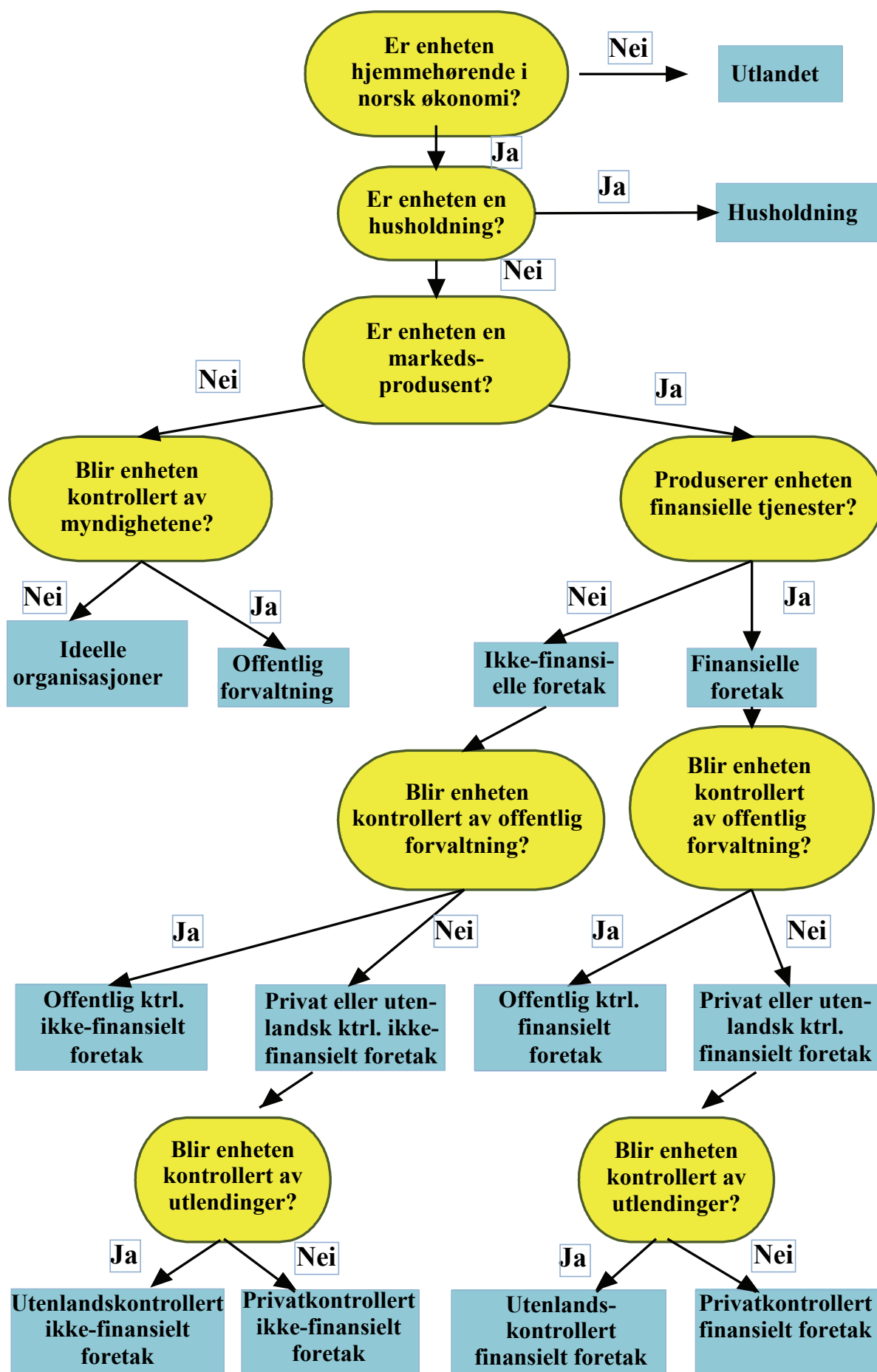
2.2.2. Hovedsektorer i den nye, norske sektorklassifikasjonen

Hovedsektorene i ESA gir en naturlig inndeling også av det norske samfunnet. Den nye, norske klassifikasjonen av institusjonelle sektorer sammenfaller derfor med hovedsektorene i de internasjonale standardene. På første nivå i sektorgrupperingen skilles det mellom norske og utenlandske institusjonelle enheter. Norske institusjonelle enheter som er like av natur, grupperes sammen i institusjonelle sektorer. Hovedformålet med den institusjonelle sektorgrupperingen er å skille mellom aktører som har spesielle oppgaver eller spiller en sentral rolle i samfunnet, slik som ikke-finansielle foretak, finansielle foretak, offentlig forvaltning, ideelle organisasjoner og husholdninger.

- **Norske sektorer**
 - *Ikke-finansielle foretak* produserer varer og ikke-finansielle tjenester for salg i et marked og har som formål å oppnå fortjeneste for foretakets eiere.
 - *Finansielle foretak* formidler kreditt fra aktører med oppsparte midler til aktører med lånebehov eller bidrar med finansielle hjelpeaktiviteter som er nødvendige for å gjennomføre finansielle transaksjoner.
 - *Offentlig forvaltning* produserer og/eller finansierer tilbudet av ikke-markedsrettede varer og tjenester til husholdninger og samfunnet, samt omfordeler inntekt og formue gjennom skatter og avgifter.
 - *Ideelle organisasjoner* er selvstendige juridiske enheter, som ikke er kontrollert av offentlig forvaltning, og som har allmennyttige formål rettet mot husholdningene. De produserer og leverer varer og tjenester til husholdningene til priser som er ubetydelige, og uten å oppnå fortjeneste for enhetene som har stiftet, kontrollerer eller finansierer dem.
 - *Husholdninger* er konsumenter som også tilbyr arbeidskraft til foretak, er produsenter i form av personlig næringsdrivende eller er utenfor arbeidslivet (pensjonister/trygdede).
- **Utenlandske sektorer**

Med unntak av ”Ideelle organisasjoner” og ”Utlandet”, brytes hovedsektorene opp i undersektorer. Ettersom det er de institusjonelle forholdene i samfunnet som skal gjenspeiles i sektorklassifikasjonen, er lovgivningen viktig for oppdelingen. I tillegg kan det være ønskelig å skille mellom ulike markedsaktører, særskilte oppgaver eller hvilken kontroll enhetene er underlagt. Den nye institusjonelle sektorklassifikasjonen er gjengitt i vedlegg 2 sammen med dagens klassifikasjon.

Figuren på neste side er en oversatt versjon av Diagram 2.1 *Allocation of units to sectors* i ESA 2010, § 2.32. Figuren viser et beslutningstre som illustrerer at man må finne svar på enkelte spørsmål for å finne riktig sektorplassering for en gitt enhet.

2.3. Endringer i internasjonale standarder

Revisjonen av ESA innebærer vesentlige endringer i den institusjonelle sektorgrupperingen. Her kan nevnes;

- endret avgrensning mellom hovedsektorene;
 - en rekke foretak flyttes fra ikke-finansiell til finansiell sektor
 - mer utfyllende forklaring av avgrensningen mellom offentlig forvaltning, ideelle organisasjoner og ikke-finansielle foretak
- flere finansielle sektorer, dels som følge av;
 - utvidelsen av finansiell sektor fra ikke-finansiell sektor
 - nye institusjonstyper
 - endret foretaksstruktur
- sterkere krav om skille mellom offentlig, utenlandsk og nasjonal, privat kontroll

Den største endringen i den institusjonelle sektorklassifikasjonen i revidert ESA er utvidelsen av hovedsektoren "Finansielle foretak". Hovedsektoren utvides med ikke-finansielle holdingselskaper i konsern hvor all virksomhet skjer i utlandet, selskaper med faktoringlignende virksomhet, egenfinansieringsselskaper uten konsesjon og lukkede investeringsselskaper som plasserer privatformuer. Den reviderte standarden innfører også flere nye finansielle sektorer, og endrer klassifiseringen av pengemarkedsfond, investeringsselskaper, clearingsentraler og forvaltningsselskaper som tar egen risiko, konsesjonspliktige utlåns- og leasingselskaper som finansieres av en begrenset gruppe, utlånselskaper som finansieres av offentlig forvaltning og pensjonsforsikring.

2.4. Endringer i norske institusjonelle forhold og brukerbehov

Ny sektorklassifisering må ikke bare ta hensyn til endringer i internasjonale standarder, men også til endringer i institusjonelle forhold i Norge og brukerbehov knyttet til endringer i lovgivning og den økonomiske utviklingen.

Den norske finanslovgivningen er som følge av EØS-avtalen blitt harmonisert med EU-lovgivningen. Harmoniseringen har ført til enkelte tilpasninger, men hovedlinjene og skillene mellom de ulike finansinstitusjonene er beholdt. Globalisering og framvekst av nye finansielle instrumenter og markeder har ført til at enkelte finansielle foretak har fått en større plass i økonomien¹ enn tidligere, slik at det er naturlig å skille disse ut i egne sektorer. Dette gjelder investeringsselskaper som er åpne for investeringer fra allmennheten og aktive eierfond.

De norske skattereglene gjør det lønnsomt å plassere privatformuer i egne selskaper. De senere årene har det dessuten blitt enklere for ikke-profesjonelle investorer å plassere i verdipapirer. Samtidig har endrede skatteregler gjort det mer lønnsomt for bedriftseiere å eie aksjepostene gjennom holdingselskaper eller kjeder av holdingselskaper. Dette har ført til at det er opprettet flere tusen norske selskaper som kun eier verdipapirer for en lukket krets av investorer. Ved revisjonen av de internasjonale standardene ble enkelte av disse selskapene klassifisert som lukkede investeringsselskaper og flyttet fra hovedsektoren for ikke-finansielle foretak til finansielle foretak. Innenfor konsern kan det imidlertid være vanskelig å avgjøre om selskapet skal betraktes som et lukket investerings-selskap innenfor finansiell sektor, eller som en kunstig enhet innenfor ikke-finansiell sektor. Problemstillinger knyttet til avgrensning og klassifisering av holdingselskaper er nærmere diskutert i vedlegg 5.

¹ Foretakene har liten sysselsetting og produksjon, men har større betydning som aktører i finansmarkedet.

Et annet utviklingstrekk i Norge i de senere årene er fristillingen av virksomheter i offentlig forvaltning. Tidligere produserte stats- og kommuneforvaltningen varer og tjenester i bedrifter som var en del av forvaltningen som juridisk enhet. De senere årene er stadig mer av denne produksjonen skilt ut i egne juridiske enheter, noe som har gjort det vanskeligere å skille mellom markedsrettet og ikke-markedsrettet virksomhet (jf. kapittel 4.3.2).

3. Ny institusjonell sektorklassifisering – rammer og struktur

I arbeidet med utformingen av ny institusjonell sektorklassifisering har prosjektgruppa hatt hovedfokus på å oppdatere dagens sektorklassifisering til endrede institusjonelle forhold i Norge og samtidig oppfylle nasjonale brukerbehov og rapporteringskravene til Eurostat. Samtidig har prosjektgruppa hatt fokus på rapporteringsbyrden og kravet til ajourhold av sektorklassifiseringen i Enhetsregisteret.

3.1. Rammene for arbeidet med ny institusjonell sektorklassifisering

Rapporteringskravene forutsetter at landenes institusjonelle sektorklassifiseringer kan aggregeres opp til hovedsektorene i de internasjonale standardene. Disse gir en naturlig inndeling også av det norske samfunnet, selv om noe kan være vanskelig å avgrense selv på hovedsektornivå.

At den detaljerte sektorklassifiseringen er tilpasset de institusjonelle forholdene i Norge, er viktig både for at brukerne skal kjenne seg igjen i statistikken og for at rapportørene skal forstå hva vi etterspør. Rapportørene tar utgangspunkt i den institusjonelle sektorklassifiseringen i Enhetsregisteret ved innrapportering av sektorfordelte regnskapsdata til SSB. For ikke å pålegge rapportørene unødige store rapporteringsbyrde, har det vært viktig å begrense sektorklassifiseringen i Enhetsregisteret til sektorer hvor vi har behov for motsektorinformasjon fra hovedvekten av rapportører.

Norge står i en særstilling ved at vi har et offisielt register hvor de statistiske kjennetegnene næring og institusjonell sektor er grunndata for enhetene. Gjennom Enhetsregisteret er den institusjonelle klassifiseringen lett tilgjengelig for alle rapportører, noe som bidrar til bedre kvalitet på innrapporterte data og statistikken. Samtidig som dette åpner muligheter som ingen andre land har, må vi være oppmerksomme på at kjennetegnene kan bli tatt i bruk i administrativ sammenheng, og på de forpliktelsene vi påtar oss i forbindelse med ajourholdet av de statistiske kjennetegnene i Enhetsregisteret. Prosjektgruppa har derfor hatt som utgangspunkt at sektorer som er vanskelige å definere og avgrense med tilfredsstillende kvalitet helst ikke bør innarbeides i sektorklassifiseringen i Enhetsregisteret, men ivaretas ved underoppsdelinger i SSBs bedrift og foretaksregister.

3.2. Strukturen i sektorklassifiseringen

Allerede tidlig på 1990-tallet ble det klart at den tresifrede kodestrukturen i den institusjonelle sektorklassifiseringen var sprengt. Dette kom til uttrykk ved utarbeiding av nasjonale standardgrupperinger i statistikken i forbindelse med revisjonen i de internasjonale nasjonalregnskapsstandardene. For å oppfylle anbefalingene i SNA93 og ESA95, var det behov for å utvide sektorkoden (jf. *Fløttum 1998*). Fordi utvidelser i kodestrukturen er ressurskrevende både for SSB, eksterne registre og rapportører, ble det på 1990-tallet likevel kun foretatt tilpasninger som var mulige innenfor den tresifrede kodestrukturen. Etter den siste

revisjonen av ESA og SNA og de nye rapporteringskravene til Eurostat var det derfor nødvendig å foreta en større omlegging og utvide sektorkoden.

Prosjektgruppa vurderte om koderstrukturen i ESA kunne benyttes direkte. Sektorkoden måtte da utvides til seks siffer for å gi de samme frihetsgradene som en ny, nasjonal, firesifret sektorkode. Dette ville dessuten gi en ulogisk plassering av enkelte av de norske sektorene, i tillegg til at kjennetegnet for offentlig, privat og utenlandsk kontroll i femte posisjon ville dele den nasjonale underoppdelingen av sektoren. Prosjektgruppa anbefalte derfor en nasjonal, firesifret kodestruktur i den nye sektorklassifikasjonen. Styringsgruppa støttet prosjektgruppas forslag.

Styringsgruppas presisering av mandatet slo fast at behovet for inndata skulle avgjøre sektorgrupperingen i Enhetsregisteret, og at sektorer hvor det ikke var behov for motsektorinformasjon ikke skulle spesifiseres. Prosjektgruppa foreslo at nødvendige underoppdelinger av sektorene i Enhetsregisteret ble ivaretatt av en tresifret undersektorkode i SSBs bedrifts- og foretaksregister. Undersektorkoden gjøres tilgjengelig for alle og får en sentral plass i det nye skjermbildet i BoF. Løsningen bidrar til å begrense antall sektorer i Enhetsregisteret og lette rapporteringsbyrden.

Spørsmålet om rekkefølgen på hovedsektorene skulle endres og tilpasses de internasjonale standardene var et naturlig tema i omleggingen. Ved etableringen av dagens norske sektorstandard valgte SSB å avvike fra rekkefølgen i de internasjonale standardene ved å starte med hovedsektoren "Offentlig forvaltning". Begrunnelsen var at datagrunnlaget for offentlig forvaltning var best utbygd, mens datagrunnlaget for ikke-finansielle foretak var meget begrenset. I dag er datagrunnlaget for ikke-finansielle foretak vesentlig bedre. Prosjektgruppa anbefalte derfor at hovedsektorene "Offentlig forvaltning" og "Ikke-finansielle foretak" byttet plass, slik at rekkefølgen kom mer i tråd med de internasjonale standardene. Vurderingen er gjengitt i vedlegg 4.

4. Ny institusjonell sektorklassifikasjon – avgrensning og innhold

En del av det faglige arbeidet i prosjektet har vært å avgrense og definere innholdet i sektorene i den nye klassifikasjonen, både på sektor- og hovedsektornivå. Det måtte også avklares hvilke sektorer det var behov for i den institusjonelle sektorklassifikasjonen i Enhetsregisteret, og hvilke oppdelinger som skulle inngå som undersektorer i SSBs bedrift og foretaksregister.

Flertallet i prosjektgruppa foreslo som en generell regel at skillet mellom offentlig, nasjonal privat og utenlandsk kontroll i de reviderte internasjonale standardene ble lagt til undersektorer i BoF. Dette for å begrense omfanget på den institusjonelle sektorklassifikasjonen i Enhetsregisteret og derigjennom rapporteringsbyrden. Problemer med ajourholdet av kjennetegnene var et annet argument, ettersom kjennetegnene i stor grad hentes fra aksjonærregisteret som har opptil to års etterslep. Dette var også grunnen til at spesifikasjonen av utenlandskkontrollerte foretak ble foreslått fjernet i klassifikasjonen i Enhetsregisteret. Prosjektgruppa valgte å opprettholde skillet mellom statlig, kommunalt og privatkontrollerte ikke-finansielle foretak.

I enkelte statistikker er det også behov for å skille kommunalt og fylkeskommunalt kontrollerte foretak. Dette skillet ble derfor foreslått tatt inn i undersektorene i BoF.

4.1. Ikke-finansielle foretak

Hovedsektoren ”Ikke-finansielle foretak” skal omfatte alle foretak og kvasiforetak² som driver markedsrettet, ikke-finansiell virksomhet. Omfanget av hovedsektoren er blitt redusert i den siste revisjonen av de internasjonale standardene. Foretak som yter lån på vegne av eller plasserer privatformuer for en begrenset krets av investorer, samt ikke-finansielle holdingselskaper i konsern hvor all virksomhet skjer i utlandet, er nå definert som finansiell virksomhet og flyttet til hovedsektoren finansielle foretak. Problemstillinger knyttet til skillet mellom disse nye finansielle foretakene og holdingselskaper som fortsatt skal tilhøre ikke-finansiell sektor er nærmere drøftet i vedlegg 5.

4.1.1. Definisjon av hovedsektoren i internasjonale standarder

ESA definerer i §§ 2.45 – 2.46 hovedsektoren ”Ikke-finansielle foretak” som følger:

§ 2.45: The sector non-financial corporations (S.11) consists of institutional units which are independent legal entities, market producers, and whose principal activity is the production of goods and non-financial services. The sector non-financial corporations also includes non-financial quasi-corporations.

§2.46: The institutional units covered are the following:

- a) Private and public corporations which are market producers principally engaged in the production of goods and non-financial services;*
- b) Cooperatives and partnerships recognised as independent legal entities which are market producers principally engaged in the production of goods and non-financial services;*
- c) Public producers which are recognised as independent legal entities and which are market producers principally engaged in the production of goods and non-financial services;*
- d) Non-profit institutions or associations serving non-financial corporations, which are recognised as independent legal entities and which are market producers principally engaged in the production of goods and non-financial services;*
- e) Head offices controlling a group of corporations which are market producers, where the preponderant type of activity of the group of corporations as a whole – measured on the basis of value added – is the production of goods and non-financial services;*
- f) SPEs whose principal activity is the provision of goods or non-financial services;*
- g) Private and public quasi-corporations which are market producers principally engaged in the production of goods and non-financial services.*

Foretak innenfor hovedsektoren ”Ikke-finansielle foretak” skal drive markedsrettet produksjon. ESA definerer i §§ 3.17 – 3.19 markedsrettet produksjon som følger:

² Et kvasiforetak er en klart avgrenset enhet innenfor en juridisk enhet, men er ikke selv en egen juridiske enhet. Et kvasiforetak har full beslutningsmyndighet over egen virksomhet og stiller opp, eller kan stille opp, et fullstendig regnskap bestående av resultatregnskap og balanse. Et kvasiforetak er derfor en egen institusjonell enhet. Eksempler på kvasiforetak er statlig forretningsdrift og filialer av utenlandske foretak.

§ 3.17: *Market output consists of output that is disposed of on the market or intended to be disposed on the market.*

§ 3.18: *Market output includes:*

- a) *products sold at economically significant prices;*
- b) *products bartered;*
- c) *products used for payments in kind (including compensation of employees in kind and mixed income in kind);*
- d) *products supplied by one local KAU to another within the same institutional unit to be used as intermediate inputs or final uses;*
- e) *products added to the inventories of finished goods and work in progress intended for one or other of the above uses (including natural growth of animal and vegetable products and uncompleted structures for which the buyer is unknown).*

§ 3.19: *Economically significant prices are prices that have a substantial effect on the amounts of products that producers are willing to supply and on the amounts that purchasers wish to acquire. These prices result when both of the following conditions apply:*

- a) *The producer has an incentive to adjust supply either with the goal of making a profit in the long run or, at a minimum, covering capital and other costs; and*
- b) *Consumers have the freedom to purchase or not purchase and make the choice on the basis of the prices charged.*

Videre skal virksomheten være ikke-finansiell. Definisjon av finansiell virksomhet er tatt inn i under omtalen av hovedsektoren "Finansielle foretak".

4.1.2. Avgrensning av hovedsektoren i dagens institusjonelle sektorklassifisering

Dagens hovedsektor "Ikke-finansielle foretak" er i hovedsak begrenset til markedsrettet, ikke-finansiell virksomhet. For en del foretak er det ikke opplagt om de driver markedsrettet eller ikke. Slike foretak beskrives gjerne som foretak i gråsonen mellom markedsrettet og ikke-markedsrettet virksomhet. Ettersom foretak med tradisjonelle selskapsformer i dag betraktes som markedsrettede, og organisasjonsformen er styrende for sektoravgrensingen, omfatter hovedsektoren også foretak som ligger i gråsonen mot offentlig forvaltning og ideelle organisasjoner.

Hovedsektoren består i dag av i) offentlige, ikke-finansielle foretak ii) private, ikke-finansielle foretak med begrenset ansvar, herunder ansvarlige selskaper eid av aksjeselskaper og iii) private, produsentorienterte organisasjoner uten profittformål. Private, ikke-finansielle foretak med ubegrenset ansvar, dvs. ansvarlige selskaper, kommandittselskaper og partsrederier, samt borettslag, inngår ikke i hovedsektoren "Ikke-finansielle foretak", men i hovedsektoren "Husholdninger". Det samme gjelder store enkeltpersonforetak. Begrunnelsen for denne klassifiseringen var blant annet at disse enhetene ikke var egne skattesubjekt, men forskuddspliktige på eiernes hender, slik at vi risikerte dobbelttelling i statistikken ved å innhente data både fra enhetene selv og deres eiere. Et annet argument var at vi manglet egne regnskapsdata for de fleste av disse enhetene og at mange ikke var regnskapspliktige. Produksjonsvirksomheten i flere av disse selskapene var imidlertid klart adskilt fra eiernes konsum, slik at de i realiteten fungerte helt likt som aksjeselskaper. Klassifiseringen av disse i husholdningssektoren har således ikke vært ukomplisert i forhold til de internasjonale standardene.

4.1.3. Avgrensning av hovedsektoren i den nye institusjonelle sektorklassifiseringen

Fristilling av virksomheter i offentlig forvaltning, oppsplitting av virksomheter i flere enheter og hyppigere bruk av organisasjonsformer med profittformål til ikke-markedsrettet virksomhet, har gjort avgrensingen av hovedsektoren vanskeligere enn tidligere. Dette er et fenomen som ikke bare gjelder for Norge. Revidert ESA

og SNA inkluderer derfor en bredere omtale og flere presiseringer knyttet til denne avgrensningen. Prinsippene som legges til grunn ved vurdering av om et foretak driver markedsrettet eller ikke, er hovedsakelig de samme som i tidligere standarder, men enkelte mindre justeringer kan ha betydning for foretak i ”vippeposisjon”. Basert på de reviderte internasjonale standardene har prosjektet utarbeidet pragmatiske kjennetegn for å vurdere om et foretak driver markedsrettet virksomhet eller ikke. De pragmatiske kjennetegnene åpner for at aksjeselskaper og andre selskapsformer unntaksvis kan være ikke-markedsrettede. Dette har ført til at enkelte offentlig kontrollerte foretak flyttes fra hovedsektoren ”Ikke-finansielle foretak” til ”Offentlig forvaltning”, mens enkelte privatkontrollerte foretak flyttes til ”Ideelle organisasjoner” i den nye sektorklassifikasjonen. Problemstillingen er drøftet, og kriterier for avgrensning av hovedsektoren mot offentlig forvaltning og ideelle organisasjoner er beskrevet, i *Evensen og Hedum (2010)* og *Evensen og Hedum (2012)*.

Vurdering av hver av organisasjonsformene som er omfattet av dagens sektor ”Personlige foretak”, samt store enkeltpersonforetak, var en naturlig oppgave for prosjektgruppa i arbeidet med avgrensning av ”Ikke-finansielle foretak” i den nye institusjonelle sektorklassifikasjonen. Med i denne vurderingen var både lovregulering, registreringsplikt, regnskapsplikt, bokføringsplikt, skattestatus og datainngang. Vurderingen er gjengitt i vedlegg 6 for ansvarlige selskaper, kommandittselskaper og partsrederier, vedlegg 7 for store enkeltpersonforetak og vedlegg 8 for borettslag.

Ansvarlige selskaper

Selv om ansvarlige selskaper, kommandittselskaper og partsrederier er sameier/”partnerships” som i enkelte land er inkludert i husholdningssektoren, var prosjektgruppa samstemt i at disse er å betrakte som egne institusjonelle enheter når de er regnskapspliktige. Da drives de som separate enheter og er underlagt krav til organisering i loven. Dette gjelder alle partsrederier, med få unntak alle kommandittselskaper, alle ansvarlige selskaper som er eid av juridiske personer med begrenset ansvar, samt alle andre ansvarlige selskaper som har mer enn fem deltakere, mer enn fem millioner i salgsinntekt eller sysselsetter mer enn fem årsverk. Prosjektgruppa konkluderte derfor med at disse skal klassifiseres under hovedsektoren ”Ikke-finansielle foretak” når virksomheten er ikke-finansiell og markedsrettet. Ettersom kun noen få kommandittselskaper (7 enheter) er unntatt fra regnskapsplikt, foreslo prosjektgruppa at også disse blir betraktet som egne institusjonelle enheter innenfor foretakssektoren.

For ansvarlige selskaper som ikke er underlagt regnskapsplikt var prosjektgruppa delt i konklusjonen. Dette er små selskaper, dvs. selskaper med mindre enn 5 sysselsatte årsverk og mindre enn 5 millioner kroner i salgsinntekt, samt færre enn 5 eiere, hvorav ingen juridiske personer med begrenset ansvar. Argumentene mot å flytte disse selskapene til foretakssektoren var blant annet at det vil være vanskelig å vite om disse selskapene har en økonomi som er klart adskilt fra de personlige eiernes, dvs. om produksjonsvirksomheten kan skilles fra husholdningenes konsum og egenproduksjon, at selskapene har store likheter med personlig næringsdrivende og andre lands ”partnerships”, samt at det vil være enklere å etablere en heldekkende regnskapsstatistikk for foretakssektoren dersom denne sektoren avgrenses til regnskapspliktige enheter. Argumentene for å flytte selskapene var blant annet at selv om selskapene ikke har regnskapsplikt så leverer de regnskaper til Skatteetaten (næringsoppgave 1), at det gir bedre konsistens mellom produksjon og realkapital i nasjonalregnskapets realregnskap og fordringer og gjeld i finansregnskapet, at noen land med tilsvarende enheter klassifiserer disse i foretakssektoren, samt at det vil gi bedre stabilitet i sektorklassifikasjonen, siden selskapene ikke skifter sektor når størrelsen kommer over eller under grensen for regnskapsplikt.

Argumentene ble spilt inn til styringsgruppa som besluttet at også ansvarlige selskaper uten regnskapsplikt skulle flyttes til hovedsektoren ”Ikke-finansielle foretak”, i tillegg partsrederiene, kommandittselskapene og de regnskapspliktige ansvarlige selskapene. Styringsgruppa la vekt på at SSB trolig vil få tilgang til

elektroniske næringsoppgaver for de fleste ansvarlige selskaper i løpet av noen år. Dessuten ble det lagt vekt på SSB per i dag mottar næringsoppgaver eller regnskapsoppgaver elektronisk fra vel 45 % av de ansvarlige selskapene, noe som tilsvarer andelen ansvarlige selskaper med momspliktig omsetning eller sysselsetning i BoF. For å hindre inkonsistens ved bruk av næringsoppgaven i hhv. strukturstatistikken (og videre inn i realregnskapet) og regnskapsstatistikken (og videre inn i det institusjonelle regnskapet for inntekter/kostnader og eiendeler/gjeld), ba styringsgruppa om at Avdeling for næringsstatistikk introduserer en rutine der alle opplysningene i næringsoppgaven registreres (og ikke bare opplysninger i resultatregnskapet). Ved opptrekk til nasjonalregnskaps-/ makroformål må det dessuten sikres at samtlige enheter i den utvidede foretakssektoren kommer med. Styringsgruppa mente videre at Avdeling for nasjonalregnskap og finansstatistikk bør samarbeide med Seksjon for inntekts- og lønnsstatistikk og Avdeling for næringsstatistikk om en mer systematisk og konsistent utnytting av opplysninger fra næringsoppgave 1 til statistikkformål.

Store enkeltpersonforetak

Enkeltpersonforetak med mer enn 30 ansatte er underlagt noen av de samme lovreguleringene som ansvarlige selskaper. Videre er de underlagt regnskapsplikt dersom de sysselsetter mer enn 20 årsverk eller i løpet av året har hatt eiendeler til en verdi over 20 millioner kroner.

Prosjektgruppa var samstemt i at enkeltpersonforetak med regnskapsplikt og mer enn 30 ansatte er egne institusjonelle enheter hvor husholdningenes konsum og egenproduksjon er adskilt fra produksjonen, slik at disse skulle klassifiseres under hovedsektoren "Ikke-finansielle foretak". Enkelte foretak med færre enn 30 ansatte kan ha regnskapsplikt. Prosjektgruppa valgte likevel å anbefale at grensen ble satt til 30 ansatte, ettersom en slik avgrensning muliggjør maskinelt ajourhold. Styringsgruppa støttet anbefalingen. Endringen i klassifikasjonen førte til at 44 enkeltpersonforetak ble flyttet fra husholdningssektoren til ikke-finansielle foretak.

Borettslag

Borettslagenes plassering ble grundig vurdert i 1993, samt i forbindelse med hovedrevisjonen av nasjonalregnskapet i 2002. Konklusjonen begge ganger var at borettslag tilhører husholdningssektoren. Begrunnelsen er i grove trekk at andelseierne i borettslaget og konsumentene av husleietjenestene er de samme, slik at borettslagenes virksomhet betraktes som produksjon for eget konsum. Ifølge standarden hører produksjon for eget konsum hjemme i husholdningssektoren. Prosjektgruppa foreslo å videreføre plasseringen av borettslag i den nye sektor-klassifikasjonen. Styringsgruppa støttet forslaget.

4.1.4. Inndeling av hovedsektoren i den nye institusjonelle sektorklassifikasjonen

Som nevnt innledningsvis i kapitlet valgte prosjektgruppa å opprettholde skillet mellom statlig, kommunalt og privatkontrollerte ikke-finansielle foretak, selv om gruppa som generell regel foreslo at kjennetegnet for kontroll ble lagt til undersektorene i BoF. Begrunnelsen var at det er stor interesse for inndelingen nasjonalt og internasjonalt, at den er viktige i flere statistikker og at den er kjent for rapportørene siden den allerede er innarbeidet i dagens sektorklassifikasjon. Spesifikasjonen av fylkeskommunalt kontrollerte foretak fra øvrige kommunalt kontrollerte ble imidlertid foreslått på undersektornivå, for å begrense omfanget på sektorklassifikasjonen.

Prosjektgruppa foreslo også at inndelingen av de offentlige foretakene etter eieransvar ble opprettholdt. Begrunnelsen var at bankens kapitaldekningsrapportering fortsatt krever at foretak hvor det offentlig har et ubegrenset ansvar for selskapenes forpliktelser skilles fra foretak hvor det offentlig har et begrenset ansvar. Begrepene i dagens sektorklassifikasjon var imidlertid noe misvisende for de kommunalt kontrollerte foretakene, slik at prosjektgruppa foreslo en navneendring.

For å benytte en mest mulig ensartet navnetting, ble flere sektor-navn under hovedsektoren endret.

Ettersom inndelingen ut fra eieransvar ble opprettholdt for de offentlig kontrollerte foretakene, var det for de privatkontrollerte foretakene naturlig å videreføre skillet mellom private foretak med begrenset og ubegrenset ansvar. Dette bidrar også til at det blir lettere å identifisere brudd i statistikken som følge av at private selskaper med ubegrenset ansvar flyttes fra husholdningssektoren til foretakssektoren. Ved å videreføre skillet vil man dessuten ha bedre kontroll med den dobbeltføringen som kan forekomme i datagrunnlaget ved at private selskaper med ubegrenset ansvar beskattes på eiernes hender. I den nye sektorklassifikasjonen er skillet mellom sektorene mer rendyrket i forhold til lovregulering og organisasjonsform, siden privatkontrollerte, ansvarlige selskaper som er eid av foretak med begrenset ansvar er flyttet sammen med øvrige privatkontrollerte ansvarlige foretak under ny sektor "Personlige foretak". Sektoren "Personlige foretak" i den nye sektorklassifikasjonen avviker også fra sektoren med samme navn i dagens sektorgruppering ved at borettslagene er skilt ut og plassert under husholdninger.

Prosjektgruppa foreslo at dagens sektor "Privat, produsentorienterte organisasjoner uten profittformål" ble videreført som egen sektor i den nye sektorklassifikasjonen, fordi det letter overgangen til den nye sektorklassifikasjonen og sammenliknbarheten med dagen klassifikasjon. Etter behandling i styringsgruppa ble følgende inndeling av hovedsektoren "Ikke-finansielle foretak" fastsatt:

1000 Offentlig kontrollerte foretak

- 1110 Statens forretningsdrift
- 1120 Statlig eide aksjeselskaper
- 1510 Kommunale foretak med ubegrenset ansvar
- 1520 Kommunalt eide aksjeselskaper mv.

2000 Privatkontrollerte foretak

- 2100 Private aksjeselskaper mv.
- 2300 Personlige foretak
- 2500 Private produsentorienterte organisasjoner uten profittformål

Hovedsektorene omfatter alle ikke-finansielle foretak med begrenset ansvar, dvs. alle aksje- og allmennaksjeselskap, samvirkeforetak, europeiske selskap, statsforetak, boligbyggelag og foretak med begrenset ansvar som er unntaksregulert i aksjeloven (AS, ASA, SA, SE, SF, BBL og BA). Videre omfatter sektoren alle ikke-finansielle selskaper som er regulert av selskapsloven, dvs. ansvarlige selskaper, selskaper med delt ansvar, kommandittselskaper og partsrederier (ANS, DA, KS og PRE). Sektoren omfatter dessuten markedsrettede, ikke-finansielle kommune- og fylkeskommuneforetak samt interkommunale selskaper (KF, FKF og IKS). Sektoren omfatter også næringsdrivende, ikke-finansielle stiftelser og foreninger (STI og FLI) og kvasiforetak i form av store, ikke-finansielle enkeltpersonforetak (ENK). Filialer av utenlandske foretak (NUF) samt kvasiforetak innenfor stats og kommuneforvaltningen (ORGL) inngår også i sektoren. I tillegg omfatter sektoren enkelte foretak regulert i særskilt lov (SÆR), europeiske økonomiske foretaksgrupper (EØFG) og andre ikke-finansielle juridiske personer som er næringsdrivende (ANNA). Nedenfor er det satt opp en tabell med aktuelle organisasjonsformer for hver av sektorene under hovedsektoren "Ikke-finansielle foretak". Organisasjonsformen som er hyppigst forekommende er markert med kursiv:

Sektor-kode	Sektornavn	Organisasjonsformer som kan forekomme i sektoren ¹
1110	Statens forretningsdrift	ORGL, SÆR
1120	Statlig eide aksjeselskaper mv.	ANS, AS, ASA, BA, DA, KS, SF, STI
1510	Kommunale foretak med ubegrenset ansvar	ANS, DA, FKF, IKS, KF, ORGL, SÆR
1520	Kommunalt eide aksjeselskaper mv.	ANS, AS, ASA, BA, DA, KS, SA, STI
2100	Private aksjeselskaper mv.	AS, ASA, BA, BBL, NUF, SA, SE, STI
2300	Personlig eide foretak	ANS, DA, ENK, KS, PRE,
2500	Private produsentorienterte organisasjoner uten profittformål	ANNA, ANS, BA, DA, EØFG, FLI, SA, STI

1) Andre organisasjonsformer kan forekomme unntaksvis. Finansielle foretak

4.2. Finansielle foretak

Hovedsektoren "Finansielle foretak" skal omfatte alle foretak og kvasiforetak³ som driver finansiell virksomhet. Omfanget av hovedsektoren er blitt vesentlig utvidet i den siste revisjonen av de internasjonale standardene. Foretak som yter lån på vegne av eller plasserer privatformuer for en begrenset krets av investorer, samt ikke-finansielle holdingselskaper i konsern hvor all virksomhet skjer i utlandet, er nå definert som finansiell virksomhet og flyttet til hovedsektoren. Samtidig er kjennetegn knyttet til investerings- og utviklingsselskaper blitt presisert.

4.2.1. Definisjon av hovedsektoren i internasjonale standarder

ESA definerer i § 2.31 hovedsektoren "Finansielle foretak" som følger:

§ 2.31: The sector financial corporations (S.12) consists of institutional units which are independent legal entities, market producers, and whose principal activity is the production of financial services. These institutional units comprise of all corporations and quasi-corporations which are principally engaged in

- *Financial intermediation (financial intermediaries); and/or*
- *Auxiliary financial activities (financial auxiliaries).*

Also included are institutional units providing financial services, where most of either their assets or their liabilities are not transacted on open markets.

Financial intermediation is the activity in which an institutional unit acquires financial assets and incurs liabilities on its own account by engaging in financial transactions on the market. The asset and liabilities of financial intermediaries are transformed or repacked with respect to maturity, scale, risk and the like in the financial intermediation process.

Auxiliary financial activities are activities related to financial intermediation but which are not financial intermediation themselves.

Utvidelsen av hovedsektoren "Finansielle foretak" er knyttet til passusen "*Also included are institutional units providing financial services, where most of either their assets or their liabilities are not transacted on open markets*".

³ Et kvasiforetak er en klart avgrenset enhet innenfor en juridisk enhet, men er ikke selv en egen juridiske enhet. Et kvasiforetak har full beslutningsmyndighet over egen virksomhet og stiller opp, eller kan stille opp, et fullstendig regnskap bestående av resultatregnskap og balanse. Et kvasiforetak er derfor en egen institusjonell enhet. Eksempler på kvasiforetak er statlig forretningsdrift og filialer av utenlandske foretak.

ESA anbefaler en mer detaljert oppdeling av hovedsektoren. Standarden anbefaler at pengemarkedsfond, andre verdipapirfond og investeringsselskaper, samt pensjonskasser skilles ut som egne sektorer. Videre anbefaler ESA at det innføres en ny sektor for de nye finansielle foretakene, og at konsesjonspliktige utlåns- og leasingselskaper som finansieres av en begrenset gruppe, samt utlånselskaper som finansieres av offentlig forvaltning, flyttes til denne sektoren fra andre finansielle foretak. ESA anbefaler videre at finansielle holdingselskaper flyttes fra sektoren andre finansielle foretak til finansielle hjelpeforetak. Clearingsentraler og forvaltningsselskaper som tar egen risiko flyttes motsatt vei, fra finansielle hjelpeforetak til andre finansielle foretak.

4.2.2. Avgrensing av hovedsektoren i dagens institusjonelle sektorklassifikasjon

Dagens hovedsektor "Finansielle foretak" består av en blanding av foretak som er konsesjons- eller meldepliktige i henhold til finansmarkedslovgivningen og ikke-konsesjonspliktige foretak. Dette gjenspeiles i oppdelingen av hovedsektoren. For de konsesjons- og meldepliktige foretakene følger inndelingen i hovedsak de ulike lovreguleringene på finansmarkedet, noe som fører til en relativt detaljert sektorgruppering. Oppdelingen av de ikke-konsesjonspliktige foretakene er derimot begrenset.

Følgende lovregulerte foretak er i dag skilt ut som egne sektorer: Norges Bank, forretningsbanker, sparebanker, kredittforetak, finansieringsselskaper, livs-forsikringsselskaper inkl. pensjonskasser og -fond, skadeforsikringsselskaper, samt verdipapirfond. Omfanget av sektorene kan i enkelte tilfeller være noe videre enn de lovregulerte selskapene, fordi lovgivningen og statistikkanbefalingene ikke er helt sammenfallende.

Finansielle holdingselskaper, verdipapirfondenes forvaltningsselskaper, verdipapirforetak, innskuddspensjonsforetak, infrastrukturforetak, samt foretak som hovedsakelig driver som betalingsforetak, e-pengeforetak, låne- og garantiformidlere, forsikringsformidlere eller verdipapirformidlere er ikke skilt ut i egne sektorer, selv om de er underlagt konsesjons- eller meldeplikt. Med unntak av finansielle holdingselskaper inngår alle disse i sektoren "Finansielle hjelpeforetak". Finansielle holdingselskaper inngår i sektoren "Andre finansielle foretak, ekskl. hjelpeforetak" sammen med investerings- og utviklingsselskaper som ikke er konsesjons- eller meldepliktige. Med unntak av statlige låneinstitutter, som er skilt ut som egen sektor, er alle de andre finansielle foretakene som ikke er regulert under finansmarkedslovgivningen gruppert under sektoren "Finansielle hjelpeforetak". Dette er i hovedsak konserninterne foretak som yter finansielle hjelpetjenester til konsernselskapene, samt rådgivere innenfor finansmarkedsområdet.

4.2.3. Avgrensing av hovedsektoren i den nye institusjonelle sektorklassifikasjonen

Avgrensingen av hovedsektoren mot ikke-finansielle foretak har blitt vanskeligere etter den nye definisjonen av finansielle foretak i de internasjonale standardene. De nye finansielle foretakene er kun underlagt det generelle selskapsregelverket og har følgelig ikke konsesjons- eller meldeplikt i henhold til finansmarkedslovgivningen. De eneste kjennetegnene vi har for å identifisere disse nye finansielle foretakene er derfor formål, konsernknytning, regnskapsopplysninger og internettoppdrag. Mange av de nye finansielle foretakene oppgir "investering i verdipapirer" som formål. Det gjør også mange ikke-finansielle holdingselskaper. Foretakenes formål er derfor ikke tilstrekkelig til å avgrense hovedsektoren. Som hovedregel skal imidlertid selskaper som inngår i ikke-finansielle konsern tilhøre ikke-finansiell sektor, mens foretak som inngår i finansielle konsern skal tilhøre finansiell sektor. Informasjon om konsernknytning er derfor avgjørende for avgrensingen mellom hovedsektorene "Finansielle foretak" og "Ikke-finansielle foretak" i den nye sektorklassifikasjonen. Problemstillinger knyttet til skillet mellom de nye finansielle foretakene og ikke-finansielle holdingselskaper er nærmere drøftet i vedlegg 5.

De nye finansielle foretakene består i hovedsak av lukkede investeringselskaper og egenfinansieringsselskaper, dvs. foretak som investerer i verdipapirer eller yter lån og kreditt på vegne av en begrenset krets av investorer. Norske skatteregler gjør det gunstig å opprette selskaper for å plassere privatformuer i verdipapirer. Av den grunn har vi en lang rekke foretak som tilfredsstillter den generelle definisjonen av de nye finansielle foretakene i de internasjonale standardene. Ved omkoding til nye sektorkoder ble hovedsektoren "Finansielle foretak" utvidet med ca. 15.000 foretak.

4.2.4. Inndeling av hovedsektoren i den nye institusjonelle sektorklassifikasjonen

Som det framgår av kapittel 4.2.2 er det i dag mange sektorer under hovedsektoren "Finansielle foretak". Omfanget av sektoren er utvidet i de reviderte internasjonale standardene. Nedenfor er ulike institusjonstyper innenfor hovedsektoren "Finansielle foretak" listet opp med særskilte kjennetegn:

- *Norges Bank*: Norges sentralbank. I henhold til sentralbankloven skal Norges Bank være et utøvende og rådgivende organ for penge-, kreditt- og valutapolitikken. Den skal utstede pengesedler og mynter, fremme et effektivt betalingssystem innenlands og overfor utlandet og overvåke penge-, kreditt- og valutamarkedene.
- *Banker*: Har enerett til å motta innskudd fra allmennheten. Består av forretnings- og sparebanker, som har forskjellig organisasjonsform og foreløpig er regulert i hver sin lov. I Banklovkommisjonens utredning om ny finanslovgivning (NOU 2011:8) foreslås det at de underlegges samme regulering.
- *Kredittforetak*: Har adgang til å motta tilbakebetalingspliktige midler unntatt innskudd fra allmennheten, dvs. har anledning til å utstede obligasjoner og sertifikater i markedet. Virksomheten har tradisjonelt vært forbundet med langsiktig finansiering via obligasjonsmarkedet. Finansieringsselskaper som ifølge sine vedtekter hadde anledning til å finansiere seg med låneopptak i sertifikatmarkedet, ble for noen år siden omdefinert til kredittforetak i finansieringsvirksomhetsloven. Dette skjedde som et ledd i tilpasning til regelverket rundt kredittinstitusjoner i EU-lovgivningen. Kredittinstitusjoner er etter dette avgrenset til banker og kredittforetak, som kan motta tilbakebetalingspliktige midler fra allmennheten.
- *Finansieringsselskaper*: Yter lån til allmennheten. Ikke lenger definert som kredittinstitusjoner i finansieringsvirksomhetsloven. Henvist til å finansiere virksomheten gjennom lån i kreditt- og pengemarkedet, for eksempel gjennom lån fra kredittinstitusjoner, foretak eller enkeltpersoner. I Banklovkommisjonens utkast til ny finansforetakslov er kredittforetak og finansieringsselskaper underlagt forskjellig regulering.
- *Statlige låneinstitutter*: Yter lån og tilskudd innenfor nærmere definerte områder og rammer regulert i egne lover. Opprettet og finansiert av staten for å bidra til å oppfylle politiske målsetninger. Spiller en viktig rolle i låne-markedet, både ved finansiering av boligkjøp, utdanning og næringsutvikling.
- *Statlig eide utviklingselskaper*: Bidrar med finansiering gjennom aksjeinvesteringer i private selskaper som er i en utviklingsfase. Opprettet og finansiert av staten med formål å fremme næringsutviklingen.
- *Finansielle holdingselskaper*: Styrer bank- og forsikringsmarkedet gjennom å være morselskap i bank- og forsikringskonsern. Strengt regulert og klassifisert som finansinstitusjon i lovgivningen. Skilt ut som egen klasse i utkastet til ny finansforetakslov fra Banklovkommisjonen.
- *Verdipapirfond*: Investerer i verdipapirer. Verdipapirfondsloven definerer et verdipapirfond som en selvstendig formuesmasse oppstått ved kapitalinnskudd fra en ubestemt krets av personer mot utstedelse av andeler i fondet, som for det vesentlige består av finansielle instrumenter og/eller innskudd. Andelseierne hefter ikke overfor kreditorene for fondets forpliktelser, og plikter ikke å gjøre ytterligere innskudd i fondet. Forvaltes av et forvaltningsselskap. Lov og konsesjonsregler skiller ikke mellom pengemarkedsfond og øvrige verdipapirfond.

- *Investeringselskaper:* Investerer i verdipapirer, hovedsakelig aksjer. Ikke regulert under finansmarkedslovgivningen eller underlagt konsesjons- eller meldeplikt. Innhenter midler fra allmennheten (ubestemt krets), enten ved offentlig aksjeemisjon eller ved markedsføring gjennom et verdipapirforetak som da vanligvis også er forvalter for investeringselskapet. Investeringene i verdipapirer eller andre investeringsobjekter, for eksempel eiendom, skjer som regel ikke gjennom selskapet som innhenter kapitalen fra investorene, men gjennom datterselskaper. For å få med hele investeringsvirksomheten må både det selskapet som innhenter kapitalen og alle datterselskapene som plasserer denne kapitalen betraktes som investeringselskaper.
- *Aktive eierfond:* Investerer i aksjer. Ikke regulert under finansmarkedslovgivningen eller underlagt konsesjons- eller meldeplikt. Foretar langsiktige risikokapitalinvesteringer i unoterte selskaper med potensial for høy vekst. Eierskapet i de unoterte selskapene – porteføljeselskapene – er tidsbegrenset og aktivt. Dette innebærer representasjon i og ofte lederskap av det enkelte porteføljeselskapets styre, rådgivning og tett oppfølging av porteføljeselskapets ledelse, samt god kontroll med fremdrift og utvikling. Forretningskompetansen tilbys porteføljeselskapene fra forvalter av fondene i kombinasjon med finansielle investeringer. Forvalter innhenter ikke kapitalen til investeringene via markedet, men direkte fra institusjonelle investorer som pensjonskasser og livsforsikringsselskaper, staten (ved Argentum) og private investeringselskaper, samt foretak som forvalter store midler. Investorene forplikter seg til en langsiktig investering på 7 til 10–12 år.
- *Egeninvesteringsselskaper:* Investerer i verdipapirer. Nye finansielle foretak som plasserer privatformuer for en begrenset krets av investorer, og hvor formålet med investeringen primært er avkastning på den investerte kapitalen. Ikke regulert under finansmarkedslovgivningen eller underlagt konsesjons- eller meldeplikt.
- *Egenfinansieringsselskaper:* Yter lån og kreditt på vegne av en begrenset krets av investorer. Nye finansielle foretak som ikke er regulert under finansmarkedslovgivningen eller underlagt konsesjons- eller meldeplikt.
- *Finansielle hjelpeforetak:* Hjelpevirksomhet i forbindelse med finansiell formidling. Består av en blanding av foretak som er og ikke er regulert i finanslovgivningen. Blant foretakene som er regulert i finanslovgivningen har vi infrastrukturforetak, verdipapirfondenes forvaltningsselskaper, verdipapirforetak, innskuddspensjonsforetak, samt foretak som hovedsakelig driver som betalingsforetak, e-pengeforetak, låne- og garantiformidlere, forsikringsformidlere, verdipapirformidlere og tilknyttede agenter innenfor finans-, forsikrings- og verdipapirområdet. Foretakene som ikke er regulert av finanslovgivningen består i hovedsak av konserninterne foretak som yter finansielle hjelpetjenester til konsernselskapene samt rådgivere innenfor finansområdet.
- *Livsforsikringsselskaper:* Yter livs- og pensjonsforsikring, hvor pensjonsforsikring er den dominerende virksomheten. Regulert i forsikringsvirksomhetsloven.
- *Pensjonskasser:* Yter pensjonsforsikring. Regulert i forsikringsvirksomhetsloven. I hovedsak underlagt samme regelverk som livsforsikringsselskapene for pensjonsforsikringsvirksomheten, men begrenset mulighet til å yte andre livsforsikringsprodukter.
- *Skadeforsikringsselskaper:* Yter skadeforsikring. Regulert i forsikringsvirksomhetsloven, men regelverket er klart avgrenset fra regelverket for livs- og pensjonsforsikring, med unntak av et par produkter som kan tilbys både av skadeforsikringsselskaper og livsforsikringsselskaper.

Prosjektgruppa gikk gjennom de ulike sektorene og vurderte mulighetene for sammenslåing og behov for nye sektorer. Med i disse vurderingene var både lovregulering, registreringsplikt, regnskapsplikt, bokføringsplikt, skattestatus og datainngang. Vurderingene knyttet kredittforetak, finansieringsselskaper, forsikringsselskaper inkl. pensjonskasser, finansielle holdingselskaper, investeringsselskaper og aktive eierfond, verdipapirfond og statlige låneinstitutter er gjengitt i vedleggene 8 – 13.

Norges Bank

Sentralbanken er skilt ut som egen sektor i de internasjonale standardene, fordi den ivaretar særskilte oppgaver innenfor kredittmarkedet. Prosjektgruppa foreslo å videreføre sektoren i den nye sektorklassifikasjonen. Styringsgruppa støttet forslaget.

Banker

I dagens sektorklassifisering er bankene fordelt på to sektorer; en sektor for forretningsbanker og en for sparebanker. De internasjonale standardene skiller ikke mellom de to banktypene.

Tidligere var det en viss forskjell på forretnings- og sparebanker, ved at forretningsbankenes virksomhet primært var innrettet for å ivareta foretakenes behov, mens sparebankene primært var rettet mot personmarkedet og små foretak. I tiden som har gått etter etableringen av dagens sektorgruppering er dette skillet visket ut. Prosjektgruppa foreslo derfor å slå sammen forretnings- og sparebanker til en sektor "Banker" i den nye sektorklassifikasjonen. Styringsgruppa støttet dette forslaget.

Kredittforetak og finansieringsselskaper

Kredittforetak og finansieringsselskaper er gruppert i hver sin sektor i dagens sektorgruppering. I de internasjonale standardene klassifiseres de i samme sektor. Prosjektgruppa diskuterte derfor om sektorene skulle slås sammen i den nye sektorklassifikasjonen, men konkluderte med at de burde ha hver sin sektor inntil tiltakene på finansmarkedene i forbindelse med finanskrisen har stabilisert seg og det har blitt mer forutsigbart hvordan organiseringen av lån mellom banker og kredittforetak blir. Vurderingen er gjengitt i vedlegg 9. Styringsgruppa støttet anbefalingen.

Statlige låneinstitutter og statlig eide utviklingsselskaper

Institusjoner tilsvarende statlige låneinstitutter er i de reviderte internasjonale standardene flyttet sammen med de nye egeninvesterings- og egenfinansieringsselskapene. På grunn av den viktige rollen i lånemarkedet vil det virke underlig å slå statlige låneinstitutter sammen med de skattemotiverte egenfinansieringsselskaper som plasserer privatformuer for enkeltpersoner. Prosjektgruppa foreslo derfor å opprettholde statlige låneinstitutter som egen sektor i den nye sektorklassifikasjonen, og å innplassere den etter de øvrige finansielle foretakene som yter lån til publikum. Vurderingen er gjengitt i vedlegg 10. Prosjektgruppa foreslo også å utvide sektoren med statlig eide utviklingsselskaper, som også skal klassifiseres sammen med de nye egeninvesterings- og egenfinansieringsselskapene i henhold til ESA. Styringsgruppa støttet forslaget fra prosjektgruppa.

Finansielle holdingselskaper

Finansielle holdingselskaper var tidligere skilt ut som egen sektor, men ble slått sammen med andre finansielle foretak fordi koderstrukturen "sprakk". Ved revisjonen av de internasjonale standardene er finansielle holdingselskaper flyttet fra andre finansielle foretak unntatt forsikring til finansielle hjelpeforetak. Ut fra norske forhold virker det unaturlig at finansielle holdingselskaper skal grupperes sammen med finansrådgivere og andre ikke-konsesjonspliktige foretak som yter hjelpetjenester for finansielle foretak. Prosjektgruppa foreslo derfor at finansielle holdingselskaper skilles ut i egen sektor i den nye sektorklassifikasjonen. Vurde-

ringen er gjengitt i vedlegg 11. Styringsgruppa støttet anbefalingen fra prosjektgruppa.

Verdipapirfond, investeringsselskaper og aktive eierfond

I de internasjonale standardene er pengemarkedsfond skilt ut som en egen sektor, mens øvrige verdipapirfond og investeringsselskaper er slått sammen i en annen sektor. Aktive eierfond er gruppert sammen med kredittforetak og finansieringsselskaper under andre finansielle foretak unntatt forsikring.

Vurdering av egen sektor for pengemarkedsfond

Prosjektgruppa var delt i konklusjonen vedrørende utskilling av pengemarkedsfond som egen sektor i den nye sektorklassifikasjonen. Som argument for å skille ut pengemarkedsfondene som egen sektor ble det blant annet framhevet at dette kreves i de obligatoriske rapporteringskravene og at sektorklassifikasjonen bør gjenspeile de internasjonale kravene. Innvendingene mot å skille ut pengemarkedsfondene som egen sektor ble blant annet begrunnet i at rapporteringskravene kan oppfylles uten å innføre pengemarkedsfond som egen sektor, men som en undersektor i BoF, og at pengemarkedsfondene ikke er skilt fra øvrige verdipapirfond i lov eller konsesjonsregler. Vurderingen er gjengitt i vedlegg 12. Styringsgruppa besluttet at pengemarkedsfond ikke skulle skilles ut som egen sektor i Enhetsregisteret, men at den skulle innføres som undersektor i BoF.

Vurdering av inndeling av verdipapirfond, investeringsselskaper og aktive eierfond

Det var enighet i prosjektgruppa om at verdipapirfond, investeringsselskaper og aktive eierfond burde skilles fra alle egeninvesteringsselskapene som plasserer privatformuer for enkeltpersoner og de finansielle hjelpeforetakene. Det var også enighet om at det var unaturlig å plassere de aktive eierfondene sammen med kredittforetak eller finansieringsselskaper, ettersom disse er omfattet av finansmarkedslovgivningen, i motsetning til de aktive eierfondene. Det var imidlertid ulike oppfatninger om hvordan sektorinndelingen burde være. Prosjektgruppas vurderinger er gjengitt i vedlegg 13.

Ett argument som ble anført for å skille ut verdipapirfond i en egen sektor, var at det ut fra norske forhold er unaturlig å slå disse sammen med investeringsselskaper eller aktive eierfond. Dette ble grunnlagt med at verdipapirfondene er strengt lovregulert under finansmarkedslovgivningen, i motsetning til investeringsselskaper og aktive eierfond, og at det er stor interesse for utviklingen i verdipapirfondene. Et annet argument for ikke å slå verdipapirfondene sammen med investeringsselskaper eller aktive eierfond, var at omfanget på sektoren da kunne bli lite stabil, fordi det er vanskelig å identifisere både investeringsselskaper og aktive eierfond.

Som argument for å slå verdipapirfondene sammen med investeringsselskaper ble det blant annet anført at begge institusjonstypene innhenter kapitalen fra allmennheten og at disse to institusjonstypene er slått sammen i de internasjonale standardene (med unntak av pengemarkedsfond som er skilt ut som egen sektor).

Som argument for å slå sammen investeringsselskaper og aktive eierfond i en sektor, ble det blant annet anført at det kan være vanskelig å skille mellom disse to institusjonstypene, fordi begge investerer i verdipapirer og er organisert på samme måte med en forvalter. Når det dessuten er vanskelig å skille dem fra egeninvesteringsselskaper, ble det ansett som lite hensiktsmessig å fordele dem på flere sektorer.

Prosjektgruppa vedtok å sende over tre alternative inndelinger til styringsgruppa:

- i) Tre sektorer; en for hver av verdipapirfond, investeringsselskaper og aktive eierfond
- ii) To sektorer; en for verdipapirfond og investeringsselskaper og en for aktive eierfond, hvor verdipapirfond og investeringsselskaper skilles på undersektor i BoF
- iii) To sektorer; en for verdipapirfond og en for investeringsselskaper og aktive eierfond, hvor investeringsselskaper og aktive eierfond skilles på undersektor i BoF

Styringsgruppa besluttet at verdipapirfond skulle være egen sektor. Styringsgruppa mente at det ikke var aktuelt å innføre egne sektorer for hver av investerings-selskaper og aktive eierfond, men at institusjonstypene skulle innføres som undersektorer i BoF. Spørsmålet om investeringsselskaper og aktive eierfond skulle innføres som ny sektor, eller om disse selskapene skulle inngå sammen med finansielle hjelpeforetak og egeninvesterings- og egenfinansieringsselskapene i en restsektor, ble overlatt til Seksjon for finansmarkedsstatistikk og Seksjon for finansielle foretak som ville bli berørt av arbeidet dette ville medføre. Konklusjonen ble at investeringsselskaper og aktive eierfond ble innført som en ny sektor, dvs. at alternativ iii) ble valgt.

Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring

Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring omfatter de nye finansielle foretakene (egeninvesterings- og egenfinansieringsselskapene) og finansielle hjelpeforetak.

I de internasjonale standardene er de finansielle hjelpeforetakene og egeninvesterings- og egenfinansieringsselskapene gruppert i hver sin sektor. I rapporteringskravene er imidlertid disse to sektorene slått sammen. Prosjektgruppa forslo at de nye finansielle foretakene ble slått sammen med de finansielle hjelpeforetakene i den nye sektorklassifikasjonen. Gruppa la vekt på at dagens sektor for finansielle hjelpeforetak allerede har preg av å være en restsektor, siden sektoren er veldig sammensatt med hensyn på type virksomhet. Prosjektgruppa la videre vekt på at de finansielle hjelpeforetakene har små balanser. Styringsgruppa støttet forslaget fra prosjektgruppa, men med identifikasjonen av de to sektorene på undersektor i BoF.

Forsikring

I de internasjonale standardene er foretak som driver pensjonsforsikringsvirksomhet skilt ut i en egen sektor, adskilt fra foretak som driver øvrig forsikringsvirksomhet. I rapporteringskravene er imidlertid disse to sektorene slått sammen. Medlemmene i prosjektgruppa hadde ulike oppfatninger av hvorvidt skillet i de internasjonale standardene gikk mellom foretak som utøvde pensjonsforsikringsvirksomhet og de som utøvde annen forsikringsvirksomhet, eller om det var organisasjonsformen til foretakene som var utslagsgivende for skillet mellom de to sektorene i de internasjonale standardene. Det var ikke enighet i prosjektgruppa om hvordan skadeforsikringsselskaper, livsforsikringsselskaper og pensjonskasser skulle grupperes på sektor. Prosjektgruppas ulike argumenter og vurderinger er gjengitt i vedlegg 14.

Ett argument for å videreføre skadeforsikringsselskaper som egen sektor var at virksomheten til skadeforsikringsselskaper og virksomheten til livsforsikringsselskaper og pensjonskasser er vesensforskjellig, i tillegg til at skadeforsikringsselskaper er underlagt et eget regelverk. Et motargument var at de internasjonale standardene ikke skiller mellom livs- og skadeforsikring.

Som argument for å innføre pensjonskasser som en egen sektor ble det blant annet anført at de internasjonale standardene skiller mellom livs- og pensjonsforsikring, at innrapporteringen for de to institusjonstypene har ulik hyppighet, at pensjonskassene må tallfestes på basis av motsektorinformasjon i finansregnskapet og at organiseringen av pensjonskasser og livsforsikringsselskaper er forskjellig. Som motargument ble det blant annet anført at norske livsforsikringsselskaper og pensjonskasser opererer i samme marked, at hovedvirksomheten for alle livsforsikringsselskaper er pensjonsforsikring, at stadig flere pensjonskasser legges ned og forsikringsordningene overføres til livsforsikringsselskaper, at det gir begrenset motsektorinformasjon å innføre pensjonskasser som en egen sektor, og at de internasjonale standardene ikke krever adskilt rapportering for livs- og pensjonsforsikring.

Prosjektgruppa besluttet å sende over tre alternative inndelinger til styringsgruppa:

- i) Tre sektorer; en sektor for hver av skadeforsikringsselskaper, livsforsikringsselskaper og pensjonskasser

- ii) To sektorer; en sektor for livs- og skadeforsikringsselskaper og en for pensjonskasser, hvor livs- og skadeforsikringsselskaper skilles på undersektor i BoF
- iii) To sektorer; en for skadeforsikringsselskaper og en for livsforsikringsselskaper og pensjonskasser, hvor pensjonskasser skilles på undersektor i BoF

Styringsgruppa vedtok alternativ iii).

Kjennetegn for kontroll

Standardene anbefaler at alle sektorer oppdeles i offentlige, private og utenlandskontrollerte foretak. I rapporteringskravene er det kun krav om spesifisering av offentlig kontrollerte foretak. Innføring av kjennetegnet for offentlig kontroll for alle finanssektorene, ville utvide sektorklassifikasjonen betraktelig. Flertallet i prosjektgruppa mente derfor at kjennetegnet for offentlig kontroll ikke skulle tas inn i sektorklassifikasjonen i Enhetsregisteret for de finansielle foretakene, men legges inn i undersektorkodene i BoF.

Som argument for å innføre kjennetegnet direkte i sektorklassifikasjonen i Enhetsregisteret ble det anført at kjennetegnet var et krav i standarden. Som motargument ble det blant annet anført at to av sektorene er knyttet til statlig kontroll; "Norges Bank" og "Statlige låneinstitutter"; og at det ville være enkelt å skille ut de fleste offentlig eide finansielle foretakene selv om spesifiseringen ble lagt til undersektor i BoF. Den eneste sektoren hvor det kan være problematisk å framskaffe kjennetegnet vil være for restsektoren "Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring". Dette er en sektor hvor det vil være få offentlig kontrollerte foretak, og hvor det uansett er en utfordring å identifisere de få offentlig kontrollerte foretakene som måtte forekomme. Spørsmålet ble spilt inn til styringsgruppa. Styringsgruppa besluttet at kjennetegnet for offentlig kontroll ikke skulle tas inn i sektorgrupperingen i Enhetsregisteret, men legges som undersektor i BoF.

Styringsgruppas konklusjon på inndelingen av hovedsektoren

Etter behandlingen i styringsgruppa ble det fastsatt følgende sektorinndeling av hovedsektoren "Finansielle foretak" i Enhetsregisteret:

3000 Kredittgivende institusjoner

- 3100 Norges Bank
- 3200 Banker
- 3500 Kredittforetak
- 3600 Finansieringsselskaper
- 3900 Statlige låneinstitutter mv.

4000 Andre finansielle foretak unntatt forsikring

- 4100 Finansielle holdingselskaper
- 4300 Verdipapirfond
- 4500 Investeringselskaper og aktive eierfond
- 4900 Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring

5000 Forsikring

- 5500 Livsforsikringsselskaper og pensjonskasser
- 5700 Skadeforsikringsselskaper

4.3. Offentlig forvaltning

Hovedsektoren "Offentlig forvaltning" skal omfatte alle institusjonelle enheter som driver ikke-markedsrettet produksjonsvirksomhet og som er kontrollert av stat, kommune eller fylkeskommune.

4.3.1. Definisjon av hovedsektoren i internasjonale standarder

ESA definerer i § 2.82 hovedsektoren ”Offentlig forvaltning” som følger:

§ 2.82 The sector general government (S.13) consists of institutional units which are non-market producers whose output is intended for individual and collective consumption, and are financed by compulsory payments made by units belonging to other sectors, and institutional units principally engaged in the redistribution of national income and wealth.

Definisjon av ikke-markedsrettet produksjon er gjengitt i kapittel 5.1.1.

4.3.2. Avgrensning av hovedsektoren

Dagens hovedsektor ”Offentlig forvaltning” er begrenset til ikke-markedsrettet virksomhet underlagt offentlig kontroll, og består av sektorene ”Stats- og trygdeforvaltningen”, ”Kommuner” og ”Fylkeskommuner”. Om en offentlig kontrollert virksomhet hører hjemme i hovedsektoren offentlig forvaltning, eller i foretakssektoren, avhenger av om den driver markedsrettet eller ikke. Fristilling av virksomheter i offentlig forvaltning og hyppigere bruk av organisasjonsformer med profittformål til ikke-markedsrettet virksomhet, har gjort avgrensingen av hovedsektoren vanskeligere enn tidligere.

Dagens avgrensning ekskluderer tradisjonelle selskapsformer. I hovedsak er derfor institusjonelle enheter, som er offentlig kontrollert og befinner seg i gråsonen mellom markedsrettet og ikke-markedsrettet virksomhet, i dag klassifisert under hovedsektoren ”Ikke-finansielle foretak”. Revidert ESA og SNA gir en noe endret omtale av avgrensningen mellom markedsrettet og ikke-markedsrettet virksomhet. Basert på disse reviderte standardene har prosjektet utarbeidet pragmatiske kjennetegn for å vurdere om en enhet driver markedsrettet virksomhet eller ikke. Hovedregelen for enheter organisert som kommunalt eller fylkeskommunalt foretak (KF og FKF) og interkommunalt selskap (IKS) vil etter dette være at de skal betraktes som forvaltningsenheter og inngå i offentlig forvaltning. De pragmatiske kjennetegnene åpner også opp for at aksjeselskaper og andre selskapsformer unntaksvis kan bli klassifisert i hovedsektoren ”Offentlig forvaltning”.

Innenfor enkelte næringsområder er det spesielt vanskelig å avgjøre om enhetene tilhører offentlig forvaltning, foretakssektoren eller ideelle organisasjoner. Dette gjelder næringsområder hvor offentlig finansiering, kontroll og fellesgoder har et visst omfang:

- Vann, avløp og renovasjon (VAR)
- Eiendomsdrift
- Samferdsel
- Levekår
- Helse
- Kultur
- Utdanning

Arbeidet med de pragmatiske kjennetegnene har ført til at enkelte enheter innenfor disse næringsområdene er flyttet fra foretakssektoren til hovedsektoren ”Offentlig forvaltning” i den nye sektorklassifikasjonen. Som eksempel kan nevnes at offentlig eide aksjeselskap innenfor eiendomsdrift er karakterisert som ikke-markedsrettet og offentlig kontrollert, dersom selskapet i hovedsak leier ut eiendom til offentlig forvaltning og det ikke er konkurranse om denne utleien. Videre er offentlig eide aksjeselskaper innenfor veiutbygging karakterisert som ikke-markedsrettet og offentlig kontrollert virksomhet, som skal plasseres i offentlig forvaltning. Innenfor kulturområdet er teatre og orkestre betraktet som ikke-markedsrettet og offentlig kontrollert dersom de mottar offentlig støtte som

tilsvarende støtten til tilskuddsteatre på statsbudsjettet, uavhengig av hvilken organisasjonsform de har.

Prinsippene i de reviderte, internasjonale standardene og pragmatiske kjennetegn for markedsrettet virksomhet og offentlig kontroll er nærmere drøftet i *Evensen og Hedum (2010)* og *Evensen og Hedum (2012)*. Disse notatene beskriver også enkelte praktiske problemstillinger som bør tillegges vekt i en samlet vurdering av sektortilhørighet, samt stiller opp en rekke eksempler.

4.3.3. Inndeling av hovedsektoren i den nye institusjonelle sektorklassifikasjonen

Prosjektgruppa diskuterte inndelingen av offentlig forvaltning med utgangspunkt i anbefalingene i de internasjonale standardene. Disse anbefaler at trygdeforvaltningen skilles ut som egen sektor. Prosjektgruppa var delt i oppfatningen av om trygdeforvaltningen var en egen institusjonell enhet som kunne skilles ut. Spørsmålet ble tatt opp i styringsgruppa som konkluderte med at stats- og trygdeforvaltningen ikke skulle deles i den nye sektorklassifikasjonen. Begrunnelsen var at en deling ville stride mot Finansdepartementets behov, og at trygdeforvaltningen ikke er en egen institusjonell enhet.

Prosjektgruppa diskuterte også sammenslåing av kommuner og fylkeskommuner, ettersom de internasjonale standardene opererer med kun en sektor for lokalforvaltningen. Med i denne vurderingen var både lovregulering, registreringsplikt, regnskapsplikt og datainngang, jf. vedlegg 15. I forhold til internasjonale rapporteringsforpliktelser er det ikke behov for en deling av kommuneforvaltningen i kommuner og fylkeskommuner, men skillet er viktig i en rekke statistikker. Skillet må derfor opprettholdes i SSBs bedrifts- og foretaksregister, men det er ikke behov for motsektorinformasjon for kommuner og fylkeskommuner hver for seg. Prosjektgruppa var delt i konklusjonen vedrørende sammenslåing. Styringsgruppa besluttet at kommuner og fylkeskommuner skulle slås sammen til en sektor i den institusjonelle sektorklassifikasjon i Enhetsregisteret, men at skillet mellom kommuner og fylkeskommuner skulle innføres opprettholdes på undersektornivå i BoF.

Prosjektgruppa diskuterte også behovet for å kunne identifisere ideelle organisasjoner under offentlig forvaltning. Prosjektgruppa kom til at det var ønskelig med et slikt skille, men mente det var tilstrekkelig med skille på undersektornivå i BoF. Styringsgruppa mente at skillet ikke skulle prioriteres i første omgang.

Etter behandling i styringsgruppa ble således følgende inndeling av hovedsektoren "Ikke-finansielle foretak" fastsatt:

6000 *Offentlig forvaltning*
6100 Stats- og trygdeforvaltningen
6500 Kommuneforvaltningen

4.4. Ideelle organisasjoner

Hovedsektoren "Ideelle organisasjoner" skal omfatte alle institusjonelle enheter som driver ikke-markedsrettet produksjonsvirksomhet og som ikke er produsentorienterte eller offentlig kontrollert.

4.4.1. Definisjon av hovedsektoren i internasjonale standarder

ESA definerer i § 2.82 hovedsektoren ”Ideelle organisasjoner” som følger:

§ 2.100 The sector non-profit institutions serving households (NPISHs) (S.15) consists of non-profit institutions which are separate legal entities, which serve households and which are private non-market producers. Their principal resources are voluntary contributions in cash or in kind from households in their capacity as consumers, from payments made by general governments and from property income.

Definisjon av ikke-markedsrettet produksjon er gjengitt i kapittel 5.1.1.

4.4.2. Avgrensning av sektoren

I dagens sektorklassifisering inngår ideelle organisasjoner i hovedsektoren ”Husholdninger”. I den nye sektorklassifiseringen er sektoren definert som egen hovedsektor bestående av kun én sektor. Sektoren er begrenset til ikke-markedsrettet virksomhet som ikke er offentlig kontrollert. Dagens avgrensning av hovedsektoren ekskluderer tradisjonelle selskapsformer. I hovedsak er derfor institusjonelle enheter som befinner seg i gråsonen mellom markedsrettet og ikke-markedsrettet virksomhet, i dag klassifisert under hovedsektoren ”Ikke-finansielle foretak”. Oppsplitting av virksomhet i flere enheter og bruk av organisasjonsformer med profittformål til ikke-markedsrettet virksomhet, har gjort avgrensningen av sektoren vanskeligere enn tidligere. Basert på de reviderte internasjonale standardene har prosjektet utarbeidet pragmatiske kjennetegn for å vurdere om en enhet driver markedsrettet virksomhet eller ikke. Disse åpner opp for at aksjeselskaper og andre selskapsformer unntaksvis kan bli klassifisert i hovedsektoren ”Ideelle organisasjoner”.

Som nevnt under kapittel 4.3.2 om avgrensning av offentlig forvaltning er det innenfor enkelte næringsområder spesielt vanskelig å avgjøre om enhetene tilhører offentlig forvaltning, foretakssektoren eller ideelle organisasjoner. Arbeidet med de pragmatiske kjennetegnene har ført til at enkelte enheter innenfor levekår, helse og utdanning er flyttet fra foretakssektoren til hovedsektoren ”Ideelle organisasjoner” i den nye sektorklassifiseringen. Som eksempel kan nevnes at sykehus som er aksjeselskaper uten offentlig styrerepresentasjon, skal klassifiseres under ideelle organisasjoner når de har driftsavtale med et regionalt helseforetak og er unntatt anbuds konkurranse. Viere kan nevnes at barne- og ungdomsverninstitusjoner som er aksjeselskap, skal klassifiseres under hovedsektoren ”Ideelle organisasjoner” når Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet definerer institusjonen som ideell.

En beskrivelse av kriteriene for avgrensning av ideelle organisasjoner mot foretakssektoren og drøfting av praktiske problemstillinger er gitt i *Evensen og Hedum (2010)* og *Evensen og Hedum (2012)*. Notatene stiller også opp konkrete eksempler.

4.5. Husholdninger

Hovedsektoren ”Husholdninger” omfatter enkeltpersoner eller grupper av personer som deler samme bolig, legger sammen hele eller deler av sin inntekt og formue og er konsumenter. Sektoren omfatter alle fysiske personer med opphold i Norge i minst ett år, herunder personer i institusjonshusholdninger. Sektoren omfatter også sammenslutninger av husholdninger som produserer varer og tjenester til eget bruk, herunder boligsameier og borettslag. Videre omfatter sektoren personlig næringsdrivende hvor næringsvirksomheten ikke kan skilles fra husholdningenes øvrige økonomiske aktivitet.

4.5.1. Definisjon av hovedsektoren i internasjonale standarder

ESA definerer i § 2.89 hovedsektoren ”husholdninger som følger:

§ 2.89 The households sector (S.14) consists of individuals or groups of individuals as consumers and as entrepreneurs producing market goods and non-financial services (market producers) provided that the production of goods and services is not by separate entities treated as quasi-corporations. It also includes individuals or groups of individuals as producers of goods and non-financial services for exclusively own final use.

4.5.2. Avgrensning av hovedsektoren

En viktig oppgave har vært å justere grensene for husholdningssektoren slik at definisjonen i det norske statistikkssystemet kommer på linje med definisjonen i EUs nasjonalregnskapsmanual (ESA).

Ansvarlige selskaper, kommandittselskaper og partsrederier er derfor flyttet til hovedsektoren ikke-finansielle foretak. Problemstillingen ble underlagt grundige vurderinger både i prosjektgruppa og styringsgruppa. Vurderingene er gjengitt i vedlegg 6: ”Behandlingen av ANS, DA, KS og PRE i ny sektorinndeling”. Se også avsnittet om ansvarlige selskaper under 4.1.3.

Enkelpersonforetak med mer enn 30 ansatte er også flyttet til hovedsektoren ikke-finansielle foretak. Vurderingene er gjengitt i vedlegg 7: ”Behandlingen av store ENK i ny sektorinndeling”. Se også avsnittet om store enkelpersonforetak under 4.1.3.

Borettslag og sameier skal tilhøre husholdningssektoren. Hensynet til symmetri i nasjonalregnskapet har vært avgjørende for sektorplasseringen. Borettslag og boligsameier regnes med i husholdningenes realkapital, og boligjenestene betraktes som produksjon for eget konsum i realregnskapet. Kravet om symmetrisk behandling i nasjonalregnskapet innebærer at begge boligselskapstypene inngår i hovedsektoren husholdninger i den institusjonelle regnskapsdelen av nasjonalregnskapet. Vurderingene er gjengitt i vedlegg 8: ”Behandling av BRL i ny sektorinndeling” og vedlegg 16: ”Behandling av ESEK og SAM i ny sektorinndeling”. Se også avsnittet om borettslag under 4.1.3.

4.5.3. Inndeling av hovedsektoren

Inndelingen av husholdningene i undergruppene er i stor grad en videreføring av undergruppene i den gamle sektorinndelingen. Dette innebærer at gruppeinndelingen er tilpasset rapportørens behov og hensynet til effektiv datarapportering. Antallet undergrupper (to eller tre) har vært drøftet i flere omganger og den endelige inndelingen er basert på grundige vurderinger. Følgende tre undergrupper er definert i den nye sektorklassifikasjonen:

8000 Husholdninger

8200 Personlig næringsdrivende

8300 Borettslag mv.

8500 Lønnstakere, pensjonister, trygdede, studenter o.a.

Personlig næringsdrivende

Sektoren omfatter fysiske personer i egenskap av personlig næringsdrivende med norsk bostedsadresse. En personlig næringsdrivende kan eie flere enkeltpersonforetak og et enkeltpersonforetak kan ha mange ansatte og flere produksjonsvirksomheter. Enkelpersonforetak med 30 ansatte eller mer er gruppert i sektor 2300 Personlige foretak i den ikke-finansielle foretakssektoren.

Borettslag mv.

Prosjektgruppa foreslo å opprette en egen sektor for borettslagene, som tidligere var en del av sektoren ”Personlige foretak”. Bakgrunnen var bankenes ønske om å

skille ut borettslagene. Ved å skille ut borettslagene som egen sektor, blir det dessuten enklere å hindre dobbelttelling i statistikken og å identifisere egenkonsumet av disse husleietjenestene.

I nasjonalregnskapet skal også husleietjenestene i boligaksjeselskap betraktes som egenkonsum. Prosjektgruppa har derfor foreslått at også boligaksjeselskap klassifiseres til sektoren. I praksis skjer dette ved at boligaksjeselskap som identifiseres klassifiseres under næringen "Borettslag", som i sin helhet inngår i den nye sektoren.

Sameier er ikke egne juridiske enheter, men rett og slett en avtale mellom to eller flere parter om felleseie. Sameiene har ikke regnskapsplikt med unntak av enkelte store boligsameier. De vil derfor heller ikke være egne institusjonelle enheter, og skal således ikke tildeles sektorkode. Av hensyn til statistikken får likevel sameier som er registrert med ansatte tildelt sektorkode. Disse klassifiseres sammen med borettslagene. Klassifikasjonen begrunnes med at sameiepartene i de fleste tilfeller er fysiske personer, at mange av de aktuelle sameiene er boligsameier, og at bankene ikke ønsker å klassifisere sameiene sammen med fysiske personer.

Lønnstakere, pensjonister, trygdede, studenter o.a.

Sektoren omfatter fysiske personer med opphold i Norge i minst ett år i egenskap av lønsmottakere, pensjons- og trygdemottakere, formuesinntektstakere samt skoleelever og studenter (norske studenter i utlandet behandles og registreres som innenlandske studenter). I hovedsak omfatter den innenlandske husholdningssektoren alle personer med norsk bostedsadresse, men personer uten fast bostedsadresse skal også regnes som innlendinger når oppholdet har en varighet på over ett år.

4.5.4. Husholdningssektoren i nasjonalregnskapet og husholdningsgrupper i annen statistikk

Husholdningene i nasjonalregnskapet omfatter alle innenlandske personer i små individuelle husholdninger og store felleshusholdninger. I ESA er husholdningssektoren inndelt ut fra hvilken type inntekt som utgjør hovedinntekten i husholdningen. Inndelingen er som følger:

- Arbeidsgivere
- Lønnstakere
- Mottakere av formuesinntekt
- Pensjonsmottakere
- Trygdemottakere

Inndelingen er ikke tatt inn i den nye sektorklassifikasjonen, blant annet fordi Enhetsregisteret mangler informasjon om husholdningene. En inndeling av husholdningssektoren etter type hovedinntekt må basere seg på andre statistiske kilder. Ved bruk av statistiske kilder med informasjon om ulike husholdningsgrupper kan det etableres knytninger opp mot husholdningssektoren i nasjonalregnskapet, såkalte "mikro-makro linker". Etersom det er en økende interesse for "mikro-makro linker", har vi tatt med en kort beskrivelse av husholdningsbegrepet i SSBs husholdningsstatistikk:

Familie- og husholdningsstatistikken (se befolkningsstatistikk) omfatter alle personer registrert bosatt i Norge per 1. januar. Statistikken bygger på opplysninger fra Det sentrale folkeregister, Matrikkelen og Enhetsregisteret i Brønnøysund. Registerenes avgrensning av innenlandske husholdninger er noe snevrere enn i nasjonalregnskapet. Blant annet kan arbeidsinnvandrere uten personnummer og asylsøkere uten innvilget oppholdstillatelse falle utenfor Familie- og husholdningsstatistikken. Nasjonalregnskapet inkluderer i prinsippet alle personer med mer enn ett års opphold i Norge (alle innlendinger), uavhengig av om personene er registrert i Folkeregisteret.

Familie- og husholdningsstatistikken benytter bohusholdning som statistisk enhet. Til samme husholdning regnes personer som er registrert bosatt i samme privatbolig eller institusjon. Husholdningene deles inn i to hovedgrupper; individuelle husholdninger eller privathusholdninger og andre husholdninger som hovedsakelig består av store felleleshusholdninger.

En privathusholdning består av personer som er registrert bosatt i samme privatbolig. Ugifte, borteboende studenter som er registrert på foreldrenes adresse, regnes med i foreldrenes husholdning.

En felleleshusholdning består av personer som er registrert bosatt på en institusjon og som har felles konsum, blant annet kost og losji, pleie- og omsorgstjenester. Bare personer som ifølge Folkeregisteret er bosatt på en institusjon, regnes å tilhøre en felleleshusholdning. Ansatte som er registrert bosatt i eller ved en felleleshusholdning (institusjonens tjenestebolig, militærforlegning mv.), regnes som bosatt i privathusholdning.

5. Ny institusjonell sektorklassifisering - oppsummering

Prosjektgruppas arbeid med utforming av den nye institusjonelle sektorklassifiseringen og styringsgruppas beslutninger ledet fram til følgende sektorklassifisering, som skal implementeres i Enhetsregisteret fra og med 1. januar 2012:

Ikke finansielle foretak

1000 Offentlig kontrollerte foretak

- 1110 Statens forretningsdrift
- 1120 Statlig eide aksjeselskaper
- 1510 Kommunale foretak med ubegrenset ansvar
- 1520 Kommunalt eide aksjeselskaper mv.

2000 Privatkontrollerte foretak

- 2100 Private aksjeselskaper mv.
- 2300 Personlige foretak
- 2500 Private produsentorienterte organisasjoner uten profittformål

Finansielle foretak

3000 Kredittgivende institusjoner

- 3100 Norges Bank
- 3200 Banker
- 3500 Kredittforetak
- 3600 Finansieringsselskaper
- 3900 Statlige låneinstitutter mv.

4000 Andre finansielle foretak unntatt forsikring

- 4100 Finansielle holdingselskaper
- 4300 Verdipapirfond
- 4500 Investeringsselskaper og aktive eierfond
- 4900 Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring

5000 Forsikring

- 5500 Livsforsikringsselskaper og pensjonskasser
- 5700 Skadeforsikringsselskaper

Offentlig forvaltning

6000 Offentlig forvaltning

- 6100 Stats- og trygdeforvaltningen
- 6500 Kommuneforvaltningen

Ideelle organisasjoner

7000 Ideelle organisasjoner

- 7000 Ideelle organisasjoner

Husholdninger**8000 Husholdninger**

8200 Personlig næringsdrivende

8300 Borettslag

8500 Lønnstakere, pensjonister, trygdede, studenter o.a.

Utlandet**9000 Utlandet**

9000 Utlandet

Grovt oppsummert er det er gjort følgende endringer i forhold til dagens institusjonelle sektorklassifikasjon i Enhetsregisteret:

- Sektorkoden er utvidet med ett siffer. Det siste sifferet i sektorkoden er øremerket kjennetegnet for eierkontroll, som vi har varslet rapportørene om at trolig vil bli innført i løpet av noen år for enkelte av sektorene.
- Rekkefølgen på hovedsektorene er endret, slik at vi i hovedsak følger rekkefølgen i de internasjonale standardene. Endringen skyldes at vi tidligere hadde avvik fra disse.
- Avgrensningen mellom hovedsektorene ”Ikke-finansielle foretak” og ”Husholdninger” er endret for å rendyrke konsumfunksjonen i husholdningene. Bedre statistikkgrunnlag har gjort en bedre tilpasning til de internasjonale standardene mulig.
- Avgrensningen mellom hovedsektorene ”Ikke-finansielle foretak” og ”Finansielle foretak” er endret, ved at finansielle foretak er kraftig utvidet i tråd med de reviderte internasjonale standardene.
- Avgrensningskriterier for hovedsektorene ”Offentlig forvaltning” og ”Ideelle organisasjoner” er presisert og operasjonalisert i tråd med de internasjonale standardene. Bruk av pragmatiske kjennetegn for markedsrettet virksomhet og offentlig kontroll fører til omplassering av enheter i gråsonen mellom sektorene.
- Forretnings- og sparebanker er slått sammen til en sektor, dels fordi det ikke er krav om oppdeling i de internasjonale standardene, og dels fordi skillet ikke lenger er vesentlig i norsk økonomi.
- Finansielle holdingselskaper er skilt ut i egen sektor fordi foretakene er viktige i Norge.
- I tråd med den økonomiske utviklingen er det innført en egen sektor for investeringsselskaper og aktive eierfond.
- Kommuner og fylkeskommuner er slått sammen i den nye sektorklassifikasjonen i Enhetsregisteret, fordi det ikke stilles krav om oppdeling i de internasjonale nasjonalregnskapsstandardene, og fordi det ikke er behov for rapportering av dette skillet. Kommuner og fylkeskommuner vil være spesifisert på undersektor i BoF, siden mange statistikker benytter skillet.
- Borettslag o.l. er skilt ut i egen sektor, bl.a. for å lette overgangen til ny sektorgruppering.
- Mange tidligere oppdelinger er beholdt, av hensyn til norske institusjonelle forhold og brukerbehov.

I vedlegg 2 er det tatt inn en tabell som illustrerer endringene fra dagens til nye sektorer.

Som allerede nevnt, er ikke alle detaljene i de internasjonale standardene innarbeidet i den nye sektorklassifikasjonen:

- Rekkefølgen på sektorene under finansielle foretak avviker fra de internasjonale standardene, fordi denne ikke er naturlig etter norske forhold.
- Alle de nye sektorene innenfor finansiell sektor i de internasjonale standardene er ikke innført i sektorklassifikasjonen i Enhetsregisteret. Sektorene som ikke inngår i Enhetsregisteret er tildelt undersektorer i BoF. Dette gjelder delingen av verdipapirfond i pengemarkedsfond og andre verdipapirfond, skillet mellom investeringsselskaper og aktive eierfond, skillet mellom livsforsikrings-selskaper og pensjonskasser og skillet mellom de nye finansielle foretakene og finansielle hjelpeforetak. Bakgrunnen er dels at det er mulig å utarbeide statistikkene uten at disse oppdelingene innføres i sektorklassifikasjonen i Enhetsregisteret, og dels at foretakene er vanskelige å avgrense. Når vi får kontroll med omfang og ajourhold, kan det vurderes å innføre sektorene i klassifikasjonen i Enhetsregisteret.
- Skillet mellom offentlig, privat nasjonalt og utenlandsk kontroll av finansielle foretak er ikke innført i sektorklassifikasjonen i Enhetsregisteret, men legges til undersektor i BoF.
- Stats- og trygdeforvaltningen vil fortsatt være én sektor i sektorklassifikasjonen, ettersom stats- og trygdeforvaltningen ikke kan skilles, fordi de ikke er egne institusjonelle enheter. De internasjonale standardene opererer med to sektorer, men samtidig er det et krav at alle sektorer skal bestå av institusjonelle enheter.

I vedlegg 3 er sammenhengen mellom sektorene i rapporteringskravene til Eurostat og den nye institusjonelle sektorklassifikasjonen stilt opp. Den nye, fullstendige sektorklassifikasjonen i SSB vil bestå av den institusjonelle sektorklassifikasjonen i Enhetsregisteret med tillegg av undersektorene i BoF. Dette betyr at den fullstendige sektorkoden i SSB vil være på sju siffer; de firesifrede sektorkodene i Enhetsregisteret med tillegg av de tresifrede undersektorkodene. Den fullstendige sektorklassifikasjonen er gjengitt i tabellen nedenfor.

Sektor	Undersektor	Sektor-kode	Undersektor-kode
Ikke-finansielle foretak		1000 + 2000	
<i>Offentlig kontrollerte foretak</i>		1000	
Statens forretningsdrift	Statlig kontrollerte	1110	005
Statlig eide aksjeselskaper mv.	Statlig kontrollerte	1120	005
Kommunale foretak med ubegrenset ansvar	Kommunalt kontrollerte	1510	006
	Fylkeskommunalt kontrollerte	1510	007
Kommunalt eide aksjeselskaper mv.	Kommunalt kontrollerte	1520	006
	Fylkeskommunalt kontrollerte	1520	007
<i>Privatkontrollerte foretak og private produsentorienterte organisasjoner uten profittformål</i>		2000	
Private aksjeselskaper mv.	Norskkontrollerte	2100	001
	Utenlandskontrollerte	2100	009
Personlige foretak	Norskkontrollerte	2300	001
	Utenlandskontrollerte	2300	009
Private produsentorienterte organisasjoner uten profittformål	Norskkontrollerte	2500	001
	Utenlandskontrollerte	2500	009
Finansielle foretak		3000 + 4000 + 5000	
<i>Kredittgivende institusjoner</i>		3000	
Norges Bank	Statlig kontrollerte	3100	005
Banker	Privat norskkontrollerte	3200	001
	Statlig kontrollerte	3200	005
	Utenlandskontrollerte	3200	009
Kredittforetak	Privat norskkontrollerte	3500	001
	Statlig kontrollerte	3500	005
	Kommunalt kontrollerte	3500	006
	Fylkeskommunalt kontrollerte	3500	007
	Utenlandskontrollerte	3500	009
Finansieringsselskaper	Privat norskkontrollerte	3600	001
	Statlig kontrollerte	3600	005
	Kommunalt kontrollerte	3600	006
	Fylkeskommunalt kontrollerte	3600	007
	Utenlandskontrollerte	3600	009
Statlige låneinstitutter mv.		3900	
<i>Andre finansielle foretak unntatt forsikring</i>		4000	
Finansielle holdingselskaper	Privat norskkontrollerte	4100	001
	Statlig kontrollerte	4100	005
	Utenlandskontrollerte	4100	009
Verdipapirfond	Pengemarkedsfond	4300	100
	Andre verdipapirfond	4300	900
Investeringsselskaper og aktive eierfond / PE-fond	Investeringsselskaper – privat norskkontr.	4500	100
	Investeringsselskaper – utenlandskontr.	4500	109
	Aktive eierfond - privat norskkontrollert	4500	200
	Aktive eierfond – utenlandskontrollert	4500	209
Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	Innskuddspensjonsforetak – privat norskkontr.	4900	100
	Innskuddspensjonsforetak –utenlandskontr.	4900	109
	Forvaltningsselskaper for verdipapirfond – privat norskkontrollert	4900	210
	Forvaltningsselskaper for verdipapirfond – utenlandskontrollert	4900	219
	Forvaltningsselskaper for investeringsselskaper og aktive eierfond – privat norskkontrollert	4900	220

Sektor	Undersektor	Sektor-kode	Undersektor-kode
<i>Finansielle foretak – forts.</i>		3000 + 4000 + 5000	
<i>Andre finansielle foretak unntatt forsikring – forts.</i>		3000	
Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring – forts.	Forvaltningsselskaper for investeringsselskaper og aktive eierfond – utenlandskontrollert	4900	229
	E-penge- og betalingsforetak med konsesjon – privat norskkontrollert	4900	310
	E-penge- og betalingsforetak med konsesjon – statlig norskkontrollert	4900	315
	E-penge- og betalingsforetak med konsesjon – utenlandskontrollert	4900	319
	Betalingsforetak, valutameglere og valutaveksling uten konsesjon – privat norskctrl.	4900	320
	Betalingsforetak, valutameglere og valutaveksling uten konsesjon – utenlandskontrollert	4900	329
	Konserninterne foretak i finanskonsern jf. lov – privat norskkontrollert	4900	410
	Konserninterne foretak i finanskonsern jf. lov – statlig kontrollert	4900	415
	Konserninterne foretak i finanskonsern jf. lov – kommunalt kontrollert	4900	416
	Konserninterne foretak i finanskonsern jf. lov – fylkeskommunalt kontrollert	4900	417
	Konserninterne foretak i finanskonsern jf. lov – utenlandskontrollert	4900	419
	Konserninterne foretak i andre finansielle konsern – privat norskkontrollert	4900	420
	Konserninterne foretak i andre finansielle konsern – statlig kontrollert	4900	425
	Konserninterne foretak i andre finansielle konsern – kommunalt kontrollert	4900	426
	Konserninterne foretak i andre finansielle konsern – fylkeskommunalt kontrollert	4900	427
	Konserninterne foretak i andre finansielle konsern – utenlandskontrollert	4900	429
	Forsikrings- og gjenforsikringsmeglere med konsesjon – privat norskkontrollert	4900	710
	Forsikrings- og gjenforsikringsmeglere med konsesjon – utenlandskontrollert	4900	719
	Forsikrings- og finansagenter med konsesjon/meldeplikt – privat norskkontrollert	4900	720
	Forsikrings- og finansagenter med konsesjon/meldeplikt – utenlandskontrollert	4900	729
	Tilknyttede agenter på verdipapirområdet med konsesjon – privat norskkontrollert	4900	730
	Tilknyttede agenter på verdipapirområdet med konsesjon – utenlandskontrollert	4900	739
	Finans- og forsikringsrådgivere / -konsulenter uten konsesjon – privat norskkontrollert	4900	790
	Finans- og forsikringsrådgivere / -konsulenter uten konsesjon – utenlandskontrollert	4900	799
	Annen finansiell hjelpevirksomhet – privat norskkontrollert	4900	800
	Anne finansiell hjelpevirksomhet – statlig kontrollert	4900	805
	Annen finansiell hjelpevirksomhet – kommunalt kontrollert	4900	806

Sektor	Undersektor	Sektor-kode	Undersektor-kode
Finansielle foretak – forts.		3000 + 4000 + 5000	
Andre finansielle foretak unntatt forsikring – forts.		4000	
Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring – forts.	Annen finansiell hjelpevirksomhet – fylkeskommunalt kontrollert	4900	807
	Annen finansiell hjelpevirksomhet – utenlandskontrollert	4900	809
	Egeninvesterings- og egenfinansierings-selskaper – private norskkontrollert	4900	900
	Egeninvesterings- og egenfinansierings-selskaper – kontrollert av statlig eide foretak	4900	905
	Egeninvesterings- og egenfinansierings-selskaper – kommunalt kontrollert	4900	906
	Egeninvesterings- og egenfinansierings-selskaper – fylkeskommunalt kontrollert	4900	907
	Egeninvesterings- og egenfinansierings-selskaper – utenlandskontrollert	4900	909
Forsikring		5000	
Livsforsikringsselskaper og pensjonskasser	Livsforsikringsselskaper – privat norskkontrollert	5500	100
	Livsforsikringsselskaper – kommunalt kontrollert	5500	106
	Livsforsikringsselskaper – fylkeskommunalt kontrollert	5500	107
	Livsforsikringsselskaper – utenlandskontrollert	5500	109
	Foretakspensjonskasser	5500	200
	Statlige pensjonskasser	5500	205
	Kommunale pensjonskasser	5500	206
	Fylkeskommunale pensjonskasser	5500	207
	Private pensjonsfond	5500	300
	Statlige pensjonsfond	5500	305
	Kommunale pensjonsfond	5500	306
	Fylkeskommunale pensjonsfond	5500	307
	Skadeforsikringsselskaper	Skadeforsikringsselskaper – privat norskkontrollert	5700
Skadeforsikringsselskaper – statlig kontrollert		5700	105
Skadeforsikringsselskaper – kommunalt kontrollert		5700	106
Skadeforsikringsselskaper – fylkeskommunalt kontrollert		5700	107
Skadeforsikringsselskaper – utenlandskontrollert		5700	109
Gjensidige brannkasser		5700	200
Gjensidige sjøtrygdslag		5700	300
Heste- og husdyrtrygdslag		5700	400
Offentlig forvaltning		6000	
Stats- og trygdeforvaltningen		6100	005
Kommuneforvaltningen	Kommuner	6500	006
	Fylkeskommuner	6500	007
Ideelle organisasjoner		7000	
Ideelle organisasjoner	Norskkontrollert	7000	001
	Utenlandskontrollert	7000	009

Sektor	Undersektor	Sektor- kode	Under- sektor- kode
<i>Husholdninger</i>		<i>8000</i>	
Personlig næringsdrivende		8200	001
Borettslag o.l.		8300	001
Lønnstakere, pensjonister, trygdede, studenter o.a.		8500	001
<i>Ufordelt sektor</i>		<i>0800</i>	
<i>Utlendet (Utenlandske sektorer i alt)</i>		<i>9000</i>	

6. Tilrettelegging, omkoding og endring i ajourholdsrutiner

Endringen i den institusjonelle sektorklassifikasjonen innebar tilpasning av databaser og programmer for en lang rekke statistikker. Disse endringene var ikke en del av prosjektet, men fagseksjonenes ansvar. Derimot var tilretteleggingen av BoF en del av prosjektet, selv om arbeidet ble utført av Seksjon for statistiske populasjoner. Også utarbeiding av regler for automatisk omkoding, ledelse av arbeidet med manuell omkoding og endring av de maskinelle ajourholdsrutinene i BoF var prosjektets ansvar.

6.1. Tilrettelegging av BoF og ER

For å kunne kode om foretakene i løpet av høsten 2011, og samtidig beholde dagens sektorkode, måtte det etableres et nytt firesifret felt for de nye sektorkodene. I tillegg måtte det etableres et nytt tresifret felt for undersektorkoder. I løpet av prosjektet ble det besluttet at sektorkoden måtte få en mer sentral plass i skjermbildet i BoF, og at dette også måtte gjelde undersektorkoden, som etter omleggingen ville bli sentral i forhold til rapporteringskravene til Eurostat. Dette førte til at også skjermbildene i BoF måtte endres. For at det skulle være mulig å rette på både nye og gamle sektorkoder og undersektorkoder, måtte det i tillegg gjøres endringer i meldingsdatabasen i BoF.

Endringen i den institusjonelle sektorklassifikasjonen innebar også endringer i Enhetsregisteret, siden sektorklassifikasjonen ligger som grunndata på enhetene. Enhetsregisteret valgte etter en vurdering å etablere et nytt felt for de nye sektorkodene. Dette hadde den fordel at Enhetsregisteret kunne kode nye foretak med både ny og gammel sektorkode fra september 2011. De nye sektorkodene ble ikke gjort tilgjengelig for andre enn SSB før 1. januar 2012.

6.2. Omkoding av foretakene i BoF

BoF består av nesten 900.000 foretak. For at det skulle være mulig å få kodet alle disse foretakene med ny sektor- og undersektorkode, måtte mest mulig skje maskinelt. Det ble derfor laget omkodingsregler hvor alle de kjennetegnene vi hadde tilgjengelig ble tatt i bruk. Disse reglene er gjengitt i vedlegg 17. På basis av disse reglene laget Seksjon for statistiske populasjoner et omkodingsprogram.

På grunn av de store endringene i finansiell sektor, var det mange foretak som ikke kunne kodes om maskinelt. Dette gjaldt i hovedsak foretakene som tilhørte de nye finansielle næringene, dvs. de næringene som ved revisjon av næringsstandard ble klassifisert som finansielle, men som fortsatt tilhørte ikke-finansiell sektor. Dette utgjorde til sammen ca. 25.000 foretak som skulle fordeles på flere finansielle sektorer.

Heller ikke 25.000 foretak er det mulig å kode om manuelt. Spørsmålet ble da hvordan vi skulle klare å identifisere foretakene som skulle fordeles på forskjellige finansielle sektorer. Utfordringen var i første rekke knyttet til investerings-selskapene og de aktive eierfondene som skulle klassifiseres i egen sektor. Et kjennetegn ved investeringsselskaper og aktive eierfond er at de plasserer i verdipapirer, men dette er også et kjennetegn ved de andre foretakene som tilhører de nye finansielle næringene. Vi regnet imidlertid med at investeringsselskapene og de aktive eierfondene gjennomgående ville være større enn egenfinansierings-selskapene. Vi ba derfor om å få koblet regnskapsdata fra næringsoppgaven til de 25.000 foretakene.

Regnskapsdataene avdekket at størrelsen på balansen ikke kunne brukes som avgrensningskriterium. For det første viste det seg å være mange ikke-finansielle foretak med store balanser som feilaktig hadde blitt plassert under finansnæring. Dette omfattet både foretak hvor balansen i hovedsak besto av realkapital, slik at de

var ordinære produksjonsforetak, samt holdingsselskaper og andre selskaper i ikke-finansielle konsern. Til sammen 10.000 foretak ble sortert ut på bakgrunn av real-kapitalandelen og konsernnæring. For det andre viste det seg at enkelte egen-finansieringsselskaper hadde like stor balansesum som de største investerings-selskapene og aktive eierfondene. Dette hadde også sin bakgrunn i at investerings-aktiviteten i investerings-selskapene og de aktive eierfondene gjerne er organisert ved at det er ett selskap som innhenter kapitalen fra allmennheten, mens investeringene skjer gjennom datterselskaper, og gjerne datterselskaper i flere ledd.

Ett kjennetegn ved investerings-selskapene er at de retter seg mot allmennheten. For at et foretak skal kunne innhente kapital ved offentlig tegningsinnbydelse er det en forutsetning at foretaket er allmennaksjeselskap. Spørsmålet var da om denne organisasjonsformen kunne benyttes som avgrensningskriterium. Det viste seg at heller ikke dette var et egnet kriterium. For det første er det som regel bare halve investeringsaktiviteten som skjer i det selskapet som innhentet kapitalen. Selve investeringene skjer gjennom datterselskaper som ikke er organisert som allmenn-aksjeselskaper. For det andre kan et foretak, tilnærmet uavhengig av organisasjons-form, innhente kapital fra allmennheten via et verdipapirforetak. Verdipapirforetakene har anledning til å markedsføre investeringer i uoterte selskaper offentlig.

De aktive eierfondene var det enda vanskeligere å tenke seg avgrensningskriterier for, ettersom disse ikke innhenter kapital i markedet, men direkte fra institusjonelle investorer og foretak som forvalter store midler. Vanligvis innhentes kapitalen av en forvalter som er medlem i Norsk Venturekapitalforening. Siden kapital-innhenting er rettet mot en begrenset gruppe investorer, er det vanskelig å få oversikt over foretakene det investeres i.

Løsningen for det manuelle omkodingsarbeidet ble å starte med de foretakene som hadde størst balansesum på lista med de 15.000 gjenværende foretakene, og deretter å arbeide oss nedover lista så langt vi kom. Alle selskaper med mer enn 500 millioner i balansesum ble kodet om manuelt. Siden vi må kjenne konsernet både for å kunne identifisere investerings-selskaper og aktive eierfond, egenfinansi-eringsselskaper og ikke-finansielle holdingsselskaper, var det nødvendig å gjennom-gå alle selskapene som inngikk i samme konsern som foretakene vi tok utgangspunkt i. Vel 3.000 foretak ble kodet om manuelt, mens det ble satt opp ulike regler for omkodning av de øvrige foretakene.

Etter at den manuelle og maskinelle omkodningen av de nesten 900.000 foretakene var gjennomført, var det kun 41 foretak som ikke hadde fått tildelt ny sektorkode. De fleste av disse var nye foretak. Da startet utfordringen med å få lastet foretakene inn i Enhetsregisteret. På grunn av begrenset kapasitet kan Enhetsregisteret kun motta 60.000 foretak i uka, noe som innebærer at det tar 15 uker å få lastet inn alle foretakene. Seksjon for statistiske populasjoner har fulgt opp dette arbeidet.

6.3. Tilrettelegging for rapportører

Omleggingen av sektorklassifikasjonen innebærer mye arbeid også for rapportør-ene. For å få nye sektorkoder på plass i sine kunderegistre, har rapportørene behov for hjelp. Ettersom kapasiteten i Enhetsregisteret er begrenset, slik at det tar tid å få de nye sektorkodene på plass for alle foretakene, kan ikke rapportørene benytte seg av Enhetsregisteret. Mange rapportører har dessuten bruk for både gamle og nye sektorkoder i dette arbeidet, slik at Enhetsregisteret er uegnet fordi de kun operer med gjeldende sektorkode per dato.

For å hjelpe rapportørene i dette arbeidet tilbyr SSB to alternativer: Rapportørene kan enten sende over gyldige organisasjonsnumre i kunderegistrene og få påført nye sektorkoder av SSB, eller de kan hente ut en fil, som SSB har tilrettelagt med organisasjonsnummer, næringskoder, kommunenummer og nye og gamle sektor-koder for alle foretakene i BoF, og selv foreta omkodningen. Seksjon for statistiske populasjoner har tilrettelagt filen og påfører sektorkoder i kunderegistrene for de rapportørene som ønsker det.

6.4. Nye ajourholdsrutiner

Enhetsregisteret tildeler sektorkode på foretak ved registrering. Denne førstegangs-kodingen skjer ut fra organisasjonsform. For at Enhetsregisteret skal kunne tildele foretakene sektorkode, må SSB lage regler for hvilken sektorkode de forskjellige organisasjonsformene skal tildeles. Dette ble gjort også for de nye sektorkodene. Reglene er gjengitt i vedlegg 18, både for nye og gamle sektorkoder.

Etter at foretakene er næringsklassifisert, er det mulig å foreta en noe mer presis sektorklassifisering enn ved førstegangs-kodingen i ER. Når konsernsammenhenger også er på plass, kan enkelte kontrollkjennermerke identifiseres og utnyttes. Endringen i sektorklassifiseringen innebar at prosjektgruppa måtte utarbeide nye regler for sammenhengen mellom organisasjonsform, næring, kontroll og sektor. Reglene ble utvidet til å inkludere undersektorkodene og er gjengitt i vedlegg 19.

På grunnlag av reglene som utarbeides, programmerer Seksjon for statistiske populasjoner en rutine for sektorklassifisering. Denne rutinen benytter seksjonen i løpende kontroll av at sammenhengene mellom organisasjonsform, næring og kontroll stemmer overens med den tildelte sektor- og undersektorkoden. Uoverensstemmelser oversendes for avklaring til de fagseksjonene som har ansvar for næringene.

Det løpende ansvaret for ajourhold av næringene er fordelt ut på fagseksjonene, som samtidig må kontrollere at sammenhengen mellom organisasjonsform, næring og kontroll stemmer overens med sektor- og undersektorkoden. Dersom dette ikke er tilfelle, og klassifiseringen likevel er korrekt, må foretakene unntaksmerkes i BoF for å hindre at de hver gang havner ut på avvikslister fra den automatiske kontrollen.

Avgrensingen mellom finansiell og ikke-finansiell sektor er blitt mer utfordrende etter endringen i sektorklassifiseringen. De nye finansielle foretakene er ikke underlagt noe særskilt regelverk, og både deres virksomhet og virksomheten til ikke-finansielle holdingselskaper og kunstige enheter er investering i verdipapirer. Selskaper som inngår i ikke-finansielle konsern vil imidlertid med få unntak være ikke-finansielle, mens selskaper som inngår i finansielle konsern med få unntak vil være finansielle. Opplysninger om konsernsammenhenger er derfor blitt viktigere ved sektorklassifiseringen etter endringen i de internasjonale standardene. Fagseksjonene må derfor i større grad ta i bruk regnskapsdata og opplysninger om konsernrelasjoner i den løpende populasjonsforvaltningen.

På grunn av den omfattende feilklassifiseringen som ble avdekket ved omkodning til ny sektor, ble det besluttet at næringsklassifisering av foretak hvor virksomheten er investering i verdipapirer skal utsettes til konsernknytninger foreligger eller vi har annen relevant informasjon. Informasjon om konsernknytninger finnes i Aksjonærregisteret og foretakenes offisielle regnskaper, men først mellom ett og to år etter at selskapet er etablert. For å få fastsatt næringstilhørighet og få kontrollert sektor-plasseringen i Enhetsregisteret på et tidligere tidspunkt, foreslo prosjektgruppa at opplysninger om konsernspiss tas inn på meldingsblanketten til Enhetsregisteret. Det arbeides nå med å få dette på plass i den elektroniske blanketten. Når dette er på plass, må konsernknytninger tas eksplisitt inn i regelverket for sammenheng mellom organisasjonsform, næring, kontroll og sektor, slik at dette også kommer med i den løpende kontrollen som Seksjon for statistiske populasjoner utfører av foretakenes sektor- og næringsplassering.

For å lette det manuelle arbeidet med ajourhold av finansiell sektor har prosjektet utarbeidet en oversikt som tar utgangspunkt i næring og viser hvilke sektor- og undersektorkoder som er mulige innenfor hver næring. Oversikten er gjengitt i vedlegg 20. Ytterligere informasjon om rutiner knyttet til populasjonsforvaltningen vil bli gitt i en oppdatering av *Hansson (2009), Regler og rutiner for ajourhold av BoF*, hvor endringene knyttet til ny sektorklassifisering vil bli innarbeidet.

Referanser

ESA 2010: European system of accounts, draft manual December 2010

ESA 1995: European system of accounts 1995

SNA 2008: System of National Accounts 2008

Erling Fløttum 1998: Gruppering av institusjonelle sektorer i offisiell statistikk

Standard for næringsgruppering: Norges offisielle statistikk, D383

SSB.no, <http://www.ssb.no/emner/10/13/isgrp/>: Institusjonell sektorgruppering

Bank- og kredittstatistikk, Aktuelle tall 10/99: Prinsipper og definisjoner i kredittmarkedsstatistikken

Bank- og kredittstatistikk, Aktuelle tall 7/96: Prinsipper og definisjoner i kredittmarkedsstatistikken

Ann-Kristin Hansson (2009): Bedrifts- og foretaksregisteret, Regler og rutiner for ajourhold, Notater 2009/20

Trude Nygård Evensen og Andreas Hedum (2010): Offentlig forvaltning, sektorinndeling og avgrensning mot andre sektorer, Notater 48/2010

Trude Nygård Evensen og Andreas Hedum (2012): Utkast til notat om avgrensning av offentlig forvaltning og ideelle organisasjoner innenfor næringsområdene VAR, eiendomsdrift, samferdsel, helse, levekår, kultur og utdanning

Vedlegg 1: Dagens norske standard for institusjonelle sektorer

ALLENO Norske sektorer i alt:

A_OFF Offentlig forvaltning

110 Stats- og trygdeforvaltningen

510 Fylkeskommuner

550 Kommuner

B_FIN Finansielle foretak

150 Norges Bank

190 Statlige låneinstitutter

210 Forretningsbanker inkl. Postbanken

217 Forretningsbanker, utenlandskeid

250 Sparebanker

310 Kredittforetak

317 Kredittforetak, utenlandskeid

370 Finansieringsselskaper

377 Finansieringsselskaper, utenlandskeid

380 Verdipapirfond

390 Andre finansielle foretak ekskl. hjelpeforetak

397 Andre finansielle foretak ekskl. hjelpeforetak, utenlandskeid

410 Livsforsikringsselskaper mv.

417 Livsforsikringsselskaper mv., utenlandskeid

470 Skadeforsikringsselskaper

477 Skadeforsikringsselskaper, utenlandsk eid

490 Finansielle hjelpeforetak

497 Finansielle hjelpeforetak, utenlandskeid

C_IKKE-FIN Ikke-finansielle foretak

610 Statens forretningsdrift

630 Statlig eide foretak

635 Statsforetak (SF)

660 Kommunal forretningsdrift

680 Selvstendige kommuneforetak

710 Private selskaper med begrenset ansvar (aksjeselskaper mv.)

717 Private selskaper med begrenset ansvar (aksjeselskaper mv.), utenlandskeid

740 Private produsentorienterte organisasjoner uten profittformål

D_HUSH Husholdninger

760 Personlige foretak mv.

770 Private konsumentorienterte organisasjoner uten profittformål

790 Personlig næringsdrivende

810 Lønnstakere, pensjonister og trygdede, studenter o.a.

890 Ufordelt sektor

UTL Utlandet

A_UTL Utenlandske sektorer i alt

900 Utenlandske sektorer i alt

Vedlegg 2: Sammenheng mellom nye og gamle sektorer

Vedlegg 2: Sammenheng mellom nye og gamle sektorkoder

Sektor	Ny kode i ER	Gammel kode i ER	Aggregert sektor – benyttes ikke i ER	
Statens forretningsdrift	1110	610 ¹	1000	1000 + 2000 Ikke-finansielle foretak
Statlig eide aksjeselskaper mv.	1120	635 + 630	Offentlig kontrollerte foretak	
Kommunale foretak med ubegrenset ansvar	1510	660 ¹		
Kommunalt eide aksjeselskaper mv.	1520	Del av 680		
Private aksjeselskaper mv.	2100	Del av (710, 717)	2000	
Personlige foretak	2300	Del av (710, 717, 760, 790)	Privatkontrollerte foretak og private produsentorienterte organisasjoner uten profittformål	
Private produsentorienterte organisasjoner uten profittformål	2500	740		
Norges Bank	3100	150	3000	3000 + 4000 + 5000 Finansielle foretak
Banker	3200	210 + 217 + 250	Kredittgivende institusjoner	
Kredittforetak	3500	310 + 317		
Finansieringsselskaper	3600	370 + 377		
Statlige låneinstitutter mv.	3900	190 + del av 390		
Finansielle holdingselskaper	4100	Del av (390, 397)	4000	
Verdipapirfond	4300	380	Andre finansielle foretak	
Investeringsselskaper og aktive eierfond/PE-fond	4500	Del av (390, 397, 710, 717, 760)		
Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	Del av (390, 397, 490, 497, 680, 710, 717, 760)		
Livsforsikringsselskaper og pensjonskasser	5500	410 + 417	5000	
Skadeforsikringsselskaper	5700	470 + 477	Forsikring	
Stats- og trygdeforvaltningen	6100	110 ¹		6000 Offentlig forvaltning
Kommuneforvaltningen	6500	(510 + 550) ¹		
Ideelle organisasjoner	7000	770 ² + del av 490		7000 Ideelle organisasjoner
Personlig næringsdrivende	8200	Del av 790		8000 Husholdninger
Borettslag o.l.	8300	Del av 760		
Lønnstakere, pensjonister, trygdede, studenter o.a.	8500	810		
Utenlandske sektorer i alt	9000	900		9000 Utlandet

1) Avgrensningen mellom forvaltning og offentlige forretningsdrift endres noe

2) Avgrensning mellom private ikke-finansielle foretak og ideelle organisasjoner endres noe

Vedlegg 3: Sammenheng mellom ESA-sektorer, rapporteringskrav til Eurostat og ny sektorgruppering i Enhetsregisteret

Rapporteringskrav	ESA-tekst	Sektorkode i ER ¹	Tekst i ER
S.11	Non-financial corporations	1000 + 2000	Ikke-finansielle foretak
S.11001	Public Non-financial corporations	1000	Offentlig kontrollerte foretak
S.11001C	Public Non-financial corporations controlled by Central Government	1110 + 1120	Statens forretningsdrift og statlig eide aksjeselskaper mv.
S.12	Financial corporations	3000 + 4000 + 5000	Finansielle foretak
S.121	Central bank	3100	Norges Bank
S.122 + S.123	Deposit-taking corporations except the central bank	3200 + 4300u	Banker + Pengemarkedsfond (undersektor i BoF under 3800 Verdipapirfond)
	Money market funds (MMF)		
S.124	Non-money market investment funds (Non-MMF investment funds)	4300u + 4500u	Verdipapirfond utenom pengemarkedsfond (undersektor i BoF) + Investeringselskaper (undersektor i BoF under sektor 4500 Investeringselskaper og aktive eierfond)
S.125	Other financial intermediaries, except insurance corporations and pension funds	3500 + 3600 + 4500u	Kredittforetak + Finansieringselskaper + Aktive eierfond (undersektor i BoF under sektor 4500 Investeringselskaper og aktive eierfond)
S.126 + S.127	Financial auxiliaries	3900 + 4100 + 4900	Statlige låneinstitutter og statlig eide utviklingselskaper + Finansielle holdingselskaper + Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring
	Captive financial institutions and money lenders		
S.128 + S.129	Insurance corporations	5500 + 5700	Livsforsikringselskaper og pensjonskasser + Skadeforsikringselskaper
	Pension funds		
S.12001	Public Financial corporations	(3000u + 4000u + 5000u) ²	Offentlig eide finansinstitusjoner spesifiseres på undersektorkode i BoF2
S.12001C	Public Financial corporations controlled by Central Government	(3000u + 4000u + 5000u) ²	Statlig eide finansinstitusjoner spesifiseres på undersektorkode i BoF2
S.13	General Government	6000	Offentlig forvaltning
S.1311	Central Government	6100	Stats- og trygdeforvaltningen
S.1314	Social Security Funds		
S.1313	Local Government	6500	Kommuneforvaltningen
S.14	Households	8000	Husholdninger
S.15	Non-profit institutions serving households	7000	Ideelle organisasjoner
S.2	Rest of the world	9000	Utlandet

1) u etter sektorkoden angir at den nødvendige underoppdelingen finnes i BoF. Markering av utenlandsk eie i siste siffer er ikke tatt med her, siden spesifikasjonen ikke etterspørres i rapporteringskravene.

2) Sektorene 3100 + 3900 som er statlig eide + spesifikasjon i BoF av offentlig/statlig eid for sektorene 3200, 3500, 3600, 4100, 4500, 4900, 5500 og 5700.

Vedlegg 4: Rekkefølgen på sektorene

Dagens sektorgruppering starter med offentlig forvaltning, fortsetter med finansielle foretak og deretter med ikke-finansielle. Denne rekkefølgen avviker fra rekkefølgen både i dagens og revidert ESA og SNA, som starter med ikke-finansielle foretak, fortsetter med finansielle og deretter med offentlig forvaltning.

Begrunnelsen for å avvike fra ESA og SNA i dagens sektorgruppering, var at det virket mest naturlig å starte med de sektorene vi visste mest om, og ikke den vi visste minst om. Dessuten skilte ikke alle statistikker mellom foretak og husholdninger, slik at det var naturlig å ha disse sektorene etter hverandre (ideelle organisasjoner var ikke skilt ut som hovedsektor, men inngikk i husholdningssektoren).

Siden dagens sektorgruppering ble etablert i 1987, er datagrunnlaget vesentlig forbedret. Vi er nå i stand til å skille ut husholdninger, vi har en egen hovedsektor for ideelle organisasjoner og vi har regnskapsstatistikk for ikke-finansielle foretak. Statistikken for offentlig forvaltning har fortsatt bedre kvalitet, og deler har større hyppighet, enn statistikken for ikke-finansielle foretak. Videre er ikke-finansielle foretak fortsatt residualektor i finansregnskapet. Argumentene fra 1987 er således ikke helt uaktuelle.

Vi kan stille opp følgende argumenter for og imot å gå over til rekkefølgen i ESA og SNA:

For å endre rekkefølgen på hovedsektorene	Mot å endre rekkefølgen på hovedsektorene
<ul style="list-style-type: none"> • Rekkefølgen blir mer i samsvar med ESA og SNA • Andre land bruker denne rekkefølgen • Statistikkgrunnlaget blir stadig bedre for ikke-finansielle foretak • Sektorene med ikke-markedsrettet produksjon samles • Kan være naturlig å ha offentlig forvaltning og ideelle organisasjoner etter hverandre fordi avgrensningen mellom sektorene kan være vanskelig • Hovedsektoren ideelle organisasjoner forhindrer at de to hovedsektorene ikke-finansielle foretak og husholdninger kan samles 	<ul style="list-style-type: none"> • Mer naturlig å starte med den sektoren vi vet mest om enn residualektoren • Naturlig å ha ikke-finansielle foretak og husholdninger nær hverandre fordi det fortsatt er glidende overgang mellom ikke-finansielle foretak og husholdninger – eksempelvis ENK som deles mellom foretak og husholdninger og små ansvarlige selskaper hvor økonomien mellom foretaket og husholdningen ikke er adskilt • Vanen – slipper endringer i rekkefølgen

Prosjektgruppas anbefaling:

Prosjektgruppa anbefaler at rekkefølgen i sektorgrupperingen endres mer i tråd med ESA og SNA. Det vil føre til at vi får en rekkefølge som samsvarer bedre med andre land. Statistikkgrunnlaget for ikke-finansielle foretak vil dessuten fortsatt bli bedre, ved at stadig flere vil levere regnskaper og næringsoppgave elektronisk, slik at vi må kunne forvente at finansregnskapet på sikt tar i bruk regnskapsstatistikken.

Styringsgruppas vedtak:

Styringsgruppa støttet prosjektgruppas anbefaling.

Vedlegg 5: Klassifisering av holdingselskaper

1. Definisjon av holdingselskaper

Ethvert holdingselskap inngår i et konsern og har datterselskaper, dvs. eier mer enn 50 % av eierkapitalen i ett eller flere selskaper. Holdingselskaper kan drive annen virksomhet enn virksomhet som er knyttet til eierskapet i datterselskapene.

På toppen i alle konsern finner vi et holdingselskap som kalles *konsernspiss*. Konsernspissen styrer og legger strategien for hele konsernet og bestemmer strukturen i konsernet og er således egne institusjonelle enheter. Det gjelder uavhengig av om den utøver annen virksomhet enn å eie og styre de underliggende datterselskapene, og uavhengig av om den har ansatte eller ikke. Det er ikke noe i veien for at de som arbeider i konsernspissen formelt er ansatt i et annet konsernselskap, eller til og med leies inn fra selskaper utenfor konsernet. Ettersom konsernspisser styrer hele konsernet er de også det ESA og NACE kaller ”head offices”. I ESA er ”head office” definert som følger:

ESA § 2.14:

A head office is a unit that exercises managerial control over its subsidiaries. Head offices are allocated to the dominant non-financial corporations sector of their subsidiaries, unless all or most of their subsidiaries are financial corporations, in which case they are treated as financial auxiliaries (S.126) in the financial corporations sector.

Where there is a mixture of non-financial and financial subsidiaries, then the predominant share by value added determines the sector classification.

Where the head office undertakes business production, and this business activity is predominant, then the head office is classified to the business sector.

Head offices are described under ISIC Rev. 4, Section M class 7010 (NACE Rev. 2, M 70.10) as follows:

This class includes the overseeing and managing of other units of the company or enterprise; undertaking strategic or organisational planning and decision-making role of the company or enterprise; exercising operational control and managing the day-to-day operation of their related units.

...

I de fleste konsern av en viss størrelse har konsernspissen opprettet ett eller flere *mellomliggende holdingselskaper*. Disse kan være opprettet for å begrense skatt eller risiko, for å ta hånd om spesielle oppgaver, for å ta hånd om spesielle geografiske områder eller av andre praktiske grunner. Med et mellomliggende holdingselskap forstår vi vanligvis det øverste selskapet i en egen del av konsernet, dvs. delkonsernet. Etter hvert har det imidlertid gått ”inflasjon” i selskapsstrukturen i konsernene. Vi har derfor mange eksempler på at eneste virksomhet for et holdingselskap som ikke er konsernspiss kan være å eie et annet holdingselskap, hvis eneste virksomhet er å eie ett eller flere andre holdingselskaper, osv. til vi kommer ned til holdingselskapene som eier de konsernselskapene som utøver den ”egentlige” virksomheten i konsernet/delkonsernet. I slike tilfeller står vi overfor mellomliggende holdingselskaper som ikke er egne institusjonelle enheter, men såkalte ”artificial units”.

I ESA og SNA er ”artificial units” definert som følger (tekst i parentes er kun i SNA, og tekst som ikke er i kursiv er kun i ESA):

ESA § 2.24 / SNA § 4.63:

A subsidiary (corporation), wholly owned by a parent corporation, may be created to provide services to the parent corporation, or other corporations in the same group, in order to avoid taxes, to minimize liabilities in the event of bankruptcy, or to secure other technical advantages under the tax or corporation legislation in force in a particular country. (... .. In some cases, corporations may create “dormant” subsidiaries that are not actually engaged in any production but which may be activated at the convenience of the parent corporation.)

ESA § 2.25 / SNA § 4.64:

In general, these sorts of corporations do not satisfy the definition of an institutional unit (in the SNA) because they lack the ability to act independently from their parent corporation and may be subjects to restrictions on their ability to hold or transact assets held on their balance sheets. They are thus not treated as separate institutional units (in the SNA) but are treated as an integral part of the parent and their accounts are consolidated with those of the parent, unless they are resident in an economy different from that where the parent is resident.

ESA § 2.26 / SNA § 4.66:

A distinction must be made between artificial subsidiaries as just described and units undertaking only ancillary activities. (Units undertaking only ancillary activities will in general not satisfy the condition of being an institutional unit (for the same sort of reason as artificial subsidiaries do not) but they may sometimes be treated as separate establishment of the enterprise if this is analytical useful.)

I henhold til ESA og SNA skal "artificial units" knyttes sammen med morselskapene for å danne egne institusjonelle enheter. Selv om en juridisk enhet ikke er en egen institusjonell enhet, konstrueres ikke det statistiske foretaket ved å slå enheten sammen med morselskapet(ene) i BoF og ER. For å hindre feil og inkonsistens i statistikken må vi derfor i klassifikasjonen av "artificial units" være bevisst på at disse enhetene får samme sektor- og næringskode som morselskapene de (teoretisk sett) skulle vært slått sammen med. I tillegg må de merkes som hjelpeforetak med egen typekode i BoF.

Når holdingselskaper skal tildeles sektor og næring, er det derfor sjelden tilstrekkelig med opplysninger kun om selskapet. For å tildele korrekt sektor- og næringskode til holdingselskaper må vi i de fleste tilfeller også ha oversikt over strukturen og virksomheten i konsernene de inngår i. Det er også viktig å være klar over at enheter med "holding" eller "holdingselskap" i navnet ikke nødvendigvis er holdingselskaper – siden "holding" og "holdingselskap" ikke er noe beskyttet firmanavn (slik for eksempel "bank" er).

Holdingselskapene kan deles inn i *to hovedtyper; holdingselskaper uten annen virksomhet enn å eie og styre datterselskaper, og holdingselskaper med annen virksomhet*. Sistnevnte omtales kort i avsnitt 2. Resten av notatet er viet sektor- og næringsklassifisering av holdingselskaper uten annen virksomhet enn å eie og styre datterselskaper.

2. Holdingselskaper med annen virksomhet enn å eie og styre

Holdingselskaper hvor annen virksomhet enn å eie og styre datterselskaper har et visst omfang, skal sektor- og næringskodes ut fra denne virksomheten. Klassifiseringen skjer da på samme måte som for ethvert annet foretak, og omtales derfor ikke nærmere i dette notatet.

3. Holdingselskaper uten annen virksomhet enn å eie og styre

Når vi skal sektor- og næringskode holdingselskaper uten eller med ubetydelig annen virksomhet enn å eie og styre datterselskaper, er det nødvendig med kjennskap til strukturen og virksomheten i konsernet. Vi kan skille mellom to hovedtyper av konsern; *ikke-finansielle konsern og finansielle konsern*. Vanligvis vil holdingselskaper i ikke-finansielle konsern tilhøre ikke-finansiell sektor, mens holdingselskaper i finansielle konsern vil tilhøre finansiell sektor, men det finnes unntak. Nedenfor presenterer vi kjennetegn som må identifiseres for å tildele korrekt sektor- og næringskode på holdingselskaper innenfor disse to hovedtypene av konsern.

3.1 Holdingselskaper i ikke-finansielle konsern

Et ikke-finansielt konsern er et konsern hvor hovedvirksomheten i konsernet er ikke-finansiell. De fleste ikke-finansielle konsern utøver kun ikke-finansiell virksomhet. I slike konsern skal holdingselskapene ha ikke-finansiell sektor og næring, med mindre holdingselskapet er en egen institusjonell enhet med kun utenlandske datterselskaper. Spesielt enkelte større ikke-finansielle konsern kan ha egne delkonsern som utøver finansiell virksomhet. Holdingselskapene i slike delkonsern skal ha finansiell sektor og næring. I avsnitt 3.1.1 – 3.1.4 tar vi nærmere for oss de ulike typene holdingselskaper i ikke-finansielle konsern.

3.1.1 *Konsernspisser med norske datterselskaper*

Konsernspisser er egne institusjonelle enheter som utøver hovedkontortjenester. Konsernspisser i ikke-finansielle konsern med norske datterselskaper som er egne institusjonelle enheter, tilhører med alltid ikke-finansiell sektor og næring. Dette gjelder uavhengig av om de har egne ansatte eller ikke.⁴ Hvilken av sektorene under ikke-finansielle foretak de skal klassifiseres under, er avhengig av om de er offentlig kontrollert eller ikke, organisasjonsform og i helt spesielle tilfeller også næring (for produsentorienterte organisasjoner).

Når konsernspisser i ikke-finansielle konsern ikke utøver annen virksomhet enn hovedkontortjenester, og de har norske datterselskaper som er egne institusjonelle enheter, skal de i prinsippet næringskodes på 70.100 Hovedkontortjenester. Det er imidlertid ikke uvanlig at ansatte i øvrige deler av konsernet er formelt ansatt i konsernspissen. Næringskodes disse på 70.100, kan statistikken gi et galt bilde av sammenhengen mellom produksjon og ansatte, fordi de ansatte ikke kommer med i statistikken for den næringen hvor de faktisk arbeider. Praksis i næringskodningen har derfor vært å klassifisere slike konsernspisser som ”hjelpforetak” på hovednæringen i konsernet⁵. Dersom konsernspissene ikke har egne ansatte, fordi de kjøper de administrative tjenestene fra andre konsernselskaper eller foretak utenfor konsernet, bør de kunne klassifiseres under næring 70.100 Hovedkontortjenester uten at dette fører til problemer for statistikken.

3.1.2 *Konsernspisser med kun utenlandske datterselskaper*

Konsernspisser som kun har utenlandske datterselskaper som er egne institusjonelle enheter, skal per konvensjon betraktes som finansielle – selv om vi kjenner til at virksomheten til datterselskapene er ikke-finansiell. Disse skal vanligvis klassifiseres under næring 64.202 Ikke-finansielle holdingselskaper og i sektoren 4900 Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring (og undersektorkode 60x). Unntaket er når konsernet utgjør et investeringsfond (eks. eiendomsfond) eller aktivt eierfond, og den norske konsernspissen er enheten som innhenter kapitalen fra allmennheten. Konsernspissen skal da klassifiseres under hhv. næring 64.302 Investeringselskaper/-fond åpne for allmennheten eller næring 64.306 Aktive eierfond, og i sektoren 4100 Investeringselskaper og aktive eierfond / PE-fond, siden konsernspissen da anses for å ha egen virksomhet.

3.1.3 *Mellomliggende holdingselskaper med ikke-finansielle datterselskaper*

Mellomliggende holdingselskaper som har reell styringsrett over sine datterselskaper er egne institusjonelle enheter. Når slike holdingselskaper har norske, ikke-finansielle datterselskaper som er egne institusjonelle enheter, tilhører de alltid ikke-finansiell sektor og næring. Sektor- og næringsklassifiseringen av slike holdingselskaper blir helt tilsvarende som for konsernspisser med norske datterselskaper (jf. 3.1.1).

Mellomliggende holdingselskaper som er egne institusjonelle enheter og kun har utenlandske datterselskaper kan være finansielle. Dette forutsetter imidlertid at det mellomliggende holdingselskapet er konsernspiss i et klart avgrenset delkonsern, og ikke gjennom eierskap er sammenvevd med andre norske deler av konsernet, eller kan anses for å yte hjelpetjenester for andre norske konsernselskaper. Under disse forutsetningene skal det mellomliggende holdingselskapet per konvensjon betraktes som finansielt. Disse skal klassifiseres på samme måte som konsernspisser uten egen virksomhet og med kun utenlandske datterselskaper, dvs. under næring 64.202 Ikke-finansielle holdingselskaper og i sektoren 4900 Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring (jf. 3.1.2).

Konsernspissen oppretter ofte heleide mellomliggende holdingselskaper av rent praktiske grunner. I slike tilfeller blir som regel den reelle styringsretten over datterselskapene fortsatt liggende i konsernspissen, evt. et annet konsernselskap som konsernspissen har utpekt. I så fall er det mellomliggende holdingselskapet ”artificial subsidiaries” jf. ESA/SNA, og skal klassifiseres som hjelpforetak på næringen og sektoren til morselskapet det (teoretisk sett) skulle vært slått sammen med. Dette gjelder også i tilfeller hvor vi har en kjede av mellomliggende holdingselskaper som må ses samlet (jf. avsnitt 1). Videre gjelder det om alle datterselskapene til det mellomliggende holdingselskapet er utenlandske, forutsatt at konsernet består av andre norske selskaper enn holdingselskaper.

Mellomliggende holdingselskaper i konsern hvor konsernspissen og alle andre konsernselskaper enn holdingselskaper er utenlandske, dvs. såkalte ”gjennomstrømmingsselskaper” (SPE), skal per konvensjon

⁴ I en håndfull tilfeller er konsernspisser i konsern med eiendomsdrift som hovedvirksomheten eiendomsfond. Eiendomsfond er en type investeringselskaper som er åpne for investeringer fra allmennheten. Eiendomsfond må enten være ASA eller være markedsført som investeringselskaper av foretak som har konsesjon som verdipapirforetak. I slike tilfeller utøver konsernspissen egen virksomhet utover hovedkontortjenestene, og skal klassifiseres ut fra denne virksomheten.

⁵ Konsernspisser er ikke hjelpforetak, men for å holde enhetene utenfor utvalgene til strukturstatistikken og samtidig sikre at alle ansatte kommer med på konsernets næring, har man benyttet merking som hjelpforetak samtidig som man har næringskodet konsernspissen med hovednæringen i konsernet.

betraktes som finansielle. Disse skal klassifiseres under næring 64.202 Ikke-finansielle holdingselskaper og i sektoren 4900 Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring (og undersektorkode 50x).

3.1.4 Mellomliggende holdingselskaper med kun finansielle datterselskaper

Dersom et mellomliggende holdingselskap i et ikke finansielt konsern kun har finansielle datterselskaper, kan det tilhøre finansiell sektor og næring. Forsetningen er at;

- det mellomliggende holdingselskapet, evt. en kjede av mellomliggende holdingselskaper, har reell styringsrett over sine datterselskaper, slik at det/de utgjør en egen institusjonell enhet,
- datterselskapene er egne institusjonelle enheter og ikke kun utøver hjelpevirksomhet for konsernet,
- det mellomliggende holdingselskapet og dets datterselskaper utgjør et klart avgrenset delkonsern, og ikke er sammenvevd med de øvrige delene av konsernet gjennom eierandeler i øvrige konsernselskaper.

Dersom det mellomliggende holdingselskapet ikke er en egen institusjonell enhet, vil det tilhøre ikke-finansiell sektor, fordi det skal klassifiseres som hjelpeforetak på næringen og sektoren til morselskapet det (teoretisk sett) skulle vært slått sammen med.

Dersom datterselskapene i delkonsernet kun utøver hjelpevirksomhet for konsernet, skal datterselskapene klassifiseres under ikke-finansiell sektor som hjelpeforetak på hovednæringen til konsernenhetene de betjener. Da vil også det mellomliggende holdingselskapet tilhøre ikke-finansiell sektor. Vanligvis vil det da ikke være en egen institusjonell enhet.

Dersom det mellomliggende holdingselskapet eller datterselskapene eier andeler i de ikke-finansielle konsernselskapene, vil ikke delkonsernet være klart avgrenset, men være vevd sammen med de øvrige delene av konsernet. I slike tilfeller må det avgjøres om det er dette krysseiet eller den øvrige virksomheten som er hovedvirksomheten før vi kan avgjøre om selskapene er finansielle eller ikke.

3.2 Holdingselskaper i finansielle konsern

Et finansielt konsern er et konsern hvor hovedvirksomheten i konsernet er finansiell. Vi har to typer finansielle konsern; *finanskonsern som er underlagt finansieringsvirksomhetsloven og øvrige finansielle konsern*. Holdingselskapene i finansielle konsern skal ha finansiell sektor og næring, med mindre de er holdingselskaper i en ikke-finansiell del av konsernet. I avsnitt 3.2.1 – 3.2.2 tar vi nærmere for oss holdingselskapene i de to typene finansielle konsern.

3.2.1 Finanskonsern som er underlagt finansieringsvirksomhetsloven

Et finanskonsern som er underlagt finansieringsvirksomhetsloven kan i følge loven ikke drive ikke-finansiell virksomhet utover eiendomsmegling, eiendomsdrift, inkassovirksomhet, og støttetjenester knyttet til finansieringsvirksomheten (men et par finanskonsern har dispensasjon for enkeltselskaper). Et finanskonsern er i henhold til finansieringsvirksomhetsloven definert som et konsern der minst ett selskap er finansinstitusjon, dvs. bank, kredittforetak, finansieringsselskap, betalingsforetak eller forsikringsselskap. Konsernspisser i finanskonsern er i henhold til finansieringsvirksomhetsloven konsesjonspliktige som finansielle holdingselskaper, med mindre de klassifiseres som eierforetak i henhold til unntaksbestemmelsen i finansvirksomhetsloven § 2a-2 bokstav e)⁶. Konsesjonspliktige konsernspisser i finanskonsern skal klassifiseres under næring 64.201 Finansielle holdingselskaper og tildeles sektorkode 4100 Finansielle holdingselskaper.

Organiseringen av finanskonsern som er underlagt finansieringsvirksomhetsloven skal godkjennes av Finanstilsynet. Dette gjelder også mellomliggende holdingselskaper i delkonsern med finansinstitusjon. Også disse skal klassifiseres under næring 64.201 Finansielle holdingselskaper og tildeles sektorkode 4100 Finansielle holdingselskaper.

⁶ Finansieringsvirksomhetsloven § 2a-2 bokstav e) gjelder noen få unntak hvor eierforetaket også driver annen virksomhet, men likevel har fått lov til å eie finansinstitusjon. Typiske eksempler er bilforretninger med egenfinansieringsselskap.

3.2.2 Øvrige finansielle konsern

Øvrige finansielle konsern omfatter både konsern med konsesjons- eller meldepliktig virksomhet og konsern uten konsesjons- eller meldepliktig finansiell virksomhet. Den konsesjons- eller meldepliktige virksomheten omfatter følgende:

- Verdipapirfond og deres forvaltningsselskaper som er underlagt verdipapirfondloven
- Verdipapirforetak underlagt verdipapirhandelloven
- Foretak som driver finansiell rådgivning og andre tilknyttede tjenester underlagt verdipapirhandelloven
- Innskuddspensjonsforetak underlagt forsikringsvirksomhetsloven
- Foretak som driver forsikringsformidling underlagt forsikringsformidlingsloven

Virksomheten som ikke er konsesjons- eller meldepliktig omfatter følgende:

- Åpne investeringsselskaper/-fond
- Aktive eierfond / PE-fond som er åpne for allmennheten
- Egenfinansieringsselskaper (lukkede selskaper hvor alle utlånsmidler stilles til rådighet av en/meget få eiere)
- Lukkede investeringsselskaper (selskaper som forvalter familieformuer eller selskaper som er egne institusjonelle enheter og plasserer midler i markedet på vegne et konsern)
- Foretak som driver finansiell rådgivning som ikke er underlagt verdipapirhandelloven
- Foretak som driver støttetjenester knyttet til forsikringsvirksomhet, eks. skadetaksering

3.2.2.1 Konsernspisser

Konsernspisser i konsern hvor hovedvirksomheten er innenfor disse områdene skal tilhører finansiell sektor og næring. Hvilken finansiell sektor og næring avhenger av hovedvirksomheten i konsernet:

- Dersom hovedvirksomheten i konsernet er forsikringsformidling, skal konsernspissen tildeles næringskode 66.290 Andre tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser og sektor 4900 Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring (og undersektorkode 50x).
- Dersom hovedvirksomheten er konsesjons- eller meldepliktige, men ikke forsikringsformidling, skal konsernspissen tildeles næringskode 66.190 Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet og sektor 4900 Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring (og undersektorkode 50x).
- Er konsernspissen et åpent investeringsselskap, skal den tildeles næringskode 64.302 Investeringsselskaper/-fond åpne for allmennheten og sektorkode 4500 Investeringsselskaper og aktive eierfond / PE-fond (og undersektorkode 100).
- Er konsernspissen et aktivt eierfond (PE-fond) som er åpent for allmennheten, skal den tildeles næringskode 64.306 Aktive eierfond og sektorkode 4500 Investeringsselskaper og aktive eierfond / PE-fond (og undersektorkode 50x).
- Er hovedvirksomheten til konsernet virksomhet som driveres av egenfinansieringsselskaper, skal konsernspissen tildeles næringskode 64.990 Annen finansieringsvirksomhet ikke nevnt annet sted og sektorkode 4900 Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring (og undersektorkode 90x), forutsatt at den ikke driver ikke-finansiell virksomhet.
- Er hovedvirksomheten til konsernet forvaltning av familieformuer, skal konsernspissen ha næring 64.309 Investeringsselskaper o.l. lukket for allmennheten og sektorkode 4900 (og undersektorkode 90x).
- Er hovedvirksomheten til konsernet finansiell rådgivning som ikke er underlagt verdipapirhandelloven, skal konsernspissen ha næring 66.190 Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet og sektor 4900 Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring (og undersektorkode 50x).
- Er hovedvirksomheten til konsernet støttetjenester knyttet til forsikringsvirksomhet, skal konsernspissen ha næring 66.290 Andre tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser og sektor 4900 Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring (og undersektorkode 50x).

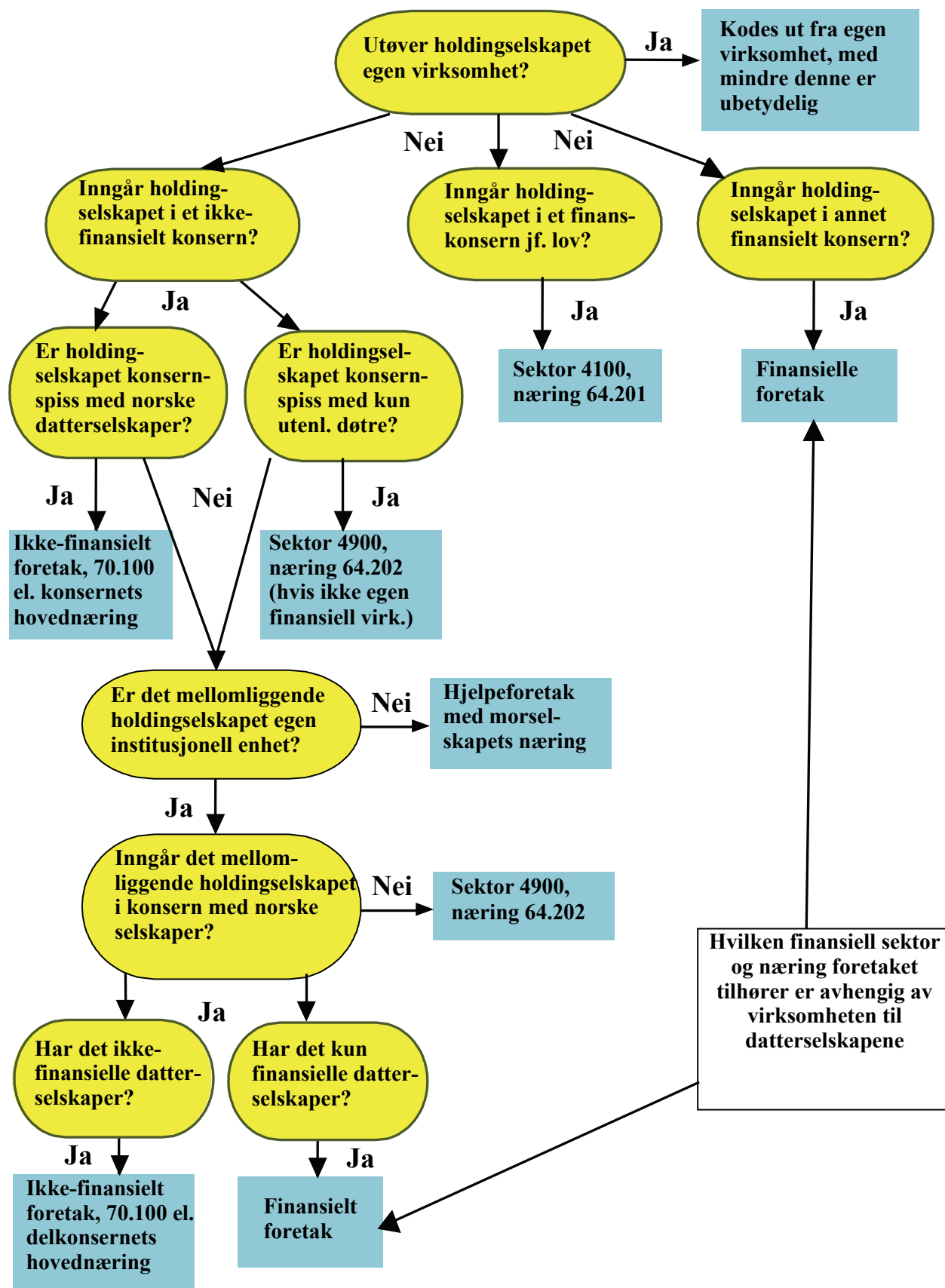
3.2.2.2 Mellomliggende holdingselskaper

Dersom et mellomliggende holdingselskap i et finansielt konsern kun har finansielle datterselskaper, vil det vanligvis tilhøre finansiell sektor og næring. Forsetningen er at det mellomliggende holdingselskapet er en egen institusjonell enhet og at det sammen med datterselskapene utgjør et klart avgrenset delkonsern, og ikke er sammenvevd med ikke-finansielle selskaper i konsernet gjennom eierandeler. Nærings- og sektortildelingen blir da avhengig av hovedvirksomheten i delkonsernet, tilsvarende som for konsernspisser (jf. avsnitt 3.2.2.1).

Dersom det mellomliggende holdingselskapet ikke er en egen institusjonell enhet, skal det klassifiseres som hjelpeforetak på næringen og sektoren til morselskapet det (teoretisk sett) skulle vært slått sammen med.

Dersom det mellomliggende holdingselskapet eller datterselskapene eier andeler i ikke-finansielle konsernselskaper, vil ikke delkonsernet være klart avgrenset, men være vevd sammen med ikke-finansielle deler av konsernet. I slike tilfeller må det avgjøres om det er dette krysseiet eller den øvrige virksomheten som er hovedvirksomheten før vi kan avgjøre om selskapene er finansielle eller ikke.

Klassifisering av holdingsselskaper

Vedlegg 6: Behandlingen av ANS, DA, KS og PRE i ny sektorinndeling

Oversikt

Selskapstype Regelverk	ANS og DA – ansvarlige selskaper	KS - kommandittselskaper	PRE - partsrederier
Lovverk	Lov 1985-06-21 -83: Lov om ansvarlige selskaper og kommandittselskaper	Lov 1985-06-21 -83: Lov om ansvarlige selskaper og kommandittselskaper	Lov 1985-06-21 -83: Lov om ansvarlige selskaper og kommandittselskaper
Registreringsplikt	Foretaksregisteret	Foretaksregisteret	Foretaksregisteret
Regnskapsplikt	Selskaper med juridiske personer med begrenset ansvar som deltakere Selskaper uten juridiske personer med begrenset ansvar som deltakere, med <ul style="list-style-type: none"> • 5 eller flere deltakere eller • 5 fem millioner kroner eller mer i salgsinntekt eller • 5 årsverk eller mer 	Selskaper med juridiske personer med begrenset ansvar som deltakere Selskaper uten juridiske personer med begrenset ansvar som deltakere, med <ul style="list-style-type: none"> • 5 eller flere deltakere eller • 5 fem millioner kroner eller mer i salgsinntekt eller • 5 årsverk eller mer 	Alle
Bokføringsplikt	Alle	Alle	Alle
Juridisk status	Deltakerne er ansvarlige for selskapets forpliktelser	Deltakerne er ansvarlige for selskapets forpliktelser	Deltakerne er ansvarlige for selskapets forpliktelser
Skattestatus	Ikke egne skattesubjekt <ul style="list-style-type: none"> • Nettolignes på deltakernes hender => forskuddspliktige 	Ikke egne skattesubjekt <ul style="list-style-type: none"> • Nettolignes på deltakernes hender => forskuddspliktige 	Ikke egne skattesubjekt <ul style="list-style-type: none"> • Nettolignes på deltakernes hender => forskuddspliktige
Rapportering	Regnskapspliktige rapporterer <ul style="list-style-type: none"> • årsregnskap til Brønnøysund • årlig næringsoppgave 2 til Skatteetaten Ikke regnskapspliktige leverer næringsoppgave 1 til Skatteetaten	Regnskapspliktige rapporterer <ul style="list-style-type: none"> • årsregnskap til Brønnøysund • årlig næringsoppgave 2 til Skatteetaten Ikke regnskapspliktige leverer næringsoppgave 1 til Skatteetaten	<ul style="list-style-type: none"> • Årsregnskap til Brønnøysund • Årlig næringsoppgave 2 til Skatteetaten

Vurdering

Problemstilling	For	Imot
Flytte PRE og regnskapspliktige ANS, DA og KS til foretakssektoren	<ul style="list-style-type: none"> • Enhetene drives i hovedsak som separate virksomheter, atskilt fra husholdningenes konsumfunksjon og egenproduksjon. • Egne institusjonelle enheter, adskilt fra husholdningene: <ul style="list-style-type: none"> ○ Krav til selskapsavtale ○ Krav om selskapsmøte som selskapets øverste myndighet og regler om retten til representasjon i møtet ○ Regnskapsplikt og krav om at eiendelene holdes adskilt fra deltakernes ○ Regler om utdeling og over-/underskuddsdeling ○ Har rettigheter, forpliktelser og partsstilling overfor domstol og andre myndigheter, men deltakerne svarer for selskapets forpliktelser • Leverer regnskaper 	<ul style="list-style-type: none"> • Ikke juridisk subjekt i alle henseender: <ul style="list-style-type: none"> ○ Deltakerne svarer for selskapets forpliktelser ○ Selskapene er ikke egne skattesubjekter og nettolignes på deltakernes hender • Kun eierne som har stemmerett i selskapsmøtet med mindre annet er fastsatt i selskapsavtalen. Vedtak krever konsensus • At enhetene er juridiske subjekter i enkelte henseender er særnorsk • Enhetene er ”partnerships” som i enkelte land vil være inkludert i husholdningssektoren, f.eks. fordi det er vanskelig å framskaffe regnskaper eller fordi manglende regelverk gjør det vanskelig å avgjøre om enhetene har selvstendig beslutningsautonomi (eks. Irland, Australia (bortsett enkelt identifiserbare, store ”unincorporated enterprises”))
Flytte ANS, DA og KS som ikke er regnskapspliktige til foretakssektoren	<ul style="list-style-type: none"> • Underlagt selskapslovgivningen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Krav til selskapsavtale ○ Krav om at eiendelene holdes adskilt fra deltakernes ○ Regler om utdeling og over-/underskuddsdeling ○ Har rettigheter, forpliktelser og partsstilling overfor domstol og andre myndigheter, men deltakerne svarer for selskapets forpliktelser • Pliktig til å levere næringsoppgave 1 og deltakeroppgave til Skatteetaten • Dersom krav til regnskapsplikt varierer (enten ved at regnskapsregler endres eller at mange enheter ”ligger på grensen” i forhold til regnskapsplikt), kan samme behandling av enheter med og uten regnskapsplikt gi en mer stabil sektorplassering. • Enklere for rapportører som ikke benytter Enhetsregisteret direkte om alle ANS og DA tilhører samme sektor • Oppnå symmetri mellom dagens allokering av produksjon og realkapital og fordringer og gjeld 	<ul style="list-style-type: none"> • Ikke juridisk subjekt i alle henseender: <ul style="list-style-type: none"> ○ Deltakerne svarer for selskapets forpliktelser ○ Selskapene er forskuddspliktige og nettolignes på deltakernes hender • Kun (de fysiske) eierne som kan treffe beslutninger. Beslutninger krever konsensus • Ikke regnskapspliktige => <ul style="list-style-type: none"> ○ Data for selskapene kan kun observeres netto på de personlige deltakernes hender ○ Innestående i bank kan være samlet for selskapet og husholdningene • Identifisering av og ajourhold av skillet mellom enheter med og uten regnskapsplikt kan gjøres maskinelt på grunnlag av registrerte deltakere, ansatte og omsetning • Det kan etableres en heldekkende regnskapsstatistikk for foretakssektoren, dersom ikke regnskapspliktige ANS og DA beholdes i husholdningssektoren • Unngå usymmetri mellom sektor og motsektor i foretakssektorens balanser • Enhetene likner på små ENK og tilhører i hovedsak næringer som er dominert av personlig næringsdrivende

Problemstilling	For	Imot
Flytte ANS, DA og KS som ikke er regnskapspliktige til foretakssektoren (forts.)	<ul style="list-style-type: none"> Noen land klassifiserer tilsvarende enheter i foretakssektoren (eks. Danmark, Storbritannia, Nederland og muligens Tyskland og Hellas). 	<ul style="list-style-type: none"> At enhetene er juridiske subjekt i enkelte henseender er særnorsk <ul style="list-style-type: none"> Små ”partnerships” uten regnskapsplikt vil i de fleste land være inkludert i husholdningssektoren (eks. Sverige, Finland, Irland, Østerrike, Frankrike, Italia, Australia og muligens Belgia, Luxemburg, Spania og Portugal), Storbritannia påpeker at klassifiseringen er rent praktisk og vil bli feil i forhold til ESA for en del små ”partnerships”, f.eks. ”husband-and-wife partnerships” Danmark ønsker å finne en måte å skille ut små ”interessentselskap” uten regnskapsplikt, slik at disse kan klassifiseres til husholdningssektoren, som de mener er det korrekte iht. ESA

Prosjektgruppas anbefaling:

Regnskapspliktige ANS, DA, KS og PRE registrert i Foretaksregisteret

Konklusjon: Selskapene flyttes til foretakssektoren.

Begrunnelse: Enhetene framstår som egne institusjonelle enheter ved at de er juridiske personer i enkelte sammenhenger, er underlagt organisatoriske krav og har regnskapsplikt. Alle PRE er regnskapspliktige. Siden antall KS uten regnskapsplikt registrert i Foretaksregisteret er lavt (7), er det lite praktisk å spesialbehandle disse. Sektorgruppen foreslår derfor også at alle KS flyttes til foretakssektoren.

ANS og DA som ikke er regnskapspliktige, og ANS og DA som ikke er registret i Foretaksregisteret

Konklusjon: Arbeidsgruppen i sektorprosjektet er delt i konklusjonen for disse: En del mener at de bør flyttes til foretakssektoren, mens en annen del mener de fortsatt bør tilhøre husholdningssektoren.

Begrunnelse for å flytte enhetene: Enhetene er underlagt en egen lov med bl.a. krav til adskilt økonomi fra deltakernes. Dette kan tilsi at de er egne institusjonelle enheter, selv om de ikke har regnskapsplikt. Ikke-regnskapspliktig er ikke synonymt med regnskapsløs. Minst en gang i året må enhetene sette opp regnskap som grunnlag for beregning av nettoinntekt (utbytte) og nettoformue (eierandeler). Nettoinntekt og nettoformue beskattes på deltakernes hender. En hel og udelt løsning gir ”renere” sektordefinisjoner av husholdninger og ikke-finansielle foretak og sikrer symmetri i NR-systemet. Dette vil også være enklere for rapportører som ikke benytter Enhetsregisteret direkte. Dessuten medfører en deling av organisasjonsformene ANS og DA økte administrasjonskostnader og økt oppgavebyrde og gevinsten står sannsynligvis ikke i forhold til kostnadene som vil være høyere. En hel og udelt løsning vil være best i samsvar med ESAs definisjon av husholdningene og løsningen vil være på linje med det som er gjort i Danmark, Nederland og Storbritannia,

Begrunnelse for ikke å flytte enhetene: Siden enhetene ikke har regnskapsplikt, er det usikkert om de kan klassifiseres som egne institusjonelle enheter adskilt fra husholdningene. For enkelte vil det trolig i teorien være mulig å stille opp egne regnskaper adskilt fra de fysiske eierne, mens det for andre antakelig vil være veldig vanskelig. Uansett vil vi ikke klare å identifisere de enhetene hvor det er mulig, og vi vil ikke klare å framskaffe regnskaper for dem. Også for å unngå usymmetri mellom sektor og motsektor i foretakssektorens balanser, bør enhetene beholdes i husholdningssektoren. Tidligere konklusjoner og notat vedrørende sektorgruppering av ANS og DA, gjelder fortsatt for de enhetene som ikke er regnskapspliktige.

ANS og DA som ikke er registrert i Foretaksregisteret vil ikke være regnskapspliktige og være enheter under avvikling eller enheter som har fått tildelt gal organisasjonsform av Enhetsregisteret. Dette vil omfatte konkursbo, dødsbo, enheter som er fjernet fra Foretaksregisteret fordi de ikke har levert regnskaper, samt enheter som skulle vært tildelt organisasjonsformen SAM, FLI eller ANNA. I den grad disse enhetene skal

tildeles sektorkode, hører de mest hjemme i husholdningssektoren, selv om de øvrige kriteriene for regnskapsplikt synes å være oppfylt.

Behandling i andre land

Det er store operasjonelle ulikheter mellom land i forhold til hvilke enheter som regnes med som en del av husholdningssektoren. Flere land knytter definisjonen av institusjonell enhet opp mot regnskapsplikt. Enkelte land benytter praktiske avgrensningskriterier som antall ansatte som avgrensningskriterium mellom foretaks- og husholdningssektoren for "partnerships". Andre har skilt på "organisasjonsform".

Styringsgruppas vedtak:

Alle ANS, DA, KS og PRE flyttes fra husholdningssektoren til foretakssektoren, og det settes i gang et arbeid for å få til en mer systematisk og konsistent utnytting av NO1-oppgaver. Regnskapsstatistikken utvides til å omfatte alle foretak som leverer regnskaper, NO2 og NO1.

Vedlegg 7: Behandlingen av store ENK i ny sektorinndeling

Oversikt

Selskapstype	ENK – enkeltpersonforetak
Regelverk	
Lovverk	<ul style="list-style-type: none"> Ikke regulert i egen lov Enkeltpersonforetak med mer en 30 ansatte er underlagt enkelte krav likt med ansvarlige selskaper vedrørende ansattes adgang til representasjon i selskapsmøter og eventuelt styre
Registreringsplikt i FR	Enkeltpersonforetak som <ul style="list-style-type: none"> driver handel med dertil innkjøpte varer, eller sysselsetter mer enn fem fast ansatte i hovedstilling
Registreringsplikt i ER	Enkeltpersonforetak som registreres i tilknyttede registre
Regnskapsplikt	Enkeltpersonforetak som i året samlet har hatt eiendeler med verdi over 20 millioner kroner eller et gjennomsnittlig antall ansatte høyere enn 20 årsverk
Juridisk status	Ikke egen juridisk person – eier bestemmer alt og har alle forpliktelser
Skattestatus	<ul style="list-style-type: none"> Ikke eget skattesubjekt Bruttobeskattes på eierens hender => forskuddspliktige
Rapportering	Regnskapspliktige rapporterer <ul style="list-style-type: none"> årsregnskap til Brønnøysund årlig næringsoppgave 2 til Skatteetaten Ikke regnskapspliktige som er bokføringspliktige skal levere næringsoppgave 1 sammen med eiers selvangivelse. Ikke bokføringspliktige skal levere regnskapsutdrag sammen med selvangivelsen.

Vurdering

Problemstilling	For	Imot
Flytte ENK med mer enn 30 ansatte til foretakssektoren	<ul style="list-style-type: none"> Registreringspliktig i FR Leverer regnskaper => kan skille eiers og enkeltmannsforetakets økonomi Likestilles med ansvarlige selskaper vedrørende krav til ansatterepresentasjon Kan identifiseres automatisk på grunnlag av AA-registeret 	<ul style="list-style-type: none"> Ikke egen juridisk enhet Ikke eget skattesubjekt Tilsvarende enheter vil i enkelte land være inkludert i husholdningssektoren Økt rapporteringsbyrde for foretak som ikke benytter ER direkte Dobbelttelling mot selvangivelsen
Flytte ENK med mer enn 20 årsverk	<ul style="list-style-type: none"> Registreringspliktig i FR Leverer regnskaper => kan skille eiers og enkeltmannsforetakets økonomi 	<ul style="list-style-type: none"> Ikke egen juridisk enhet Ikke eget skattesubjekt Ingen formelle krav til organisering av enkeltmannsforetaket Kan ikke identifiseres uten regnskaper Tilsvarende enheter vil i de fleste land være inkludert i husholdningssektoren Økt rapporteringsbyrde for foretak som ikke benytter ER direkte Dobbelttelling mot selvangivelsen

Prosjektgruppas anbefaling:**Konklusjon:**

- Enkeltpersonforetak med mer enn 30 ansatte bør flyttes til foretakssektoren
- Enkeltpersonforetak med 30 eller færre ansatte bør fortsatt tilhøre husholdningssektoren.

Begrunnelse:

- Enkeltpersonforetak med mer enn 30 ansatte drives i realiteten som separate virksomheter, atskilt fra husholdningenes konsumfunksjon og egenproduksjon, ettersom de er underlagt regnskapsplikt og enkelte krav som tilsvarer regler i selskapslovgivningen.
- Enkeltpersonforetak med 30 eller færre ansatte er ikke underlagt noe regelverk for organisering av virksomheten, og er i hovedsak ikke regnskapspliktige, ettersom regnskapsplikten er knyttet til årsverk og ikke ansatte. Det er derfor ingen krav om at enhetens økonomi skal holdes adskilt fra den fysiske eierens økonomi. Ved å knytte grensen til ansatte i stedet for årsverk, kan skillet ajourholdes maskinelt.

Styringsgruppas vedtak:

Styringsgruppa støttet prosjektgruppas anbefaling.

Vedlegg 8: Behandlingen av BRL i ny sektorinndeling

Oversikt

Selskapstype	BRL - borettslag
Regelverk	
Lovverk	Lov 2003-06-06-39: Lov om burettslag
Registreringsplikt	Foretaksregisteret
Regnskapsplikt	Alle
Juridisk status	Egen juridisk person - andelseierne er ikke ansvarlige for borettslagets forpliktelser
Skattestatus	<ul style="list-style-type: none"> Ikke eget skattesubjekt Bruttolignes på andelshavernes hender => forskuddspliktige
Rapportering	Regnskapspliktige rapporterer <ul style="list-style-type: none"> årsregnskap til Brønnøysund skatteoppgave for hver andelshaver over inntekter og utgifter samt fordringer og gjeld som hver av andelshaverne skal lignes for

Vurdering

Problemstilling	For	Imot
Flytte BRL til foretakssektoren	<ul style="list-style-type: none"> Egen juridisk person Registreringspliktig => kan identifiseres Regnskapspliktig I det svenske nasjonalregnskapet er selskaper som utsteder bostadsrettigheter plassert i foretakssektoren. Bostadsrettigheter kan sammenlignes med borettslag, aksje- og obligasjonsleiligheter. 	<ul style="list-style-type: none"> Ikke eget skattesubjekt – bruttolignes på andelshavernes hender for å sidestille borettslagsleiligheter med eierseksjoner Myndigheten til styret i borettslaget er begrenset til vanlig forvaltning og drift. Styret kan ikke foreta rettslige disposisjoner som går ut over dette uten at det er vedtatt av generalforsamlingen med 2/3 flertall. Borettslagsleiligheter drives i realiteten på samme måte som eierseksjoner => produksjon (og konsum) av husleietjenester er egenprodusert, og er lavere enn om de hadde vært basert på markedsleie Andelshavere er både eiere og brukere Leiligheter/boliger i borettslag omsettes fritt i markedet, på samme måte som boliger i sameier. Det ble foretatt en grundig vurdering av sektorplassering av borettslag i 1993, og en ny runde med vurderinger i forbindelse med hovedrevisjonen av nasjonalregnskapet i 2002. I den siste runden med vurderinger var S240 og S210 (nå S930) involvert, og konklusjonen ble forankret på ledelsesnivå i SSB. Konklusjonen i 1993, som ble opprettholdt i 2002, var at borettslag skulle flyttes fra foretakssektoren til husholdningssektoren. Hvilke enheter som inngår i husholdningssektoren kan variere mellom de europeiske landene (det benyttes en pragmatisk tolkning av ESA) Vil få dobbelttelling ved bruk av regnskaper for BRL og selvangivelsen for husholdninger

Prosjektgruppas anbefaling:

Konklusjon: Borettslagene bør fortsatt tilhøre husholdningssektoren.

Begrunnelse: Borettslagene framstår umiddelbart som egne institusjonelle enheter ved at de er egne juridiske personer og har regnskapsplikt. Styrets begrensede myndighetsområde og de spesielle skattereglene, som gjennomskjærer borettslagene og likestiller borettslagsandeler med eierseksjoner, indikerer imidlertid at dette likevel ikke er tilfelle. At boligene omsettes fritt i markedet av boligeierne, på samme måte som eierseksjoner, understreker dette. Det faktum at andelseierne og brukerne er de samme gir en binding mellom produksjon og konsum, som tilsier at denne produksjonen hører hjemme i husholdningssektoren.

Revidert ESA gir ingen endringer i forhold til ESA 1995 som bør påvirke vurderingene av sektorplassering av borettslag. Det har heller ikke vært noen endringer i lov- eller regelverk knyttet til borettslag, eller noen sentrale endringer ved borettslagenes virksomhet siden vurderingen om å flytte borettslagene til husholdningssektoren ble foretatt.

Styringsgruppas vedtak:

Styringsgruppa støttet prosjektgruppas anbefaling.

Vedlegg 9: Behandlingen av kredittforetak og finansieringsselskaper i ny sektorinndeling

Oversikt

Selskapstype Regelverk	Finansieringsselskaper	Kredittforetak
Konsesjonsregler	Finansieringsvirksomhetsloven § 3-3 Finansieringsvirksomhet jf § 1-2	Finansieringsvirksomhetsloven § 3-3 Kredittforetak jf § 1-5 nr. 1
Lovverk	Lov 1988-06-10 nr 40: Lov om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner	Lov 1988-06-10 nr 40: Lov om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner
Rapportering	Kvartals, med noen unntak	Måneds
ESA 2012	Sektor 125	Sektor 125
NACE	Næring (64.910)/64.920	Næring 64.920
Finansiering	Sertifikater og kortsiktige obligasjoner	Obligasjoner

Vurdering

Problemstilling	Før	Imot
Slå sammen sektor 310 kredittforetak og sektor 370 finansieringsselskap til en sektor	<ul style="list-style-type: none"> • Samme lovverk • ESA skiller ikke mellom kredittforetak og finansieringsselskap • Spare plass i sektorinndelingen • Egne finansieringsselskaper skal skilles ut fra finansieringsselskapene og vil havne i "captive sektor" • Enklere å klassifisere utenlandske filialer som har konsesjon under bankdirektivet 	<ul style="list-style-type: none"> • Ulik finansieringsmåte; i kortsiktig vs langsiktig marked • Retter seg mot ulike finans-markeder; finansiering av kunde-fordringer vs realkapital • Boligkredittforetakene har mer felles med bank enn finansierings-selskap • Vesentlig del av eiendelene i kredittforetak er skilt ut i tilknytting til OMF • Ulike konsesjoner for finansierings-selskaper og kredittforetak • Boligkredittforetak øker forskjellen mellom finansieringsselskap og kredittforetak • Kredittforetak rapporterer på måned mens finansieringsselskaper på kvartal (med unntak av utlån)
Beholde 2 sektorer men endre avgrensingen slik at boligkredittforetakene rendyrkes	<ul style="list-style-type: none"> • Kredittforetak som er autorisert til å utstede OMF (boligkredittforetakene) har egne konsesjonsregler • Interesse for boligkredittforetakene 	<ul style="list-style-type: none"> • Næringskredittforetak kan få samme betingelser som boligkredittforetak og vil derfor naturlig høre sammen med dem – vil kunne føre til ytterligere utskilling fra bank • Stabilitet i sektorgrupperingen. Må regne med at regelverket rundt OMF blir endret (hvis bankene får mulighet til å overta boligobligasjonene vil boligkredittforetakene mest sannsynlig bli nedlagt) • S960 og FNO ønsker ikke endringer på nåværende tidspunkt

Prosjektgruppas anbefaling:

Utskillelse av lån fra banker til boligkredittforetak og andre virkemidler i forbindelse med finanskrisen har ført til usikkerhet rundt den framtidige utviklingen for kredittforetakene og regelverket knyttet til disse. På grunn av usikkerhet i forhold til stabiliteten i sektorgrupperingen mener prosjektgruppen at tiden ikke er inne for å slå sammen de to sektorene. Vi beholder derfor de to sektorene fram til det blir klarere om dagens regelverk er stabilt.

Styringsgruppas vedtak:

Styringsgruppa støttet prosjektgruppas anbefaling.

Vedlegg 10: Behandlingen av statlige låneinstitutter i ny sektorinndeling

Oversikt

Regelverk \ Selskapstype	Statlige låneinstitutter
Gjelder for	<ul style="list-style-type: none"> • Statens lånekasse for utdanning • Husbanken • Innovasjon Norge • GIEK (Garanti institutt for eksport kreditt)
Lovverk	Egne lover for hvert låneinstitutt
Rapportering	Månedrapportering for alle unntatt GIEK som ikke rapporterer. GIEK legges til årstallene og ved internasjonal rapportering
ESA 2012	127 Captive institutions and money lenders
NACE	64.920
Finansiering	Statlige overføringer men kan utstede obligasjonslån

Vurdering

Problemstilling	Pro	Kontra
Beholde S190 Statlige låneinstitutter som egen sektor	<ul style="list-style-type: none"> • ESA krever ikke egen sektor for statlige låneinstitutter • Spare plass i sektorinndelingen • Få enheter, og kan bli færre • Innovasjon Norge mener at virksomheten er endret og de ikke lenger tilhører denne sektoren 	<ul style="list-style-type: none"> • Har spesiell plass i norsk økonomi og utgjør en stor del av lånemarkedet • Ut fra rollen de har i økonomien, virker ikke riktig å plassere disse i "restsektoren" innenfor finansielle foretak • Underlagt månedsvis Orbof-rapportering, i motsetning til øvrige enheter under restsektoren • I årsrapporten til Innovasjon Norge står at finanstjenester er den virksomheten som opptar mest ressurser

Prosjektgruppas anbefaling:

De statlige låneinstituttene er så spesielle, og utgjør en så stor del av lånemarkedet, at prosjektgruppa mener de fortsatt bør ha en egen sektor, og ikke slås sammen med de øvrige finansielle foretak som hører inn under S127 i ESA (eksempelvis skattemotiverte investeringselskaper for plassering av privatformuer). Denne konklusjonen opprettholdes selv om det skulle vise seg at Innovasjon Norge likevel skal ut av sektoren. Det kan også vurderes om andre statlige captive-selskaper skal inkluderes i sektoren.

Styringsgruppas vedtak:

Styringsgruppa støttet prosjektgruppas anbefaling. Vurderingen om andre statlige "captiveselskaper" skal inkluderes sammen med statlige låneinstitutter tas i forbindelse med den praktiske avgrensningen av sektoren til våren.

Vedlegg 11: Behandlingen av finansielle holdingselskaper i ny sektorinndeling

Oversikt

Selskapstype Regelverk	Finansielle holdingselskaper
Lovverk	Lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner
Konsesjon	Lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner § 2a-2 - en finansinstitusjon som er et morselskap
Kjennetegn	Ingen omsetning Skal kontrollere finanskonsern og finansielle foretak og ikke utøve den finansielle virksomheten
Sektorkode i dag Undersektorkode	S390
ESA 2012	Sektor 126
Rapportering til SSB	Årlig regnskapsrapportering
Internasjonale rapporteringsforpliktelser	EUROSTAT: Årlig obligatorisk rapportering for samlet S126 og 127
NACE	Næring 64.201

Vurdering

Problemstilling	For	Imot
Finansielle holdingselskaper i egen sektor Presisering: Omfatter ikke alle holdingselskaper i finanskonsern, men kun de lovregulerte som er knyttet til bank- og forsikringsmarkedet	<ul style="list-style-type: none"> • Store balanser • Er strengt lovregulert • Styrer virksomheten i bank- og forsikringsmarkedet • Har egen statistikk for de • Vil ellers tilhøre en uoversiktlig restsektor for finansielle foretak • Forenkler sammenlignbarheten over tid i finansiell sektor • Er konsesjonspliktige, dvs. lette å identifisere 	<ul style="list-style-type: none"> • ESA krever ikke de finansielle holdingselskapene skilt ut fra andre foretak i S126 • Mulig å skille ut på næring og undersektorkoder • Blåser opp sektorstandard

Prosjektgruppas anbefaling:

Prosjektgruppa mener det er viktig å skille ut de lovregulerte finansielle holdingselskapene i en egen sektor. Disse er sentrale i finansmarkedet og er store i balansesammenheng. Videre kan det være hensiktsmessig å kunne se disse sammen med bank, finansieringsforetak og forsikring.

Styringsgruppas vedtak:

Styringsgruppa støttet prosjektgruppas anbefaling.

Vedlegg 12: Behandlingen av verdipapirfond i ny sektorinndeling

Oversikt

Selskapstype Regelverk	Pengemarkedsfond (PMF)	Andre verdipapirfond utenom PMF
Lovverk	Lov om verdipapirfond 1981-06-12-52	Lov om verdipapirfond 1981-06-12-52
Konsesjon	Forvaltningsselskapet har konsesjon til å opprette fond. §§ 1.3 og 2.1 i Lov om verdipapirfond. Fondenes vedtekter skal stadfestes av Finanstilsynet som kun skiller på UCITS og non-UCITS-fond	Forvaltningsselskapet har konsesjon til å opprette fond. §§ 1.3 og 2.1 i Lov om verdipapirfond. Fondenes vedtekter skal stadfestes av Finanstilsynet som kun skiller på UCITS og non-UCITS-fond
Investerer i	Pengemarkedsinstrumenter. Regulert i Lov om verdipapirfond §§ 4.5-4.9 og indirekte i FOR 2007-06-29 nr 876 Forskrift til verdipapirhandeloven § 9.18 pkt 2 og 3, som er tilpasset gjennomføringsdirektiv 2007/16 til UCITS-direktivet som er i ferd med å implementeres i verdipapirfondslovgivningen. UCITS-direktivet definerer pengemarkedsinstrumenter som rentebærende omsettelige og likvide finansielle instrumenter med gjenværende maksimal løpetid på 397 dager eller med renteregulering minst hver 397. dag eller finansielle instrumenter med tilsvarende risikoprofil	Pengemarkedsinstrumenter og andre finansinstrumenter. Regulert i Lov om verdipapirfond § 4.5-4.9
Bransjestandard	En egen europeisk bransjestandard for pengemarkedsfond ("CESRs Guidelines on a common definition of European money market fund") Definisjon fra Verdipapirfondenes forening: Pengemarkedsfond er verdipapirfond hvor andelseiernes kapital investeres i kortsiktige rentepapirer, slike som med en fellesbetegnelse kalles pengemarkedsinstrumenter. Kortsiktige rentepapirer er rentepapir med rentebindingstid under 1 år	Definisjon fra Verdipapirfondenes forening: Rentefond som investere i rentepapirer med bindingstid over 1 år kalles obligasjonsfond. Sektoren omfatter også andre fondstyper som aksjefond, kombinasjonsfond og andre fond (bl.a. hegdefond)
ESA 2012	Sektor 123	Sektor 124
Rapportering for fondene	Årlig regnskapsrapportering fra fondene, samt kvartalsvis rapportering av andelskapital Månedlige registerdata fra VPS av verdipapirbeholdninger og andelskapital	Årlig regnskapsrapportering fra fondene, samt kvartalsvis rapportering av andelskapital Månedlige registerdata fra VPS av verdipapirbeholdninger og andelskapital
Internasjonale rapporteringsforpliktelser	EUROSTAT: Årlig obligatorisk rapportering av pengemarkedsfond utskilt fra øvrige verdipapirfond (sammen med øvrige monetære institusjoner) OECD / BIS: Rapportering av institusjonelle investorer krever at pengemarkedsfond og andre fond deles. Årlig rapportering til OECD kvartalsvis til BIS. SDDS: Månedlig rapportering av pengemengden krever pengemarkedsfond skilt fra verdipapirfond	EUROSTAT: Årlig obligatorisk rapportering av andre verdipapirfond enn pengemarkedsfond OECD / BIS: Rapportering av institusjonelle investorer krever at pengemarkedsfond og andre fond deles. Årlig rapportering til OECD, kvartalsvis til BIS
NACE	Næring 64.301	Næring 64.301
Dagens sektor, – undersektor i SSB	380, undersektor 23	380, undersektor blank eller 10

Vurdering

Problemstilling	Før	Imot
<p>Deling av sektor 380 Verdipapirfond i to nye sektorer:</p> <p>i) Pengemarkedsfond</p> <p>ii) Andre verdipapirfond utenom pengemarkedsfond</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pengemarkedsfond og verdipapirfond utenom pengemarkedsfond skilles ut i egne sektorer i ny ESA • Obligatorisk rapportering til Eurostat stiller krav om at pengemarkedsfond er skilt fra øvrige verdipapirfond • Sektorer som rapporteres obligatorisk bør være en definert i den offisielle sektorklassifisering; (i) Hensynet til strømlinjeformede systemer fra datainnsamling / beregning til publisering i standard tabeller, (ii) Hensynet til sektorinformasjon/ ”metadata”, - en stor fordel for brukerne at sektorer som rapporteres og publiseres i standard tabeller er definert i den offisielle klassifiseringen • Trolig små kostnader ved å skille ut pengemarkedsfond som egen sektor, dvs. representerer liten rapporteringsbyrde for finansielle foretak. De fleste fin. foretak spesifiserer allerede pengemarkedsfondsandeler på fordringssiden (bl.a. banker) og det antydes at gjeldssiden bare berøres i beskjeden grad (se merknad om bankinnskudd under argumenter mot) • Pengemarkedsfond inngår i pengemengden (M2) og er pengeutsteder. Dvs. at pengemarkedsfonds bankinnskudd trekkes ut av pengemengden • Egne sektorer i Finse i dag. Kommer inn som egne sektorer i det institusjonelle nasjonalregnskapet etter neste hovedrevisjon • Rapporteringskravet medfører at pengemarkedsfond må spesifiseres som egen sektor i løpende publisert og rapportert statistikk 	<ul style="list-style-type: none"> • Internasjonale rapporteringskrav kan oppfylles uten å innføre pengemarkedsfond som egen sektor: <ul style="list-style-type: none"> ○ Det innhentes årsbalanser fordelt på fondstype som tilfredsstiller kravene til Eurostat ○ Dagens datagrunnlag, med månedlig andelskapital og estimater for innskudd, er tilstrekkelig for pengemengdestatistikken • I BoF er pengemarkedsfondene skilt fra øvrige verdipapirfond på undersektorkode, basert på definisjonen til Verdipapirfondenes forening • Ikke egen konsesjon for pengemarkedsfond • Finanstilsynet skiller ikke ut pengemarkedsfond i sitt register • Lovgivningen og Verdipapirfondenes forening har ulike definisjoner av pengemarkedsfond og pengemarkedsinstrumenter • Uheldig dersom egen sektor i Enhetsregisteret oppfattes som at SSB gir den offisielle definisjonen av pengemarkedsfond og ikke bare den statistiske • Innføring av en ny sektor øker rapporteringsbyrden ved at antall sektorer øker • Motsektoropplysninger kan kun gi informasjon for om bankinnskudd i norske banker, og ingen av de øvrige postene i pengemarkedsfondenes balanser => innhenting av motsektoropplysninger kan ikke løse utfordringene i avstemmingen av pengemarkedsfondene, bortsett fra for bankinnskudd i norske banker • Økt arbeidsbyrde i forbindelse med ajourhold av registeret, spesielt dersom lovgivningens definisjon av pengemarkedsfond skal legges til grunn

Prosjektgruppas anbefaling:

Sektorgruppa er delt i sin konklusjon: En del mener at pengemarkedsfond bør skilles ut som egen sektor, ut fra at de obligatoriske rapporteringskravene til Eurostat og ESA krever dette, og at den nasjonale standarden bør gjenspeile de internasjonale kravene. En annen del mener at pengemarkedsfond fortsatt bør være gruppert sammen med øvrige verdipapirfond, siden rapporteringskravene kan oppfylles uten at det innføres en egen sektor, og siden det ikke vil være mulig å få motsektoropplysninger om annet enn innskudd i norske banker. I tillegg er det en skepsis til å definere pengemarkedsfond i Enhetsregisteret, når Finanstilsynet ikke har skilt ut pengemarkedsfondene og lovgivningen har en annen definisjon enn Verdipapirfondenes forening. Saken ble sendt til Styringsgruppen for endelig avgjørelse.

Styringsgruppas vedtak:

Dersom pengemarkedsfond skal skilles ut som egen sektor, bør Brønnøysundregistrene innføre pengemarkedsfond som en egen organisasjonsform, slik at SSB slipper ansvar for å definere enhetene i ER. Med tanke tiden det tok å få innført en egen organisasjonsform for verdipapirfondene, virker ikke dette helt realistisk.

Pengemarkedsfond innføres ikke som egen sektor i ER. Seksjon for finansielle foretak tar spesifisering av pengemarkedsfondenes bankinnskudd inn i ORBOF. Seksjon for finansmarkedsstatistikk tilrettelegger for og ajourholder undersektorkode for pengemarkedsfondene i BoF. Seksjon for finansmarkedsstatistikk lager full statistikk for pengemarkedsfond på kvartal.

Vedlegg 13: Behandlingen av investeringsfond og utviklingsselskaper i ny sektorinndeling

Oversikt

Selskapstype Regelverk	Verdipapirfond	Investeringsfond	Utviklingsselskaper
Lovverk	Lov om verdipapirfond 1981-06-12-52	Ingen særlov	Ingen særlov
Konsesjon	Forvaltningsselskapet har konsesjon til å opprette fond. §§ 1.3 og 2.1 i Lov om verdipapirfond. Fondenes vedtekter skal stadfestes av Finanstilsynet som kun skiller på UCITS og non-UCITS-fond	Ingen konsesjon	Ingen konsesjon
Investering	Pengemarkedsinstrumenter og andre finansinstrumenter. Regulert i Lov om verdipapirfond §§ 4.5-4.9	Porteføljeinvesteringer i verdipapirfond, eiendomsselskaper og infrastrukturselskaper	Direkte investeringer i majoritets- (buy out) og minoritetsandeler ned til 10 % (såkorn, venture)
Kjennetegn	UCITS og non-UCITS Kundekretsen er allmennheten, men for enkelte VP profesjonelle investorer Ingen ansatte	Non-UCITS Kundekretsen er allmennheten Få/ingen ansatte	Non-UCITS Kundekretsen er allmennheten Få/ingen ansatte Investerer hovedsakelig i ikke børsnoterte selskaper Private equity: Såkorn, venture, oppkjøp, (buy out) Vanligvis styrerepresentasjon i investeringsobjektet
Sektorkode i dag Undersektorkode	S380 Ingen eller 10 (og 23 pengemarkedsfond)	S390 20 ASA -21 Eiendoms-22 AS, men ”åpent” selskap	S390 11 private-12 offentlige
ESA 2012	Sektor 124 (sammen med investeringsfond)	Sektor 124 (sammen med verdipapirfond)	Sektor 125 (sammen med kredittforetak og finansieringsselskaper)
Rapportering til SSB	Årlig regnskapsrapportering fra fondene, samt kvartalsvis rapportering av andelskapital Månedlige registerdata fra VPS av verdipapirbeholdninger og andelskapital	NO2	NO2
Internasjonale rapporteringsforpliktelser	EUROSTAT: Årlig obligatorisk rapportering sammen med investeringsfondene OECD: Årlig rapportering BIS: Kvartalsvis rapportering	EUROSTAT: Årlig obligatorisk rapportering sammen med verdipapirfondene	EUROSTAT: Årlig obligatorisk rapportering sammen med finansieringsselskaper og kredittforetak?
NACE	Næring 64.301	Næring 64.309 (men ønsker å flytte de til 64.302)	Næring 64.309 (men ønsker å bytte med 64.304)

Vurdering

Problemstilling	Før	Imot
Problemstilling 1. Skille ut investeringsfond og utviklings-selskaper fra andre finansielle foretak	<ul style="list-style-type: none"> • Store balanser • Ny type finansselskaper som er blitt etablert • Stor interesse • Må uansett identifiseres i forbindelse med avgrensning av finansnæringen 	<ul style="list-style-type: none"> • Ikke egen statistikk • Uoversiktig populasjon, som bør ”gjemmes” • Arbeidskrevende å vedlikeholde populasjonen • Har egne undersektorkoder • Kan skille ut hhv investeringsfond og utviklings-selskaper på næring (når regnskapsinformasjonen foreligger), gitt at vi kan gjennomføre endringer i næringsstandarden (5. siffer)
Problemstilling 2. Slå sammen verdipapirfond og investeringsfond	<ul style="list-style-type: none"> • Samme sektor i ESA • Virksomheten for begge er investeringer med allmennheten som investorer • Få store som dominerer, noe som gjør det enklere å håndtere populasjonen 	<ul style="list-style-type: none"> • Uheldig å blande verdipapirfond som er konsesjonspliktige og investeringsfond som ikke har konsesjon • Full oversikt over verdipapirfond mens populasjon for investeringsfond er uoversiktig • Har egen statistikk for verdipapirfondene men ikke for investeringsfondene • Arbeidskrevende å skille investeringsfond og utviklings-selskaper siden informasjonen i formålet i ER er for knapp (”investeringer”) og skillet er flytende • Vil ta over ett år før vi klarer å avgrense sektorene - siden vi ikke klarer skillet mellom investeringsfond og utviklings-selskaper før vi har årsberetning • Sektoromfanget vil bli lite stabilt hvis investeringsfondene slås sammen med verdipapirfondene
Problemstilling 3. Slå sammen investeringsfond og utviklings-selskaper	<ul style="list-style-type: none"> • Lik struktur, organisert på samme måte • Glidende overgang mellom de to typene • Stabilitetshensyn. Tar tid før vi klarer å identifisere om det er et investerings-fond eller utviklings-selskap • Vanskelig å skille investeringsfond og utviklings-selskaper uten bruk av årsberetningen • Ustabilitet i avgrensingen mellom investeringsfond og utviklings-selskaper slår ikke ut i sektoravgrensningen når institusjonstypene slås sammen • Kan skille institusjonstypene på undersektor når regnskapsinformasjonen foreligger • Kan skille ut hhv investeringsfond og utviklings-selskaper på næring (når regnskapsinformasjonen foreligger), gitt at vi kan gjennomføre endringer i næringsstandarden (5. siffer) 	<ul style="list-style-type: none"> • Ulik sektor i ESA • Ulikt investeringsformål • Store interesse for begge, men spesielt for utviklings-selskapene

Problemstilling	Før	Imot
Problemstilling 4. Egne sektorer for hver av institusjonstypene verdipapirfond, investeringsfond og utviklings-selskaper	<ul style="list-style-type: none"> • Følger ESA og tar samtidig hensyn til norsk lovgivning • Stor interesse for alle institusjonstypene 	<ul style="list-style-type: none"> • Mangler egen statistikk for investeringsfond og utviklingsselskaper • Glidende overgang mellom investeringsfond og utviklingsselskaper • Sektoromfanget av investeringsfond og utviklingsselskaper vil bli lite stabilt (siden vi ikke klarer skillet mellom investeringsfond og utviklingsselskaper før vi har årsberetning) • Har egne undersektorkoder • Kan skille ut verdipapirfond på næring. Det samme gjelder investeringsfond og utviklingsselskaper, gitt at vi kan gjennomføre endringer i næringsstandarden (5. siffer) • Blåser opp sektorgrupperingen.

Prosjektgruppas anbefaling:

Gruppen er enig om at verdipapirfond, investeringsfond og utviklingsselskaper bør skilles ut fra de øvrige finansielle foretakene. Selskapene har store balanser og informasjonen er etterspurt. Det vil være uheldig at de blir igjen i restsektoren Andre finansielle foretak sammen med alle de nye finansielle foretakene, fordi det da ikke vil bli mulig å sammenlikne utviklingen i finanssektoren over tid. Det bør også legges opp til at investeringsfondene og utviklingsselskapene kan skilles fra hverandre, men om dette bør gjøres på næringsnivå, sektornivå eller undersektornivå er vi usikre på.

Gruppen synes det er vanskelig å avgjøre hvordan det er best å plassere investeringsfondene og utviklingsselskapene.

Det er 3 alternativer:

1. Følge ESA og norsk lovgivning. En sektor for hver foretakstype, jf. problemstilling 4 i skjemaet.
2. Følge ESA. Ha verdipapirfond og investeringsselskaper i samme sektor, og utviklingsselskaper i en egen (annen) sektor, jf. problemstilling 2 i skjemaet.
3. Følge norsk lovgivning og øvrige norske institusjonelle forhold. Ha investeringselskaper og utviklingsselskaper i samme sektor, og verdipapirfond i egen sektor, jf. problemstilling 3 i skjemaet.

Styringsgruppas vedtak:

Verdipapirfond skilles ut som egen sektor. Investeringsfond og utviklingsselskaper slås sammen og skilles ut i en egen sektor. Seksjonen for finansielle foretak og Seksjon for finansmarkedsstatistikk har ansvaret for å avgrense sektoren, dvs. i første omgang å få på plass de viktigste investeringsfondene og utviklingsselskapene. Seksjon for finansmarkedsstatistikk vil få ansvar for ajourholdet av de delene av finansnæringen som er knyttet til verdipapirer.

Vedlegg 14: Behandlingen av forsikringssektoren i ny sektorinndeling

Oversikt

Selskapstype Regelverk	Skadeforsikringsselskaper	Livsforsikringsselskaper	Pensjonskasser
Lovverk	LOV 2005-06-10 nr 44: Lov om forsikrings- selskaper, pensjonsforetak og deres virksomhet mv. (forsikringsvirksomhets- loven) Del 1, 2 og 5	LOV 2005-06-10 nr 44: Lov om forsikrings- selskaper, pensjonsforetak og deres virksomhet mv. (forsikringsvirksomhets- loven) Del 1, 2 og 4	LOV 2005-06-10 nr 44: Lov om forsikrings- selskaper, pensjonsforetak og deres virksomhet mv. (forsikringsvirksomhets- loven) Del 1, 2 og 3
Konsesjonsregler	Forsikringsvirksomhets- loven § 2-1. LOV 1988-06-10 nr 40: Lov om finansierings- virksomhet og finans- institusjoner	Forsikringsvirksomhets- loven § 2-1. LOV 1988-06-10 nr 40: Lov om finansierings- virksomhet og finans- institusjoner	Forsikringsvirksomhets- loven § 2-3. Nærmere regler om pensjonskasser er gitt i forsikringsvirksomhets- loven kapittel 7, og om innskuddspensjonsforetak i kapittel 8
Rapportering	Kvartal. Del av skade, dvs. brannkasser og sjøtrygdslag innhentes kun årlig	Kvartal	Årlig
ESA 2012	Inngår i sektor 128	Inngår i sektor 128 og 129?	Inngår i sektor 129
NACE	Næring 65.120/65.200 (gjenforsikring)	Næring 65.110/65.200 (gjenforsikring)	Næring 65.300

Vurdering

Problemstilling	Pro	Kontra
<p>Problemstilling 1.</p> <p>S410 deles i:</p> <p>i) Livsforsikringsselskaper</p> <p>ii) Pensjonskasser</p> <p>S470 beholdes:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ESA definerer to sektorer: (i) forsikringsselskaper og (ii) pensjonsforsikring • Adskilt innrapportering, produksjons- og publiseringsløp. Selskapene publiseres kvartalsvis og pensjonskasser publiseres årlig. • I FINSE må pensjonskassene tallfestes på basis av motsektorinformasjon. • Pensjonskassene er forskjellig fra selskapene, blant annet: i) avhengig av sponsor / arbeidsgiver ii) kan ikke tilby individuelle produkter og iii) deler ikke ut utbytte til eiere. • Pensjonskassene har egen organisasjonsform og er derfor lett å skille fra livsforsikring • 	<ul style="list-style-type: none"> • ESA krever ikke adskilt rapportering for forsikringsselskaper og pensjonskasser • I Norge opererer både livsforsikring og pensjonskasser i samme marked. Hovedvirksomheten for alle livsforsikringsselskaper er pensjonsforsikring. Oslo Pensjonsforsikring og KLP er livsforsikringsselskaper som tilbyr så si utelukkende pensjonsforsikring. Det samme gjelder Silver og Gjensidige pensjonsforsikring. • Pensjonskassene blir stadig færre • Lovverket har åpnet for etablering av felles pensjonskasser som kan tilby pensjonsforsikring til flere foretak • Pensjonskassene er nylig lagt under samme lov og regnskapsregelverk som livsforsikring • Begrenset motsektorinformasjon bl.a. fordi pensjonskassene hovedsakelig har verdipapirer i foretak hvor vi ikke har mulighet for motsektorinformasjon • Vanskelig å plassere AFP/FTP innenfor enten pensjonskasser eller livsforsikring • Kan uansett skille i mellom på undersektor og næring
<p>Problemstilling 2</p> <p>Slå sammen livsforsikring og skadeforsikring til en sektor</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ESA skiller ikke mellom livsforsikring og skadeforsikring. Ikke nødvendig å skille de to sektorene i NR for å tilfredsstille ESA og motsektorinformasjonen kan derfor begrenses til summen av S411 og S470. • Sammenslåing sparer plass. • Livsforsikringsselskaper er ikke lenger en kredittinstitusjon, dvs de har ikke lenger utlånsvirksomhet • Kan uansett skille mellom på undersektor og næring 	<ul style="list-style-type: none"> • Virksomheten for livs- og skadeforsikringsselskaper er vesentlig forskjellige, de har egne kapitler i loven, egne forskrifter, egne regnskapsregler og egen rapportering • Skillet mellom livsforsikring og skadeforsikring er ikke nytt og det har ikke kommet fram argumenter for å endre det. • Livsforsikringsselskaper er sentrale i aksjemarkedet, og er en viktig institusjonell investor. Det er derfor interesse rundt resultatet i livselskapene • Beregningstekniske hensyn kan tale for å opprettholde skillet mellom S411 og S470

Prosjektgruppas anbefaling:

Det finnes 4 alternativer for sektorinndeling innenfor forsikring.

1. En forsikringssektor som inkluderer liv, pensjonskasser og skadeforsikringsselskaper
2. To sektorer som inkluderer hhv liv+skade og pensjonskasser
3. To sektorer som inkluderer hhv liv+pensjonskasser og skade (jfr dagens sektorinndeling)
4. Tre sektorer for hhv liv, pensjonskasser og skade

Gruppen er i utgangspunktet enig om å skille mellom livsforsikringsselskaper og skadeforsikringsselskaper for å ivareta norske institusjonelle forhold. Når det gjelder splitting av pensjonskasser og livsforsikringsselskaper er gruppen delt i konklusjonen.

Gruppen vurderer 2 hovedalternativer:

Alternativ 3: Liv og pensjonskasser bør tilhøre sammen med sektor da de opererer i samme marked, begge er tilbydere av pensjonsforsikring – i tillegg er de nylig lagt under samme regelverk. Alternativ 3 ivaretar norske institusjonelle forhold samtidig som vi tilfredsstiller rapporteringskravene i ESA.

Alternativ 4: Argumentene er at pensjonskasser og livsforsikringselskaper er forskjellig. P-kassene er innretninger som administrerer pensjonsordninger for en eller flere arbeidsgivere og deres arbeidstakere, mens selskapene er foretak med flere / mange eiere og forretningsmessig agenda. I dag publiseres p-kassene årlig mens selskapene publiseres hvert kvartal. I kvartalsvis NR er vi avhengig av motsektorinformasjon for p-kassene. En inndeling hvor selskapene inngår i sektor 128 og p-kassene inngår i sektor 129 vil være tilpasning til ESA-manualen.

I tillegg vurderes alternativ 1 som en mulig løsning: For nasjonalregnskapet holder det med en forsikringssektor men det er behov for kvartalsrapportering også for pensjonskassene.

Styringsgruppas vedtak:

Skadeforsikringselskaper skilles ut som egen sektor. Livsforsikringselskaper og pensjonskasser beholdes i en sektor, men kvartalsvis rapportering fra de største pensjonskassene vurderes.

Vedlegg 15: Behandlingen av kommuner og fylkeskommuner i ny sektorinndeling

Oversikt

Selskapstype Regelverk	KOMM=kommune FYLK=fylkeskommune
Lovverk	Lov om kommuner og fylkeskommuner av 19. juni 1991
Registreringsplikt	Foretaksregisteret
Regnskapsplikt	Alle
Juridisk status	Egen juridisk person
ESA 2012	Sektor 1313
Rapportering	Årsrapportering

Vurdering

Problemstilling	For	Imot
Slå sammen sektorene kommuner og fylkeskommuner til en sektor	<ul style="list-style-type: none"> • ESA har ikke krav til deling mellom kommune og fylkeskommune • Eventuell innføringen av samkommuner vil kunne vanskeliggjøre skillet mellom kommune og fylkeskommune • Redusere oppgavebyrden for rapportørene • Skillet mellom kommuner og fylkeskommuner vil fortsatt ligge i BoF, basert på maskinell koding som i dag. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kommuner og fylkeskommuner er to klart atskilte typer av forvaltningsenheter, der det av hensyn til nasjonale brukerinteresser fortsatt vil være et behov for inndelingen ved publisering av enkelte statistikker, for eksempel i KOSTRA. • Variabelen sektorinndeling ligger i Enhetsregisteret (ER) til allmenn bruk og bør gjenspeile forvaltningstypene. • ER vil ikke klare å skille mellom kommuner og fylker, ettersom de ikke vil kunne skille mellom kommunale og fylkeskommunale org.ledd mv. • Ikke økt oppgavebyrde i forhold til dagens gruppering. • Vanskeliggjør avgrensningen av populasjoner knyttet til KOSTRA. (ORGL, IKS som i dag ligger i sektor 550/510) og for statistikker som fortsatt skal publisere skillet mellom kommuner og fylkeskommuner. • Inndelingen brukes til skillet mellom kommune og fylkeskommune i ekstern og intern oppdragsvirksomhet for arbeidsmarkedsstatistikk og i Seksjon for statistiske populasjoner. • Vanskeliggjør uttak av arkivfiler i oppdragsvirksomhet. • Betydelig omprogrammering kreves i alle statistikkssystemer knyttet til arbeidsmarked, samt i maskinelle rutiner i Seksjon for statistiske populasjoner

Prosjektgruppas anbefaling:

Sektorgruppa er delt i konklusjonen: Den ene delen legger mest vekt på at internasjonale standarder og rapporteringskrav ikke krever en slik oppdeling. Den andre delen legger mest vekt på at forvaltningstypene bør gjenspeiles i et offentlig register, og at Enhetsregisteret bør ha mulighet til å besvare spørsmål fra allmennheten om kommunal eller fylkeskommunal tilhørighet, når dette ikke øker oppgavebyrden i forhold til dagens gruppering.

Styringsgruppas vedtak:

Kommuner og fylkeskommuner slås sammen til en sektor i ny sektorgruppering i ER. Skillet mellom kommuner og fylkeskommuner skal fortsatt ligge i BoF, lett tilgjengelig og med minst samme kvalitet som i dag.

Vedlegg 16: Behandlingen av ESEK og SAM i ny sektorinndeling

Oversikt

Regelverk \ Selskapstype	ESEK – Eierseksjoner	SAM – Tingsrettslig sameie
Lovverk	Lov 1997-05-23 nr 31: Lov om eierseksjoner	Lov 1965-06-18-6: Lov om sameige
Juridisk status	Ikke egen juridisk enhet	Ikke egen juridisk enhet
Registrering	Sameier med 9 eller flere seksjoner er registreringspliktige i Foretaksregisteret	Ikke registreringspliktig
Regnskapsplikt	Sameier med <ul style="list-style-type: none"> • 21 eller flere seksjoner • 9 eller flere seksjoner der mindre enn tre fjerdedeler av seksjonene er boligseksjoner 	Ingen
Skattestatus	Ikke eget skattesubjekt <ul style="list-style-type: none"> • Bruttolignes på eiernes hender 	Ikke eget skattesubjekt <ul style="list-style-type: none"> • Sameietingen lignes på eiernes hender

Vurdering

Problemstilling	Pro	Kontra
Skille ut ESEK og SAM i egen undersektor under husholdningssektoren	<ul style="list-style-type: none"> • Bankene har behov for å plassere ESEK og SAM på en annen sektor enn fysiske personer, fordi Skatteetaten har stilt krav om at sektor 810 kun skal benyttes til fødsels- og d-nummer i skatterapporteringen • Det er kun et fåtall av lønnstakere mv. som utgjør en egen husholdning, dvs. er egne institusjonelle enheter 	<ul style="list-style-type: none"> • Ikke egne institusjonelle enheter • Kun et fåtall har regnskapsplikt, og vi klarer ikke å identifisere hvilke • Gir en uoversiktlig populasjon • Øker populasjonen og ajourholdsarbeidet • Vanskelig å argumentere for at øvrige organisasjonsformer som ikke er egne institusjonelle enheter (eks. dødsbo og konkursbo) og særskilte konti som bankene har i sine registre (eks. gravferdskonti), ikke også skal tildeles sektorkode og få egen undersektor • Blir vanskeligere å få forståelse for hva institusjonell enhet og institusjonell sektorkode er

Prosjektgruppas anbefaling:

ESEK og SAM skal tilhøre husholdningssektoren. I forbindelse med inndelingen av husholdningssektoren vurderes det om det bør etableres en egen sektor for enheter som bruttolignes på eiernes hender (f.eks. borettslag), og om ESEK og SAM kan ”gjemmes” der.

Styringsgruppas vedtak:

Styringsgruppa støttet prosjektgruppas anbefaling.

Vedlegg 17: Regler for omkodning fra gammel til ny sektorkode

Gml. sektor	Gammel sektortekst	Næring, gml undersektor, andre kriterier	Ny sektor	Ny sektortekst	Undersektor-kode	Undersektortekst	Automatisk omkodning?
110	Stats- og trygdeforvaltningen		6100	Stats- og trygdeforvaltningen	005	Statlig kontrollerte	Ja
150	Norges Bank		3100	Norges Bank	005	Statlig kontrollerte	Ja
190	Statlige låneinstitutter		3900	Statlige låneinstitutter mv.	005	Statlig kontrollerte	Ja
210	Forretningsbanker, inkl. Postbanken		3200	Banker	001	Privat norsk kontrollerte	Ja
					005	Statlig kontrollerte	Finnes ingen i dag
217	Forretningsbanker, utenlandskeid		3200		009	Utenlandskontrollerte	Ja
250	Sparebanker		3200	Banker	001	Privat norsk kontrollerte	Ja
310	Kredittforetak		3500	Kredittforetak	001	Privat norsk kontrollerte	Ja
					005	Statlig kontrollerte	Finnes ingen i dag
					006	Kommunalt kontrollerte	Finnes ingen i dag
					007	Fylkeskommunalt kontrollerte	Finnes ingen i dag
317	Kredittforetak, utenlandskeid		3500		009	Utenlandskontrollerte	Ja
370	Finansierings-selskaper		3600	Finansierings-selskaper	001	Privat norsk kontrollerte	Ja
					005	Statlig kontrollerte	Finnes ingen i dag
					006	Kommunalt kontrollerte	Finnes ingen i dag
					007	Fylkeskommunalt kontrollerte	Finnes ingen i dag
377	Finansierings-selskaper, utenlandskeid		3600		009	Utenlandskontrollerte	Ja
380	Verdipapirfond	gml unders=23	4300	Verdipapirfond	100	Pengemarkedsfond	Ja
		gml unders#23	4300	Verdipapirfond	900	Andre verdipapirfond	Ja
390	Andre finansielle foretak, ekskl. hjelpeforetak	gml unders=12	3900	Statlige låneinstitutter mv.	005	Statlig kontrollerte	Ja
		64.201 og gml unders=30,40	4100	Finansielle holdingselskaper	001	Privat norsk kontrollerte	Ja
					005	Statlig kontrollerte	Nei, manuelt
		64.309 og gml unders=20, 21, 22	4500	Investerings-selskaper og aktive eierfond (PE-fond)	100	Investerings-selskaper	Ja
	64.309 og gml unders=11	4500			200	Privat norsk kontrollerte utviklingsselskaper	Ja

Gml. sektor	Gammel sektortekst	Næring, gml undersektor, andre kriterier	Ny sektor	Ny sektortekst	Undersektor-kode	Undersektortekst	Automatisk om-koding?
390	Andre finansielle foretak, ekskl. hjelpeforetak		4900	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	100	Innskuddspensjonsforetak - privat norskkontrollerte	Kun ett foretak i dag
		64.202, 64.303, 64.304, (64.309 og unders#11, 20, 21, 22), 64.990	4900		900	Egenfinansierings- og egeninvesteringsselskaper - privat norskkontrollert	Ja
					906	Egenfinansierings- og egeninvesteringsselskaper - kommunalt kontrollert	Nei, manuelt
					907	Egenfinansierings- og egeninvesteringsselskaper – fylkeskommunalt kontrollert	Nei, manuelt
397	Andre finansielle foretak, ekskl. hjelpeforetak, utenlandsk eid	64.201 og gml unders=30,40	4100	Finansielle holdingselskaper	009	Utenlandskontrollerte	Ja
		64.309 og gml unders=11	4500	Investerings-selskaper og aktive eierfond (PE-fond)	209	Utenlandskontrollerte	Ja
		64.202, 64.303, 64.304, (64.309 og unders#11, 20, 21, 22), 64.990	4900	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	909	Egenfinansierings- og egeninvesteringsselskaper – utenlandskontrollert	Ja
410	Livsforsikrings-selskaper mv.	65.110 og gml unders.=11	5500	Livsforsikrings-selskaper og pensjonskasser	100	Livsforsikrings-selskaper - privat norskkontrollert	
		65.110 og unders.=12	5500		106	Livsforsikrings-selskaper - kommunalt kontrollert	Ja
					107	Livsforsikrings-selskaper-fylkeskommunalt kontrollert	Finnes ingen i dag
		65.300 og gml unders.=21, 22 el. 23	5500		200	Foretakspensjonskasser	Ja
		65.300	5500		205	Statlige pensjonskasser	Finnes ingen i dag
		65.300 og gml unders.=25	5500		206	Kommunale pensjonskasser	Ja
		65.300 og gml unders.=24	5500		207	Fylkeskommunale pensjonskasser	Ja
		65.300 og gml unders.=30	5500		300	Private pensjonsfond	Ja
		?	5500		305	Statlige pensjonsfond	?
					306	Kommunale pensjonsfond	Finnes det noen ?
307	Fylkeskommunale pensjonsfond				Finnes det noen ?		

Gml. sektor	Gammel sektortekst	Næring, gml undersektor, andre kriterier	Ny sektor	Ny sektortekst	Undersektor-kode	Undersektortekst	Automatisk om-koding?
417	Livsforsikrings-selskaper mv., utenlandskeid	65.110 og gml unders.=11, 19 eller blank	5500		109	Livsforsikrings-selskaper - utenlandskontrollert	Ja
470	Skadeforsikrings-selskaper	65.120 og gml unders.=11	5700	Skadeforsikrings-selskaper	100	Skadeforsikrings-selskaper - privat norskkontrollert	Ja
		65.120 og gml unders.=12 ? Org.form ?	5700		105	Skadeforsikrings-selskaper - statlig kontrollert	Nei, manuelt
		65.120 og gml. unders.=12	5700		106	Skadeforsikrings-selskaper - kommunalt kontrollert	Ja, se merknad
					107	Skadeforsikrings-selskaper – fylkes-kommunalt kontrollert	Finnes ingen i dag, se merknad
		65.120 og gml unders.=20	5700		200	Gjensidige brannkasser	Ja
		65.120 og gml unders.=30	5700		300	Gjensidige sjøtrygdslag	Ja
		65.120 og gml unders.=40	5700		400	Heste- og husdyrtrygdslag	Ja
477	Skadeforsikrings-selskaper, utenlandskeid	65.120 og gml unders.=19, 11 eller blank	5700		109	Skadeforsikrings-selskaper – utenlands-kontrollert	Ja
490	Finansielle hjelpeforetak	64.3, 65.3 og unders=41	4900	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	100	Innskuddspensjonsforetak - privat norskkontrollerte	Kun ett i dag
		66.3 og unders=12	4900		210	Forvaltningsselskaper for verdipapirfond - privat norskkontrollert	Ja
		66.3 og unders=13	4900		220	Forvaltningsselskaper for investerings-selskaper og aktive eierfond - privat norskkontrollert	Ja
		66.190 og unders.=33	4900		310	E-penge- og betalingsforetak med konsesjon - privat norsk-kontrollert	Ja
					315	E-penge- og betalingsforetak med konsesjon - privat norskkontrollert	Nei, kun ett foretak
		66.190 og unders=21	4900		320	Betalingsforetak, valutameglere og valutaveksling uten konsesjon - privat norskkontrollert	Ja
		66.190 og unders=31, 66.290 og unders=51, 60	4900		410	Konserninterne foretak i finanskonsern jf. lov - privat norsk-kontrollert	Ja

Gml. sektor	Gammel sektortekst	Næring, gml undersektor, andre kriterier	Ny sektor	Ny sektortekst	Undersektor-kode	Undersektortekst	Automatisk om-koding?		
490	Finansielle hjelpeforetak	66.190 og unders=31, 66.290 og unders=51,60	4900		415	Konserninterne foretak i finanskonsern jf. lov - statlig kontrollert	Manuelt		
					416	Konserninterne foretak i finanskonsern jf. lov - kommunalt kontrollert	Manuelt		
					417	Konserninterne foretak i finanskonsern jf. lov – fylkeskommunalt kontrollert	Manuelt		
		66.190 og konsern-næring=66	4900		4900		420	Konserninterne foretak i andre finansielle konsern - privat norskkontrollert	Ja
							425	Konserninterne foretak i andre finansielle konsern - statlig kontrollert	Manuelt
							426	Konserninterne foretak i andre finansielle konsern - kommunalt kontrollert	Manuelt
							427	Konserninterne foretak i andre finansielle konsern – fylkeskommunalt kontrollert	Manuelt
		66.220 og undersektor=40					710	Forsikrings- og gjenforsikringsmeglere med konsesjon - privat norskkontrollert	Ja
		66.220 og undersektor=80	4900				720	Forsikrings- og finansagenter / tilknyttede agenter med konsesjon - privat norskkontrollert	Delvis
		66.190 og undersektor 32	4900				790	Finans- og forsikringsrådgivere / - konsulenter uten konsesjon - privat norskkontrollert	Delvis
		hele næring 66 og gml unders. # 12, 13, 21, 23, 31, 32, 33, 40, 51, 60, 80	4900		4900		800	Annen finansiell hjelpevirksomhet - privat norskkontrollert	Ja
							805	Annen finansiell hjelpevirksomhet - statlig kontrollert	Nei, manuelt
		Hele næring 66 og gml unders.=23	4900				806	Annen finansiell hjelpevirksomhet - kommunalt kontrollert	Ja, se merknad
Hele næring 66 og gml. unders=23	4900				807	Annen finansiell hjelpevirksomhet - fylkeskommunalt kontrollert	Nei, manuelt		

Gml. sektor	Gammel sektortekst	Næring, gml undersektor, andre kriterier	Ny sektor	Ny sektortekst	Undersektor-kode	Undersektortekst	Automatisk om-koding?
497	Finansielle hjelpeforetak, utenlandskeid		4900		109	Innskuddspensjonsforetak – utenlandskontrollerte	Finnes ingen i dag
		66.3 og unders=12	4900		210	Forvaltningsselskaper for verdipapirfond – utenlandskontrollert	Ja
		66.3 og unders=13	4900		229	Forvaltningsselskaper for investerings-selskaper og aktive eierfond – utenlandskontrollert	Ja
		66.190 og unders=33	4900		319	E-penge og betalingsforetak med konsesjon- utenlandskontrollert	Ja
		66.190 og unders=21	4900		329	Betalingsforetak, valutameglere og valutaveksling uten konsesjon – utenlandskontrollert	Ja
		66.190 og unders=31, 66.290 og unders=51, 60	4900		419	Konserninterne foretak i finanskonsern jf. lov-utenlandskontrollert	Ja
		66.190 og konsernnæring=66	4900		429	Konserninterne foretak i andre finansielle konsern – utenlandskontrollert	Ja
		66.220 og undersektor=40	4900		719	Forsikrings- og gjenforsikringsmeglere med konsesjon – utenlandskontrollert	Ja
		66.220 og undersektor=80	4900		729	Forsikrings- og finansagenter / tilknyttede agenter med konsesjon - utelandskontrollert	Delvis
		66.190 og undersektor 32	4900		799	Finans- og forsikringsrådgivere/ -konsulenter uten konsesjon – utenlandskontrollert	Delvis
		hele næring 66 og unders # 12, 13, 21, 31, 32, 33, 40, 51, 60, 80	4900		809	Annen finansiell hjelpevirksomhet-utenlandskontrollert	Ja
510	Fylkeskommuner		6500	Kommuneforvaltningen	007	Fylkeskommuner	Ja
550	Kommuner		6500	Kommuneforvaltningen	006	Kommuner	Ja
610	Statens forretningsdrift		1110	Statens forretningsdrift	005	Statlig kontrollerte	Ja
630	Statlig eide foretak		1120	Statlig eide foretak	005	Statlig kontrollerte	Ja
			4900	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	005	Statlig kontrollerte	Manuelt, få

Gml. sektor	Gammel sektortekst	Næring, gml undersektor, andre kriterier	Ny sektor	Ny sektortekst	Undersektor-kode	Undersektortekst	Automatisk om-koding?
635	Statsforetak (SF)		1120	Statlig eide foretak	005	Statlig kontrollerte	Ja
660	Kommunal forretningsdrift	Deltagere ORGL, ANS, DA, IKS komm. eid	1510	Kommunal forretningsdrift	006	Kommunalt kontrollerte	Ja
		Deltagere ORGL, ANS, DA, IKS fylk. eid	1510		007	Fylkeskommunalt kontrollerte	Ja
680	Selvstendige kommuneforetak	Deltagere AS, ASA, KS (?), ORGL, ANS, DA, IKS komm. eid	1520	Selvstendige kommuneforetak	006	Kommunalt kontrollerte	Ja
		Deltagere AS, ASA, KS (?), ORGL, ANS, DA, IKS fylk. eid	1520		007	Fylkeskommunalt kontrollerte	Ja
			4900	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	906	Egenfinansierings- og egeninvesteringsselskaper - kommunalt kontrollert	Manuelt
					907	Egenfinansierings- og egeninvesteringsselskaper – fylkeskommunalt kontrollert	Manuelt
710	Private foretak med begrenset ansvar	næring # 64, 65, 66 og org.form # ANS, DA, PRE, KS	2100	Private foretak med begrenset ansvar	001	Norskkontrollerte	Ja
		næring # 64, 65, 66 og org.form =ANS, DA, PRE, KS	2300	Personlige foretak	001	Norskkontrollerte	Ja
		64.309 og/eller gml unders=20, 21, 22	4500	Investerings-selskaper og aktive eierfond (PE-fond)	100	Investerings-selskaper	Ja
		64.309 og/eller gml unders=11	4500		200	Privat norskkontrollerte utviklings-selskaper	Ja
					206	Kommunalt kontrollerte utv. selskaper	?
					207	Fylkeskommunalt kontrollerte utv. selskaper	?
		64.202, 64.303, 64.304, 64.305	4900	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	900	Egenfinansierings- og egeninvesteringsselskaper - privat norskkontrollert	Ja

Gml. sektor	Gammel sektortekst	Næring, gml undersektor, andre kriterier	Ny sektor	Ny sektortekst	Undersektor-kode	Undersektortekst	Automatisk om-koding?
717	Private foretak med begrenset ansvar (aksjeselskap mv.). utenlandskeid	næring # 64, 65, 66 og org.form # ANS, DA, PRE, KS	2100	Private foretak med begrenset ansvar	009	Utenlandskontrollerte	Ja
		næring # 64, 65, 66 og org.form =ANS, DA, PRE, KS	2300	Personlige foretak	009	Utenlandskontrollerte	Ja
		næring=64.202, 64.303, 64.304, 64.305	4900	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	909	Egenfinansierings- og egeninvesteringsselskaper - utenlandskontrollert	Ja
740	Private ikke-forr.messige produsentor.		2500	Private produsentorienterte org. uten profittformål	001	Norskkontrollerte	Ja
747	Private ikke-forr.messige produsentor., utenlandsk eid		2500		009	Utenlandskontrollerte	Finnes ingen i dag
760	Personlige foretak mv.	næring # 64.303, 64.304, 64.305	2300	Personlige foretak	001	Norskkontrollerte	Ja
		næring=64.303, 64.304, 64.305	4900	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	900	Egenfinansierings- og egeninvesteringsselskaper - privat norskkontrollert	Ja
		Org.form BRL el næring 68.201	8300	Borettslag o.l.	001	Norskkontrollerte	Ja
767	Personlige foretak mv. utenlandskeid	næring # 64.303, 64.304, 64.305	2300	Personlige foretak	009	Utenlandskontrollerte	Finnes ingen i dag
		næring=64.303, 64.304, 64.305	4900	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	909	Egenfinansierings- og egeninvesteringsselskaper – utenlandskontrollert	Finnes ingen i dag
770	Private ikke-forr.messige konsumentor.		7000	Ideelle organisasjoner	001	Norskkontrollerte	Ja
790	Personlig næringsdrivende	> 30 ansatte	2300	Personlige foretak	001	Norskkontrollerte	Ja
					009	Utenlandskontrollerte	Alle def. som norske foreløpig, se merknad
		< 31 ansatte	8200	Personlig næringsdrivende	001	Norskkontrollerte	Ja
					009	Utenlands-kontrollerte	Alle def. som norske foreløpig, se merknad
810	Lønnstakere, pensjonister, trygdede, studenter	Org.form # ESEK, SAM	8500	Lønnstakere, pensjonister, trygdede, studenter o.a.	001	Norskkontrollerte	Ja
		Org.form=ESEK, SAM	8300	Borettslag o.l.	001	Norskkontrollerte	Ja
900	Utenlandske sektorer i alt		9000	Utenlandske sektorer i alt	009	Utenlandskontrollerte	Finnes ingen i gml sektor

Vedlegg 18: Regler for førstegangskoding av sektorer i Enhetsregisteret

Organisasjonsform		Sektorkode ved nyregistrering	
		Ny sektor	Gammel sektor
ANNA	Annen juridisk person	7000	770
ANS	Ansvarlig selskap	2300	760
AS/ASA	Aksjeselskap	2100	710
BA	Begrenset ansvar	2100	710
BBL	Boligbyggelag	2100	710
BRL	Borettslag	8300	760
DA	Delt ansvar	2300	760
ENK	Enkeltpersonforetak	8100	710
EØFG	Europeisk økonomisk foretaksgruppe	2500	760
FLI	Forening/lag	7000	770
GFS	Gjensidige forsikringsselskap	5700	Ikke sektor ved nyreg.
IKS	Interkommunalt selskap	1510	660
KF	Kommunalt foretak	1510	660
FKF	Fylkeskommunalt foretak	1510	660
KS	Kommandittselskap	2300	710
PERS	Andre enkeltpersoner	8500	810
PRE	Partsrederi	2300	760
PK	Pensjonskasse	5500	410
SA	Samvirkeforetak	2100	710
SF	Statsforetak	1120	635
SPA	Sparebank	3200	250
STI	Stiftelse	7000	770
SÆR	Annet foretak iflg. særskilt lov	7000	770
VPFO	Verdipapirfond	4300	380
SE	Europeisk selskap	2100	710
ESEK	Eierseksjonssameie	Ikke sektor ved nyreg.	Ikke sektor ved nyreg.
SAM	Tingsrettslig sameie	Ikke sektor ved nyreg.	Ikke sektor ved nyreg.
NUF	Norskregistrert utenlandsk foretak	Ikke sektor ved nyreg.	Ikke sektor ved nyreg.
ORGL	Organisasjonsledd	SSB koder sektor ved nyregistrering	SSB koder sektor ved nyregistrering
STAT	Staten	SSB koder sektor ved nyregistrering	SSB koder sektor ved nyregistrering
KOMM	Kommuner	SSB koder sektor ved nyregistrering	SSB koder sektor ved nyregistrering
KIRK	Kirkelig fellelsråd	SSB koder sektor ved nyregistrering	SSB koder sektor ved nyregistrering
FYLK	Fylkeskommune	SSB koder sektor ved nyregistrering	SSB koder sektor ved nyregistrering
OPMV	Særskilt oppdelt enhet MVA-loven	Ikke institusjonell enhet. Skal ikke sektorkodes.	Ikke institusjonell enhet. Skal ikke sektorkodes.
VIFE	Virksomhet drivet i fellesskap	Ikke institusjonell enhet. Skal ikke sektorkodes.	Ikke institusjonell enhet. Skal ikke sektorkodes.
UTBG	Frivillig registrert utleiebygg	Ikke institusjonell enhet. Skal ikke sektorkodes.	Ikke institusjonell enhet. Skal ikke sektorkodes.
KTRF	Kontorfellesskap	Ikke institusjonell enhet. Skal ikke sektorkodes.	Ikke institusjonell enhet. Skal ikke sektorkodes.

Organisasjonsform		Sektorkode ved nyregistrering	
		Ny sektor	Gammel sektor
IKJP	Andre ikke-juridiske personer	Ikke institusjonell enhet. Skal ikke sektorkodes.	Ikke institusjonell enhet. Skal ikke sektorkodes.
KBO	Konkursbo	Ikke institusjonell enhet. Skal ikke sektorkodes.	Ikke institusjonell enhet. Skal ikke sektorkodes.
BO	Andre bo (for eksempel dødsbo)	Ikke institusjonell enhet. Skal ikke sektorkodes.	Ikke institusjonell enhet. Skal ikke sektorkodes.
UTLA	Utenlandsk enhet	Ikke institusjonell enhet. Skal ikke sektorkodes.	Ikke institusjonell enhet. Skal ikke sektorkodes.
AAFY	Virksomhet til ikke næringsdrivende enhet	Ikke institusjonell enhet. Skal ikke sektorkodes.	Ikke institusjonell enhet. Skal ikke sektorkodes.
BEDR	Bedrift	Ikke institusjonell enhet. Skal ikke sektorkodes.	Ikke institusjonell enhet. Skal ikke sektorkodes.
ADOS	Administrativ enhet offentlig sektor	Ikke institusjonell enhet. Skal ikke sektorkodes.	Ikke institusjonell enhet. Skal ikke sektorkodes.

Vedlegg 19: Sammenheng mellom organisasjonsform, næring, eierkontroll og sektorkoder fra 1.1.2012

(Sektorkoder og nye næringskoder med rødt, undersektorkoder med blått)

Organisasjonsform		Næring	Kontrollandel (direkte eller indirekte)	Sektor-kode	Undersektor kode	Sektor-/undersektortekst
ANNA	Annen juridisk person	= 85.1 – 85.52, 85.59, 86.1, 86.907, 87 – 88.103, 88.913 – 91, 93.11, 93.12, 94.12, 94.2, 94.9, eller næringer # 64.308, 65.12, 65.3, 66.11, 66.19, 66.2, 72, 85.53, 86.2, 86.901 – 86.906, 86.909, 88.911, 88.912, 94.11, 99, men ikke reg. i Momsreg.		7000	001	Ideelle organisasjoner
		= 85.53, 86.2, 86.901 – 86.906, 86.909, 88.911, 88.912, eller næringer # 64.308, 65.12, 65.3, 66.11, 66.19, 66.2, 72, 85.1 – 85.52, 85.59, 86.1, 86.907, 87 – 88.103, 88.913 – 91, 93.11, 93.12, 94, 99, og reg. i Momsreg.		8200	001	Personlig næringsdrivende
		= 72, 94.11		2500	001	Priv. produsentorienterte org. uten profittformål
		= 99		9000	001	Utenlandske sektorer i alt
		= 64.308	>50 % norsk privat ktrl.	4900	900	Øvr. fin. foretak unntatt forsikr. – Egenfin./-inv.selsk
			>50 % statlig ktrl.	3900	005	Statlige låneinstitutter mv.
			>50 % kommunalt ktrl.	4900	906	Øvr. fin. foretak unntatt forsikr. – Egenfin./inv.selsk
			>50 % fylkeskom. ktrl.	4900	907	-----”-----
		= 65.12		5700	400	Skadeforsikr.selskaper – Heste- og husdyrtrygdelag
		= 65.3	>50 % norsk privat ktrl.	5500	200	Livsforsikr.selskaper og pen.kasser – Foretakspen.kasser
				5500	300	-----”----- – Priv. pensjonsfond
			>50 % statlig ktrl.	5500	205	-----”----- – Statlige pen.kasser
				5500	305	-----”----- – Statlige pensj.fond
			>50 % kommunalt ktrl.	5500	206	-----”----- – Kom. pen.kasser
				5500	306	-----”----- – Kom. pensj.fond
	>50 % fylkeskom. ktrl.	5500	207	-----”----- – Fylkeskom. pen.kas		
		5500	307	-----”----- – Fylkesk. pensj.fond		
	= 66.11, 66.19, 66.21, 66.29	>50 % norsk privat ktrl.	4900	800	Øvr. fin. foretak unt. forsikr. – Annen fin.hjelpevirks.	
		>50 % statlig ktrl.	4900	805	-----”-----	
		>50 % kommunalt ktrl.	4900	806	-----”-----	
		>50 % fylkeskom. ktrl.	4900	807	-----”-----	
	= 66.22		4900	790	Øvr. fin. foretak unt. forsikr. – Fin- og forsikr.rådgiv. u. kons	
			4900	800	Øvr. fin. foretak unt. forsikr. – Annen finansiell hjelpevirks.	
	64 ekskl. 64.308, 65.11, 65.2, 66.12 og 66.3 kan ikke forekomme					
ANS	Ansvarlig selskap	# 64.308, 64.99, 66.11, 66.19, 66.2, 66.3, 94.11, 94.12, 94.2, 94.9	> 50 % norsk privat ktrl.	2300	001	Personlige foretak
				7000	001	Ideelle org. (kun SN86 – 88 når ikke markedsrettet)
			>50 % utenlandske ktrl.	2300	009	Personlige foretak
			>50 % statlig ktrl.	1120	005	Statlig eide aksjeselskaper mv.
			>50 % kommunalt ktrl.	1510	006	Komm. foretak med ubegrenset ansvar – komm. ktr.
				1520	006	Komm. eide aksjeselskaper mv. (når AS/ASA eier 100 %)
			> 50 % fylkeskom. ktrl.	1510	007	Komm. foretak med ubegrenset ansvar – fylkeskom. ktrl.
		1520	007	Komm. eide aksjeselskaper mv. (når AS/ASA eier 100 %)		
	= 94.11		2500	001	Private produsentorienterte org. uten profittformål	

Organisasjonsform		Næring	Kontrollandel (direkte eller indirekte)	Sektor-kode	Under sektor kode	Sektor-/undersektortekst		
ANS (forts.)	Ansvarlig selskap (forts.)	= 94.12, 94.2, 94.9		7000	001	Ideelle organisasjoner		
		= 64.308, 64.99	>50 % norsk privat ktrl. >50 % utenlandsk ktrl. >50 % kommunalt ktrl. >50 % fylkeskom. ktrl.	4900 4900 4900 4900	900 909 906 907	Øvrige fin. foretak unt. forsikring – Egenfin./-inv.selsk -----”----- -----”----- -----”-----		
		= 66.11, 66.21, 66.29, 66.3	>50 % norsk privat ktrl. >50 % utenlandsk ktrl. >50 % statlig ktrl. >50 % kommunalt ktrl. >50 % fylkeskom. ktrl.	4900 4900 4900 4900 4900	800 809 805 806 807	Øvrige fin. foretak unt. forsikr. – Annen fin. hjelpevir. -----”----- -----”----- -----”-----		
		= 66.19	>50 % norsk privat ktrl. >50 % utenlandsk ktrl.	4900 4900 4900 4900 4900 4900	310 320 790 800 319 329 799 809	Øvr. fin. foretak unt. forsikr. – E-penge- og bet.ft. m. kons. Øvr. fin. ft. unt.forsikr.–bet.ft., val.meg., val. veksl. u.kons. Øvr. fin. foretak unt. forsikr. – fin. og fors.rådgiv. u kons. Øvr. fin. foretak unt. forsikr. – Annen fin. hjelpevir. Øvr. fin. foretak unt. forsikr. – E-penge- og bet.ft. m. kons. Øvr. fin. ft. unntatt forsikr.–bet.ft., val.meg., val. veksl. u. kons. Øvr. fin. foretak unntatt forsikr.–fin. og fors.rådgiv. u kons. Øvr. fin. foretak unt. forsikr.–annen fin. hjelpevir.		
		= 66.22	>50 % norsk privat ktrl. >50 % utenlandsk ktrl.	4900 4900 4900 4900 4900	770 790 800 729 799 809	Øvr. fin. foretak unt. forsikr.–fors.-og fin.agt./tilkn.agt. m. kons Øvr. fin. foretak unt. forsikr.–fin.- og forsikr.rådgiv. u kons Øvr. fin. foretak unt. forsikr.–annen fin. hjelpevir Øvr. fin. foretak unt. forsikr.–fors.-og fin.agt./tilkn.agt. m. kons Øvr. fin. foretak unt. forsikr.–fin.- og forsikr.rådgiv. u. kons Øvr. fin. foretak unt. forsikr.–annen fin. hjelpevir		
		64.1, 64.2, 64.3 ekskl. 64.308, 64.91, 64.92, 65 og 66.12 kan ikke forekomme						
		AS ASA	Aksjeselskap	# 64, 65, 66, 68.201	>50 % norsk privat ktrl. >50 % utenlandsk ktrl. >50 % statlig ktrl. >50 % kommunalt ktrl. >50 % fylkeskom. ktrl.	2100 7000 2100 1120 1520 1520	001 001 009 005 006 007	Private aksjeselskaper mv. Ideelle org. (kun for SN86–88 når ikke-markedsrettet) Private aksjeselskaper mv. Statlig eide aksjeselskaper mv. Komm. eide aksjeselskaper mv. – komm.kontrollert -----”----- – fylkeskom. kontrollert
				= 64.19	>50 % norsk privat ktrl. >50 % utenlandsk ktrl. >50 % statlig ktrl.	3200 3200 3200	001 009 005	Banker ----”---- ----”----
				= 64.201	>50 % norsk privat ktrl. >50 % utenlandsk ktrl. >50 % statlig ktrl. >50 % kommunalt ktrl.	4100 4100 4100 4100	001 009 005 006	Finansielle holdingsselskaper -----”----- -----”----- -----”-----
				= 64.202, 64.99	>50 % norsk privat ktrl. >50 % utenlandsk ktrl. >50 % statlig ktrl. >50 % kommunalt ktrl. >50 % fylkeskom. ktrl.	4900 4900 4900 4900 4900	900 909 905 906 907	Øvr. fin. foretak unt. forsikr.– Egenfin./-inv.selsk -----”----- -----”----- -----”-----
				= 64.302	>50 % norsk privat ktrl. >50 % utenlandsk ktrl.	4500 4500	100 109	Invest.selsk. og aktive eierfond – invest.selsk. -----”-----
				= 64.306	>50 % norsk privat ktrl. >50 % utenlandsk ktrl.	4500 4500	200 209	Invest.selskaper og akt. eierfond – Aktive eierfond -----”-----
				= 64.308	>50 % norsk privat ktrl. >50 % utenlandsk ktrl. >50 % statlig ktrl. >50 % kommunalt ktrl. >50 % fylkeskom. ktrl.	4900 4900 3900 4900 4900	900 909 005 906 907	Øvr. fin. foretak unt. forsikr. – Egenfin./-inv.selsk -----”----- Statlige låneinstitutter mv. Øvr. fin. foretak unt. forsikr.– Egenfin./-inv.selsk -----”-----
				= 64.92	>50 % norsk privat ktrl. >50 % utenlandsk ktrl. >50 % statlig ktrl. >50 % kommunalt ktrl. >50 % fylkeskom. ktrl.	3500,3600 3500,3600 3500,3600 3500,3600 3500,3600	001 009 005 006 007	Kredittforetak, Finansieringsselskaper -----”----- -----”----- -----”-----
				= 65.11	>50 % norsk privat ktrl. >50 % utenlandsk ktrl. >50 % kommunalt ktrl. >50 % fylkeskom. ktrl.	5500 5500 5500 5500	100 109 106 107	Livsforsikr.selsk. og pensj.kasser–livsforsikr. -----”----- -----”-----

Organisasjons-form	Næring	Kontrollandel (direkte eller indirekte)	Sektor-kode	Under sektor kode	Sektor-/undersektortekst			
AS ASA (forts.)	Aksje-selskap (forts.)	= 65.12, 65.2	>50 % norsk privat ktrl.	5700	100	Skadeforsikr.selskap-skadeforsikr.selskaper		
			>50 % utenlandsk ktrl.	5700	109	-----"		
			>50 % statlig ktrl.	5700	105	-----"		
			>50 % kommunalt ktrl.	5700	106	-----"		
			>50 % fylkeskom. ktrl.	5700	107	-----"		
		= 66.11, 66.12, 66.21	>50 % norsk privat ktrl.	4900	800	Øvr. fin. foretak unt. forsikr.-Annen fin. hjelpevirk.		
			>50 % utenlandsk ktrl.	4900	809	-----"		
			>50 % statlig ktrl.	4900	805	-----"		
			>50 % kommunalt ktrl.	4900	806	-----"		
			>50 % fylkeskom. ktrl.	4900	807	-----"		
		= 66.19	>50 % norsk privat ktrl.	4900	310	Øv. fin. foretak unt. forsikr.-E-penge- og bet.ft. m. kons.		
				4900	320	Øvr. fin. ft. unt. forsikr.-Bet.ft., val.meg., val. veksl. u.kons.		
				4900	410	Øvr. fin. ft. unt. forsikr.-Konsernint. ft. i finanskons. jf. lov		
				4900	420	Øvr. fin. ft. unt. forsikr.-Konsernint. ft. i andre fin. kons.		
				4900	720	Øvr. fin. ft. unt. forsikr.-Forsikr.-og fin.agt./tilkn.agt.m.kons.		
			>50 % utenlandsk ktrl.	4900	790	Øvr. fin. ft. unt. forsikr. - Finans- og forsikr.rådgiv. u. kons.		
				800	Øvr. fin. foretak unt. forsikr. - Annen fin. hjelpevirk.			
				4900	319	Øvr. fin. foretak unt. forsikr.-E-penge- og bet.ft. m. kons.		
				4900	329	Øvr. fin. ft. unnt. forsikr.-bet.ft., val.meg., val. veksl. u.kons.		
				4900	419	Øvr. fin. ft. unt. forsikr.-konsernint. ft. i finanskons. jf. lov		
			>50 % statlig ktrl.	4900	429	Øvr. fin. ft. unt. forsikr.-konsernint. ft. i andre fin. kons.		
				4900	729	Øvr. fin. ft. unt. forsikr.-forsikr.- og in.agt./tilkn.agt.m.kons.		
				4900	799	Øvr. fin. ft. unt. forsikr. - finans- og forsikr.rådgiv. u. kons.		
				4900	809	Øvr. fin. foretak unt. forsikr.-annen fin. hjelpevirk.		
				4900	315	Øvr. fin. foretak unt. forsikr.-E-penge- og bet.ft. m. kons.		
			>50 % kommunalt ktrl.	4900	415	Øvr. fin. ft. unt. forsikr.-konsernint. ft. i finanskons. jf. lov		
				4900	425	Øvr. fin. ft. unt. forsikr.-konsernint. ft. i andre fin. kons.		
				4900	805	Øvr. fin. foretak unt. forsikr.-annen fin. hjelpevirk.		
				4900	416	Øvr. fin. ft. unt. forsikr.-konsernint. ft. i finanskons. jf. lov		
				4900	806	Øvr. fin. foretak unt. forsikr.-annen fin. hjelpevirk.		
			>50 % fylkeskom. ktrl.	4900	807	Øvr. fin. foretak unt. forsikr.-annen fin. hjelpevirk.		
				4900	710	Øvr. fin. ft. unt. forsikr.-forsikr.- og gjenforsikr.mgl.m.kons.		
				4900	720	Øvr. fin. ft. unt. forsikr.-forsikr.- og fin.agt./tilkn.agt.m.kons.		
				4900	790	Øvr. fin. ft. unt. forsikr.-finans- og forsikr.rådgiv. e u. kons.		
				800	Øvr. fin. foretak unt. forsikr.-annen fin. hjelpevirk.			
			= 66.22	>50 % utenlandsk ktrl.	4900	719	Øvr. fin. ft. unt. forsikr.-forsikr.- og gjenforsikr.mgl.m.kons.	
					4900	729	Øvr. fin. ft. unt. forsikr.-forsikr.- og fin.agt./tilkn.agt.m.kons.	
					4900	799	Øvr. fin. ft. unt. forsikr.-finans- og forsikr.rådgiv. u. kons.	
					4900	809	Øvr. fin. foretak unt. forsikr.-annen fin. hjelpevirk.	
					4900	410	Øvr. fin. ft. unt. forsikr.-konsernint. ft. i finanskons. jf. lov	
			= 66.29	>50 % norsk privat ktrl.	4900	420	Øvr. fin. ft. unt. forsikr.-konsernint. ft. i andre fin. kons.	
					800	Øvr. fin. foretak unt. forsikr.-annen fin. hjelpevirk.		
					4900	419	Øvr. fin. ft. unt. forsikr.-konsernint. ft. i finanskons. jf. lov	
					4900	429	Øvr. fin. ft. unt. forsikr.-konsernint. ft. i andre fin. kons.	
					809	Øvr. fin. foretak unt. forsikr.-annen fin. hjelpevirk.		
		>50 % statlig ktrl.		4900	415	Øvr. fin. ft. unt. forsikr.-konsernint. ft. i finanskons. jf. lov		
				4900	425	Øvr. fin. ft. unt. forsikr. - konsernint. ft. i andre fin. kons.		
				805	Øvr. fin. foretak unt. forsikr. - annen fin. hjelpevirk.			
				4900	416	Øvr. fin. ft. unt. forsikr. - konsernint. ft. i finanskons. jf. lov		
				4900	426	Øvr. fin. ft. unt. forsikr. - konsernint. ft. i andre fin. kons.		
		>50 % kommunalt ktrl.		4900	806	Øvr. fin. foretak unt. forsikr. - annen fin. hjelpevirk.		
				4900	417	Øvr. fin. ft. unt. forsikr. - konsernint. ft. i finanskons. jf. lov		
				4900	427	Øvr. fin. ft. unt. forsikr. - konsernint. ft. i andre fin. kons.		
				4900	807	Øvr. fin. foretak unt. forsikr. - annen fin. hjelpevirk.		
				4900	100	Øvr. fin. foretak unt. forsikr. - innskuddspensjonsforetak		
		= 66.3	>50 % norsk privat ktrl.	4900	210	Øvr. fin. foretak unt. forsikr. - forvaltningsselsk. for vp.fond		
				4900	220	Øvr. fin. ft. unt. forsikr.-forvaltn.selsk. for inv.- og utv.selsk		
				4900	800	Øvr. fin. foretak unt. forsikr.-annen fin. hjelpevirk.		
				4900	109	Øvr. finansielle foretak unt. forsikr.-Innsk.pensjonsforetak		
				4900	219	Øvr. fin. foretak unt. forsikr. - forvaltningsselsk. for vp.fond		
			>50 % utenlandsk ktrl.	4900	229	Øvr. fin. ft. unt. forsikr.-forvaltn.selsk. for inv.- og utv.selsk		
				809	Øvr. fin. foretak unt. forsikr. - Annen fin. hjelpevirk.			
				4900	805	Øvr. fin. foretak unt. forsikr. - Annen fin. hjelpevirk.		
				4900	806	-----"		
				4900	807	-----"		
			# 68.201		8300	001	Borettslag o.l.	
			64.11, 64.301, 64.305 og 65.3 kan ikke forekomme; 64.91 finnes ikke					

Organisasjonsform		Næring	Kontrollandel (direkte eller indirekte)	Sektor-kode	Under sektor kode	Sektor-/undersektortekst		
BA	Begrenset ansvar	# 68.201, 94.11, 94.12, 94.2, 94.9	> 50 % norsk privat ktrl.	2100	001	Private aksjeselskaper mv.		
				7000	001	Ideelle org. (kun SN86 – 88 når ikke-markedsrettet)		
			> 50 % statlig ktrl.	1120	005	Statlig eide aksjeselskaper mv.		
			> 50 % kommunalt ktrl.	1520	006	Komm. eide aksjeselskaper mv. – komm. kontrollert		
			> 50 % fylkeskom. ktrl.	1520	007	-----”----- – fylkeskom. kontrollert		
	= 68.201		8300	001	Borettslag o.l.			
	= 94.11		2500	001	Priv. produsentorienterte org. uten profittformål			
	= 94.12, 94.2, 94.9		7000	001	Ideelle organisasjoner			
	64, 65 og 66 kan ikke forekomme/ forekommer ikke							
BBL	Bolig-byggeslag			2100	001	Private aksjeselskaper mv.		
BRL	Borettslag			8300	001	Borettslag o.l.		
DA	Ansvarlig selskap med delt ansvar	# 64.308, 64.99, 66.11, 66.19, 66.2, 66.3, 94.11, 94.12, 94.2	> 50 % norsk privat ktrl.	2300	001	Personlige foretak		
				7000	001	Ideelle org. (kun for nær.86–88 når virk. ikke er mark.rett.)		
			> 50 % utenlandsk ktrl.	2300	009	Personlige foretak		
			> 50 % statlig ktrl.	1120	005	Statlig eide aksjeselskaper mv.		
			> 50 % kommunalt ktrl.	1520	006	Komm. foretak med ubegrenset ansvar		
				1520	006	Komm. eide aksjeselskaper mv. (når AS/ASA eier 100 %)		
				1520	007	Komm. foretak med ubegrenset ansvar		
				1520	007	Komm. eide aksjeselskaper mv. (når AS/ASA eier 100 %)		
				= 94.11		2500	001	Private produsentorienterte org. uten profittformål
				= 94.12, 94.2		7000	001	Ideelle organisasjoner
				= 64.308, 64.99	> 50 % norsk privat ktrl.	4900	900	Øvrige fin. foretak unt. forsikring – Egenfin./-inv.selsk
					> 50 % utenlandsk ktrl.	4900	909	-----”-----
					> 50 % kommunalt ktrl.	4900	906	-----”-----
					> 50 % fylkeskom. ktrl.	4900	907	-----”-----
				= 66.11, 66.21, 66.29, 66.3	> 50 % norsk privat ktrl.	4900	800	Øvr. fin. foretak unt. forsikr. – Annen fin. hjelpevirk.
					> 50 % utenlandsk ktrl.	4900	809	-----”-----
					> 50 % statlig ktrl.	4900	805	-----”-----
					> 50 % kommunalt ktrl.	4900	806	-----”-----
					> 50 % fylkeskom. ktrl.	4900	807	-----”-----
				= 66.19	> 50 % norsk privat ktrl.	4900	310	Øvr. fin. foretak unt. forsikr.–E-penge- og bet.ft. m. kons.
			4900	320	Øvr. fin. ft. unt. forsikr.–bet.ft., val.meg., val. veksl. u. kons.			
			4900	790	Øvrige fin. foretak unt. forsikr. – fin. og fors.rådgiv. u. kons.			
			4900	800	Øvr. fin. foretak unt. forsikr.–Annen fin. hjelpevirk.			
		> 50 % utenlandsk ktrl.	4900	319	Øvr. fin. foretak unt. forsikr. – E-penge- og bet.ft. m. kons.			
			4900	329	Øvr. fin. ft. unt. forsikr. – bet.ft.,val.meg., val.veksl. u.kons.			
			4900	799	Øvr. fin. foretak unt. forsikr. – din. og fors.rådgiv. u. kons.			
			4900	809	Øvr. fin. foretak unt. forsikr. – annen fin. hjelpevirk.			
	= 66.22	> 50 % norsk privat ktrl.	4900	770	Øvr. fin. foretak unt. forsikr.–fors.- og fin.agt./tilkn.agt.m. kons			
			4900	790	Øvr. fin. foretak unt. forsikr.–fin.- og forsikr.rådgiv. u. kons			
			4900	800	Øvr. fin. foretak unt. forsikr.–annen fin. hjelpevirk.			
		> 50 % utenlandsk ktrl.	4900	729	Øvr. fin. foretak unt. forsikr.–fors.- og fin.agt./tilkn.agt.m. kons			
			4900	799	Øvr. fin. foretak unt. forsikr. – fin.- og forsikr.rådgiv. u. kons			
			4900	809	Øvr. fin. foretak unt. forsikr. – annen fin. hjelpevirk.			
ENK	Enkelt-personforetak	# 64.308, 66.19, 66.2		8200	001	Personlig næringsdrivende		
				2300	001	Personlige foretak (dersom foretaket har over 30 ansatte)		
			= 64.308	4900	900	Øvr. fin. foretak unntatt forsikring–egenfin./-inv.selsk		
			= 66.19, 66.2	4900	300	Øvr. fin. foretak unt. forsikr.–E-penge- og betalingsforetak		
	64 ekskl. 64.308, 65, 66.11, 66.12 og 66.3 kan ikke forekomme		4900	800	Øvr. fin. foretak unt. forsikr. – Annen fin. hjelpevirk.			

Organisasjons-form	Næring	Kontrollandel (direkte eller indirekte)	Sektor-kode	Under sektor kode	Sektor-/undersektortekst	
ESEK ⁷	Eierseksjons-sameie	Når enheten er reg. i AA Skal ikke ha sektor-kode når enheten ikke er registrert i AA-registeret	8300	001	Borettslag o.l. (kun dersom eierseksj.sameiet er reg. i AA-reg.)	
EØFG	Europeisk økonomisk foretaks-gruppe	# 66.11, 66.19 = 66.11, 66.19 64, 65 og 66.12, 66.2 og 66.3 kan ikke forekomme	2500 4900	001 800	Private produsentorienterte organisasjoner uten profittformål Øvr. fin. foretak unt. forsikr.–annen fin. hjelpevirik.	
FKF	Fylkeskommunalt foretak		6500 1510	007 007	Kommuneforvaltningen – Fylkeskommuner (ikke markedsrettet) Kommunale ft. med ubegr. ansvar – fylkeskom ktrl (markedsrettet)	
FLI	Forening/lag/ Innretning	= 85, 86.1, 87 – 88.103, 88.913 – 91, 93.11, 93.12, 94.12, 94.2, 94.9 = 72, 94.11 = 64.92 = 65.12 = 65.3 = 66.11, 66.19, 66.29 Næringsdrivende (reg. i FR eller Momsreg.) ⁸ =andre næringer Ikke næringsdrivende (ikke reg. i FR eller Momsreg.) ⁷ =andre næringer 64 ekskl. 64.92, 65.11, 65.2, 66.12, 66.21, 66.22 og 66.3 kan ikke forekomme	7000 2500 3500 3500 5700 5700 5500 5500 5500 5500 4900 4900 4900 4900 2500 7000	001 001 001 005 300 400 200 205 206 207 800 805 806 807 001 001	Ideelle organisasjoner Private produsentorienterte organisasjoner uten profittformål Kredittforetak -----”----- Skadeforsikringsselskaper – Gjensidige sjøtrygdslag Skadeforsikringsselskaper – Heste- og husdyrtrygdslag Livsforsik.selskaper og pensjonskasser – Foretakspen.kasser -----”----- – Statlige pen.kasser -----”----- – Kom. pensj.kasser -----”----- – Fylkeskom. pen.kas Øvr. fin. foretak unt. forsikr. – Annen fin. hjelpevirik. -----”----- -----”----- -----”----- Private produsentorienterte organisasjoner uten profittformål Ideelle organisasjoner	
FYLK	Fylkeskommune		6500	007	Kommuneforvaltningen – Fylkeskommuner	
GFS	Gjensidig forsikrings-selskap	= 65.11 = 65.12	>50% norsk privat ktrl >50% kommunalt ktrl. >50% norsk privat ktrl >50% kommunalt ktrl.	5500 5500 5700 5700	100 106 100 106	Livsforsikringsselskaper og pensjonskasser – Livsforsikring -----”----- Skadeforsikringsselskaper – Skadeforsikringsselskaper -----”-----
IKS	Interkommunalt selskap		6500 6500 1510 1510	006 007 006 007	Komm.forvaltn. – Kommuner (ikke markedsrettet) Komm.forvaltn. – Fylkeskomm. (ikke markedsrettet) Komm. foretak med ubegr. ansvar–kom.eid (markedsrettet) Komm. ft. med ubegr. ansvar–fylkeskom.eid (markedsrettet)	

⁷ ESEK og SAM skal ha sektorkode 810 hvis ja til ansatte eller momspliktig omsetning. Hvis ikke ansatte eller momspliktig omsetning skal de ikke sektorkodes.

Alle ESEK og SAM som skal ha sektorkode plasseres i sektor 8300 etter ny sektorstandard.

⁸ Ved vurdering av sektorkode i forb. med behandling av skyggesak må vi, for næringskoder som ikke er nevnt, se på om enheten er reg. i FR eller ikke (hvis reg. i FR sektor 2500, ellers 7000).

Organisasjonsform		Næring	Kontrollandel (direkte eller indirekte)	Sektor-kode	Under sektor kode	Sektor-/undersektortekst	
KF	Kommunalt foretak			6500 1510	006 006	Komm.forvaltn. – Kommuner (ikke markedsrettet) Komm. foretak med ubegr. ansvar-kom.eid (markedsrettet)	
KIRK	Kirke- lig felles- råd			6500	006	Komm.forvaltn. – Kommuner	
KOMM	Kommuner			6500	006	Komm.forvaltn. – Kommuner	
KS	Kommandittselskap	# 64.302, 64.306, 64.308, 64.99, 66.19, 66.2, 66.3	> 50 % norsk privat ktrl. > 50 % utenlandsk ktrl. > 50 % statlig ktrl. > 50 % kommunalt ktrl. > 50 % fylkeskom. ktrl.	2300 2300 1120 1520 1520	001 009 005 006 007	Private aksjeselskaper mv. -----”----- Statlig eide aksjeselskaper mv. Kommunalt eide aksjeselskaper mv. -----”-----	
		= 64.302		4500	100	Invest.selskaper og aktive eierfond – Invest.selskaper	
		= 64.306	> 50 % norsk privat ktrl. > 50 % utenlandsk ktrl.	4500 4500	200 209	Invest.selskaper og aktive eierfond – Aktive eierfond -----”-----	
		= 64.308, 64.99	> 50 % norsk privat ktrl. > 50 % utenlandsk ktrl. > 50 % kommunalt ktrl. > 50 % fylkeskom. ktrl.	4900 4900 4900 4900	900 909 906 907	Øvrige fin. foretak unt. forsikring – Egenfin./-inv.selsk -----”----- -----”----- -----”-----	
		66.19	> 50 % norsk privat ktrl. > 50 % utenlandsk ktrl.	4900 4900 4900	410 420 800	Øvr. fin. ft. unt. forsikr.–konsernt. ft. i finanskons. jf. lov Øvr. fin. ft. unt. forsikr.–konsernt. ft. i andre fin. kons. Øvr. fin. foretak unt. forsikr.–annen fin. hjelpevir.	
			> 50 % norsk privat ktrl. > 50 % utenlandsk ktrl.	4900 4900 4900	419 429 809	Øvr. fin. ft. unt. forsikr.–konsernt. ft. i finanskons. jf. lov Øvr. fin. ft. unt. forsikr.–konsernt. ft. i andre fin. kons. Øvr. fin. foretak unt. forsikr. – Annen fin. hjelpevir.	
			> 50 % kommunalt ktrl. > 50 % fylkeskom. ktrl.	4900 4900	806 807	Øvr. fin. foretak unt. forsikr. – Annen fin. hjelpevir. -----”-----	
		= 66.2, 66.3	> 50 % norsk privat ktrl. > 50 % utenlandsk ktrl. > 50 % kommunalt ktrl. > 50 % fylkeskom. ktrl.	4900 4900 4900 4900	800 809 806 807	Øvr. fin. foretak unt. forsikr. – Annen fin. hjelpevir -----”----- -----”----- -----”-----	
		64.1, 64.2, 64.301, 64.305, 64.91, 64.92, 65, 66.11 og 66.12 kan ikke forekomme					
		NUF	Norskregistrert utenlandsk foretak	# 64, 65, 66, når enheten er reg. i FR Når enheten er reg. i FR og næring; = 64.19 = 64.202, 64.308, 64.99 = 64.302 = 64.306 = 64.92 = 65.11 = 65.12, 65.2 = 66.11, 66.12, 66.21, 66.29 = 66.19 = 66.22		2100 ⁹ 3200 4900 4500 4500 3600 5500 5700 4900 4900 4900	009 009 909 109 209 009 109 109 809 329 729 799 809 719 729 799 809

⁹ NUF som ikke er registrert i FR eller har mange ansatte skal ikke sektorkodes.

Organisasjonsform		Næring	Kontrollandel (direkte eller indirekte)	Sektor-kode	Under sektor kode	Sektor-/undersektortekst
NUF (forts.)	Norsk-registrert utenlandsk foretak (forts.)	= 66.3 Skal ikke ha sektor-kode når enheten ikke er reg. i FR. 64.11, 64.201, 64.301, 64.305, 65.3 kan ikke forekomme; 64.91 forekommer ikke. (64.202 er egt. en juridisk umulighet, men benyttes likevel regnskapsmessig)		4900 4900 4900 4900	109 219 229 809	Øvr. fin. foret. unt. forsikr.-innskuddspensjonsforetak Øvr. fin. foret. unt. fors.-forvaltn.selskaper for vp.fond Øvr. fin. foret. unt. fors.-forv.selsk. for inv.-og utv.selsk. Øvr. fin. foret. unt. forsikring – Annen fin. hjelpevirk.
ORGL	Organisasjonsledd		> 50 % statlig ktrl. > 50 % kommunalt ktrl. > 50 % fylkeskom. ktrl.	6100 1110 6500 1510 6500 1510	005 005 006 006 007 007	Stats- og trygdeforvaltningen Statens forretningsdrift (statlig næringsvirksomhet) Kommuneforvaltningen – Kommuner Kommunale foretak med ubegrenset ansvar – kommunalt ktrl. (kommunal næringsvirksomhet) Kommuneforvaltningen – Fylkeskommuner Kommunale foretak med ubegrenset ansvar – fylkeskom. ktrl. (fylkeskomm. næringsvirksomhet)
PK	Pensjonskasse	= 65.300	> 50 % norsk privat ktrl. > 50 % statlig ktrl. > 50 % kommunalt ktrl. > 50 % fylkeskom. ktrl.	5500 5500 5500 5500	200 205 206 207	Livsforsik.selskaper og pens.kasser – Foretakspen.kasser -----”----- – Statlige pen.kasser -----”----- – Kom. pen.kasser -----”----- – Fylkeskom. pen.kas
PRE	Partsrederi	#64, 65, 66		2300	001	Personlige foretak
SA	Samvirkeforetak	# 64, 65, 66, 72, 85, 86.1, 87 – 88.103, 88.913 – 91, 93.11, 93.12, 94 = 85, 86.1, 87 – 88.103, 88.913 – 91, 93.11, 93.12, 94.12, 94.2, 94.9 = 72, 94.11 = 64.201 = 64.308 = 66.19, 66.29	> 50 % norsk privat ktrl. > 50 % kommunalt ktrl. > 50 % fylkeskom. ktrl. > 50 % norsk privat ktrl. > 50 % norsk privat ktrl. > 50 % norsk privat ktrl.	2100 1520 1520 7000 2500 4100 4900 4900 4900 4900 4900	001 006 007 001 001 900 410 420 720 790 800	Private aksjeselskaper mv. Komm. eide aksjeselskaper mv. – Komm. kontrollerte Komm. eide aksjeselskaper mv. – Fylkeskom. kontrollerte Ideelle organisasjoner Private produsentorienterte org. uten profittformål Finansielle holdingsselskaper – Privat norsk kontrollerte Øvrige fin. foretak unntatt forsikring – Egenfin./-inv.selsk Øvr. fin. ft. unt. forsikr.–konsernt. ft. i fin.kons. jf. lov Øvr. fin. ft. unt. forsikr.–konsernt. ft. i andre fin. kons. Øvr. fin. ft. unt. forsikr.– forsikr.- og fin.agt./tilkn.agt.m. kons. Øvr. fin. ft. unt. forsikr. – finans- og forsikr.rådg. u. kons. Øvr. fin. foretak unt. forsikr. – annen fin. hjelpevirk.
SAM¹⁰	Tingsrettslig sameie	Når enheten har ansatte Skal ikke ha sektor-kode når enheten ikke har ansatte		8300	001	Borettslag o.l. (kun dersom enheten har ansatte)
SE	Europeisk selskap	# 64, 65, 66	> 50 % norsk privat ktrl. > 50 % utenlandsk ktrl.	2100 2100	001 009	Private aksjeselskaper mv. – Norsk kontrollerte -----”----- – Utenlandsk kontrollerte
SF	Statsforetak			1120	005	Statlig eide aksjeselskaper mv.
SPA	Sparebank	= 64.190		3200	001	Banker – Privat norsk kontrollerte
STAT	Staten	Norges Bank Øvrige		3100 6100	005 005	Norges Bank Stats- og trygdeforvaltningen

¹⁰ ESEK og SAM skal ha sektorkode 8300 hvis ja til ansatte. Ellers skal enheter med disse organisasjonsformene ikke sektorkodes.

Organisasjonsform	Næring	Kontrollandel (direkte eller indirekte)	Sektor-kode	Under sektor kode	Sektor-/undersektortekst	
STI	Stiftelse	= 85, 86.1, 87 – 88.103, 88.913 – 91, 93.11, 93.12, 94	> 50 % norsk priv. ktrl.	7000	001	Ideelle organisasjoner – Norsk kontrollert
			> 50 % utenlandsk ktrl.	7000	009	-----”----- – Utenlandsk kontrollert
			> 50 % kommunalt ktrl	6500	006	Kommuneforvaltningen – Kommuner
			> 50 % fylkeskom. ktrl.	6500	007	-----”----- – Fylkeskommuner
	= 65.300	< 50 % offentlig ktrl.	> 50 % statlig ktrl.	5500	200	Livsforsikr.selskaper og pens.kasser – Foretakspen.kasser
			> 50 % kommunalt ktrl	5500	300	-----”----- – Priv. pensjonsfond
			> 50 % statlig ktrl.	5500	205	-----”----- – Statlige pen.kasser
			> 50 % kommunalt ktrl	5500	305	-----”----- – Statlige pensj.fond
			> 50 % kommunalt ktrl	5550	206	-----”----- – Kom. pen.kasser
			> 50 % kommunalt ktrl	5550	306	-----”----- – Kom. pensj.fond
			> 50 % fylkeskom. ktrl.	5550	207	-----”----- – Fylkeskom. pen.kas
	= 72, 94.110	> 50 % norsk priv. ktrl.	> 50 % utenlandsk ktrl.	2500	001	Private prod.orienterte org. uten profittformål – Norsk ktrl.
			> 50 % statlig ktrl.	2500	009	-----”----- – Utenl. ktrl
			> 50 % kommunalt ktrl	1120	005	Statlig eide aksjeselskaper mv.
			> 50 % kommunalt ktrl	1520	006	Komm. eide aksjeselskaper mv. – Kommunalt kontrollert
			> 50 % fylkeskom. ktrl.	1520	007	-----”----- – Fylkeskom. kontrollert
	Nærings-drivende (reg. i FR), omsetn. i Momsreg.=andre næringer ¹¹	> 50 % norsk priv. ktrl.	> 50 % utenlandsk ktrl.	2100	001	Priv. aksjeselskaper mv. – Norsk kontrollert
			> 50 % statlig ktrl.	2100	009	-----”----- – Utenlandsk kontrollert
			> 50 % kommunalt ktrl	1120	005	Statlig eide aksjeselskaper mv.
			> 50 % fylkeskom. ktrl.	1520	006	Komm. eide aksjeselskaper mv. – Kommunalt kontrollert
Ikke næringsdrivende (ikke reg. i FR)=andre næringer	> 50 % norsk priv. ktrl.	> 50 % utenlandsk ktrl.	7000	001	Ideelle organisasjoner – Norsk kontrollert	
		> 50 % kommunalt ktrl	7000	009	-----”----- – Utenlandsk kontrollert	
		> 50 % kommunalt ktrl	6500	006	Kommuneforvaltningen – Kommuner	
		> 50 % fylkeskom. ktrl.	6500	007	-----”----- – Fylkeskommuner	
SÆR	Annet foretak iflg særskilt lov	= 84, 86	> 50 % norsk priv. ktrl.	7000	001	Ideelle organisasjoner
			> 50 % statlig ktrl.	6100 ¹²	005	Stats- og trygdeforvaltningen
			> 50 % kommunalt ktrl.	1110	005	Statens forretningsdrift
			> 50 % kommunalt ktrl.	1510	006	Komm. foretak med ubegrenset ansvar – Kommunalt ktrl.
	#64, 65, 66, 84, 86	> 50 % norsk priv. ktrl.	> 50 % kommunalt ktrl.	7000 ¹³	001	Ideelle organisasjoner
			> 50 % kommunalt ktrl.	3900	005	Statlige låneinstitutter
	= 64.92	> 50 % norsk priv. ktrl.	> 50 % kommunalt ktrl.	4900	800	Øvr. fin. foret. unt. forsikring=annen fin. hjelpevirkt
			> 50 % kommunalt ktrl.	4900	800	Øvr. fin. foret. unt. forsikring=annen fin. hjelpevirkt
	= 66	> 50 % norsk priv. ktrl.	> 50 % kommunalt ktrl.	4900	800	Øvr. fin. foret. unt. forsikring=annen fin. hjelpevirkt
			> 50 % kommunalt ktrl.	4900	800	Øvr. fin. foret. unt. forsikring=annen fin. hjelpevirkt
64, ekskl. 64.92, og 65 forekommer ikke	> 50 % norsk priv. ktrl.	> 50 % kommunalt ktrl.	4900	800	Øvr. fin. foret. unt. forsikring=annen fin. hjelpevirkt	
		> 50 % kommunalt ktrl.	4900	800	Øvr. fin. foret. unt. forsikring=annen fin. hjelpevirkt	
VPFO	Verdipapirfond	= 64.301	> 50 % norsk priv. ktrl.	4300	100	Pengemarkedsfond
			> 50 % kommunalt ktrl.	4300	900	Andre verdipapirfond

¹¹ De næringskodene som er nevnt er bestemmende for sektorkoden uavhengig av om enheten er reg. i FR eller ikke. Eksempel: STI med næringskode 72 skal ha sektor 2500 selv om enheten ikke er reg. i FR. Tilsvarende skal f.eks. STI med næringskode 85 ha sektorkode 7000 eller 6500, selv om den er reg. i FR. Ved vurdering av sektorkode i forb. med behandling av skyggesak må vi, for næringskoder som ikke er nevnt, se på om enheten er reg. i FR eller ikke (hvis reg. i FR sektor 2100, 1120 eller 1520, ellers 7000).

¹² Gjelder helseforetakene (HF)

¹³ Gjelder studentsamskipnadene. Enkelte andre enheter, bl.a. private skoler, er feilaktig registrerte som SÆR

Unntak sektorkoder

Feil organisasjonsform

Hvis en type virksomhet som normalt registreres som for eksempel FLI blir registrert som ANS, er næringskoden avgjørende for valg av sektorkode foran organisasjonsform.

Foretak hvor opplysninger om navn, formål, mv. tyder på at det er registrert med feil organisasjonsform, skal nærings- og sektorkodes etter reglene for den organisasjonsform de *burde* hatt. Dette gjelder ikke mange foretak totalt, og de fleste er foretak med organisasjonsformen ANNA. Slike foretak skal alltid sendes ER for vurdering av organisasjonsform.

Enheter som ikke skal sektorkodes

Følgende organisasjonsformer er ikke institusjonelle enheter og skal derfor ikke sektorkodes:

OPMV	Særskilt oppdelt enhet MVA-loven § 12, 2. ledd
VIFE	Virksomhet drevet i fellesskap jf. MVA-loven § 12, 4. ledd
TVAM	Tvangsregistrert for MVA
UTBG	Frivillig registrert utleiebygg
KTRF	Kontorfellesskap
IKJP	Andre ikke-juridiske personer
PERS	Andre enkeltpersoner som registreres i tilknyttet register
KBO	Konkursbo
BO	Andre bo (f.eks. dødsbo)
UTLA	Utenlandsk enhet
NUF	Norskregistrert utenlandsk foretak (skal ha sektorkode 717 hvis kriteriene for registrering av bedrift er eller har vært oppfylt, se avsnitt 3.3.1).
SAM	Tingsrettslig sameie (skal ha sektor 810 hvis ja til ansatte, eller registrert i Momsregisteret)
ESEK	Eierseksjonssameie (skal ha sektor 810 hvis ja til ansatte, eller registrert i Momsregisteret)
AAFY	Virksomhet til ikke næringsdrivende enhet
BEDR	Bedrift
ADOS	Administrativ enhet i offentlig sektor

Vedlegg 20: Sammenstilling av finansnæringer i SN2007 og Sektor 2014

SN2007	SN2007	S2014			
Næring	Næring norsk tekst	Sektor norsk tekst	Sektor	Under- kode	Tekst underkode
64	FINANSIERINGS- VIRKSOMHET				
64.1	Bankvirksomhet				
64.11	Sentralbankvirksomhet	Norges Bank	3100	005	Statlig kontrollert
64.19	Bankvirksomhet ellers	Banker	3200	001	Privat norsk kontrollerte
64.19	Bankvirksomhet ellers	Banker	3200	005	Statlig kontrollerte
64.19	Bankvirksomhet ellers	Banker	3200	009	Utenlandsk kontrollerte
64.2	Holdingselskaper				
64.201	Holdingselskaper i finanskonsern	Finansielle holdingselskaper	4100	001	Privat norsk kontrollerte
64.201	Holdingselskaper i finanskonsern	Finansielle holdingselskaper	4100	005	Statlig kontrollerte
64.201	Holdingselskaper i finanskonsern	Finansielle holdingselskaper	4100	009	Utenlandsk kontrollerte
64.202	Spesielle holdingselskaper	Øvrige finansielle foretak utenom forsikring	4900	900	Egenfinansierings- og egeninvesteringsselskaper - privat norsk kontrollerte
64.202	Spesielle holdingselskaper	Øvrige finansielle foretak utenom forsikring	4900	909	Egenfinansierings- og egeninvesteringsselskaper - utenlandsk kontrollerte
64.3	Verdipapirforvaltning				
64.301	Verdipapirfond	Verdipapirfond	4300	100	Pengemarkedsfond
64.301	Verdipapirfond	Verdipapirfond	4300	900	Andre verdipapirfond
64.302	Investeringsselskaper og lignende	Investeringsselskaper og aktive eierfond/PE-fond	4500	100	Investeringsselskaper - privat norsk kontrollerte
64.302	Investeringsselskaper og lignende	Investeringsselskaper og aktive eierfond/PE-fond	4500	109	Investeringsselskaper – utenlandsk kontrollerte
64.305	Forvaltningsstiftelser for fond og legater opprettet til velledige og allmennyttige formål, men som selv ikke fordeler støtte	Øvrige finansielle foretak utenom forsikring	4900	800	Annen finansiell hjelpevirksomhet – privat norsk kontrollert
64.306	Aktive eierfond/PE-fond	Investeringsselskaper og aktive eierfond/PE-fond	4500	200	Aktive eierfond - privat norsk kontrollerte
64.306	Aktive eierfond/PE-fond	Investeringsselskaper og aktive eierfond/PE-fond	4500	209	Aktive eierfond - utenlandsk kontrollerte
64.308	Investeringsselskaper og lignende lukket for allmennheten	Øvrige finansielle foretak utenom forsikring	4900	900	Egenfinansierings- og egeninvesteringsselskaper - privat norsk kontrollerte
64.308	Investeringsselskaper og lignende lukket for allmennheten	Øvrige finansielle foretak utenom forsikring	4900	906	Egenfinansierings- og egeninvesteringsselskaper - kommunalt kontrollerte
64.308	Investeringsselskaper og lignende lukket for allmennheten	Øvrige finansielle foretak utenom forsikring	4900	907	Egenfinansierings- og egeninvesteringsselskaper - fylkeskommunalt kontrollerte
64.308	Investeringsselskaper og lignende lukket for allmennheten	Øvrige finansielle foretak utenom forsikring	4900	909	Egenfinansierings- og egeninvesteringsselskaper - utenlandsk kontrollerte
64.308	Investeringsselskaper og lignende lukket for allmennheten	Statlige låneinstitutter mv	3900	005	Statlig kontrollerte

SN2007	SN2007	S2014			
Næring	Næring norsk tekst	Sektor norsk tekst	Sektor	Underkode	Tekst underkode
64.9	Annen finansieringsvirksomhet				
64.910	Finansiell leasing	Finansieringsselskaper	3600	001	
64.920	Annen kredittgivning	Finansieringsselskaper	3600	001	Privat norsk kontrollerte
64.920	Annen kredittgivning	Finansieringsselskaper	3600	005	Statlig kontrollerte
64.920	Annen kredittgivning	Finansieringsselskaper	3600	006	Kommunalt kontrollerte
64.920	Annen kredittgivning	Finansieringsselskaper	3600	007	Fylkeskommunalt kontrollerte
64.920	Annen kredittgivning	Finansieringsselskaper	3600	009	Utenlandskontrollerte
64.920	Annen kredittgivning	Kredittforetak	3500	001	Privat norsk kontrollerte
64.920	Annen kredittgivning	Kredittforetak	3500	005	Statlig kontrollerte
64.920	Annen kredittgivning	Kredittforetak	3500	006	Kommunalt kontrollerte
64.920	Annen kredittgivning	Kredittforetak	3500	007	Fylkeskommunalt kontrollerte
64.920	Annen kredittgivning	Kredittforetak	3500	009	Utenlandskontrollerte
64.920	Annen kredittgivning	Statlige låneinstitutter mv	3900	005	Statlig kontrollerte
64.990	Annen finansieringsvirksomhet i.e.n	Øvrige finansielle foretak utenom forsikring	4900	900	Egenfinansierings- og egeninvesteringsselskaper - privat norsk kontrollerte
64.990	Annen finansieringsvirksomhet i.e.n	Øvrige finansielle foretak utenom forsikring	4900	906	Egenfinansierings- og egeninvesteringsselskaper - kommunalt kontrollerte
64.990	Annen finansieringsvirksomhet i.e.n	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	907	Egenfinansierings- og egeninvesteringsselskaper - fylkeskommunalt kontrollerte
64.990	Annen finansieringsvirksomhet i.e.n	Øvrige finansielle foretak utenom forsikring	4900	909	Egenfinansierings- og egeninvesteringsselskaper - utenlandskontrollerte
65	FORSIKRINGSVIRKSOMHET OG PENSJONSKASSER, UNNTATT TRYGDORDNINGER				
65.1	Forsikring				
65.110	Livsforsikring	Livsforsikringsselskaper og pensjonskasser	5500	100	Privat norsk kontrollerte
65.110	Livsforsikring	Livsforsikringsselskaper og pensjonskasser	5500	106	Kommunalt kontrollerte
65.110	Livsforsikring	Livsforsikringsselskaper og pensjonskasser	5500	107	Fylkeskommunalt kontrollerte
65.110	Livsforsikring	Livsforsikringsselskaper og pensjonskasser	5500	109	Utenlandskontrollerte
65.120	Skadeforsikring	Skadeforsikringsselskaper	5700	100	Privat norsk kontrollerte
65.120	Skadeforsikring	Skadeforsikringsselskaper	5700	105	Statlig kontrollerte
65.120	Skadeforsikring	Skadeforsikringsselskaper	5700	106	Kommunalt kontrollerte
65.120	Skadeforsikring	Skadeforsikringsselskaper	5700	107	Fylkeskommunalt kontrollerte
65.120	Skadeforsikring	Skadeforsikringsselskaper	5700	109	Utenlandskontrollert
65.120	Skadeforsikring	Skadeforsikringsselskaper	5700	200	Gjensidige brannkasser
65.120	Skadeforsikring	Skadeforsikringsselskaper	5700	300	Gjensidige sjøtrygdslag
65.120	Skadeforsikring	Skadeforsikringsselskaper	5700	400	Heste- og husdyrlag
65.2	Gjenforsikring		5500 + 5700		Livs- + skadeforsikring
65.3	Pensjonskasser				
65.30	Pensjonskasser	Livsforsikringsselskaper og pensjonskasser	5500	200	Foretakspensjonskasser
65.30	Pensjonskasser	Livsforsikringsselskaper og pensjonskasser	5500	206	Kommunale pensjonskasser
65.30	Pensjonskasser	Livsforsikringsselskaper og pensjonskasser	5500	207	Fylkeskommunale pensjonskasser
65.30	Pensjonskasser	Livsforsikringsselskaper og pensjonskasser	5500	300	Private pensjonsfond
65.30	Pensjonskasser	Livsforsikringsselskaper og pensjonskasser	5500	305	Statlige pensjonsfond

SN2007	SN2007	S2014			
Næring	Næring norsk tekst	Sektor norsk tekst	Sektor	Under- kode	Tekst underkode
65.30	Pensjonskasser	Livsforsikringsselskaper og pensjonskasser	5500	306	Kommunale pensjonsfond
65.30	Pensjonskasser	Livsforsikringsselskaper og pensjonskasser	5500	307	Fylkeskommunale pensjonsfond
66	TJENESTER TILKNYTTET FINANSIERINGS- OG FORSIKRINGS-VIRKSOMHET				
66.1	Tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet				
66.110	Administrasjon av finansmarkeder	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	800	Annen finansiell hjelpevirksomhet - privat norsk kontrollert
66.110	Administrasjon av finansmarkeder	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	805	Annen finansiell hjelpevirksomhet - statlig kontrollert
66.110	Administrasjon av finansmarkeder	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	806	Annen finansiell hjelpevirksomhet - kommunalt kontrollert
66.110	Administrasjon av finansmarkeder	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	807	Annen finansiell hjelpevirksomhet - fylkeskommunalt kontrollert
66.110	Administrasjon av finansmarkeder	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	809	Annen finansiell hjelpevirksomhet - utenlandsk kontrollert
66.120	Verdipapirmegling	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	800	Annen finansiell hjelpevirksomhet - privat norsk kontrollert
66.120	Verdipapirmegling	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	805	Annen finansiell hjelpevirksomhet - statlig kontrollert
66.120	Verdipapirmegling	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	806	Annen finansiell hjelpevirksomhet - kommunalt kontrollert
66.120	Verdipapirmegling	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	807	Annen finansiell hjelpevirksomhet - fylkeskommunalt kontrollert
66.120	Verdipapirmegling	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	809	Annen finansiell hjelpevirksomhet - utenlandsk kontrollert
66.190	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	310	E-penge og betalingsforetak med konsesjon - private norsk kontrollerte
66.190	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	315	E-penge og betalingsforetak med konsesjon – statlig kontrollert
66.190	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	319	E-penge og betalingsforetak med konsesjon - utenlandsk kontrollerte
66.190	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	320	Betalingsforetak, valutameglere og valutaveksling uten konsesjon - private norsk kontrollerte
66.190	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	329	Betalingsforetak, valutameglere og valutaveksling uten konsesjon - utenlandsk kontrollerte
66.190	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	410	Konserninterne foretak i finanskonsern jf. lov- private norsk kontrollerte
66.190	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	415	Konserninterne foretak i finanskonsern jf. lov - statlig kontrollerte
66.190	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	416	Konserninterne foretak i finanskonsern jf. lov - Kommunalt kontrollerte
66.190	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	417	Konserninterne foretak i finanskonsern jf. lov- fylkeskommunalt kontrollerte
66.190	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	419	Konserninterne foretak i finanskonsern jf. lov - utenlandsk kontrollerte
66.190	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	420	Konserninterne foretak i andre finansielle konsern - private norsk kontrollerte
66.190	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	425	Konserninterne foretak i andre finansielle konsern - statlig kontrollerte
66.190	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	426	Konserninterne foretak i andre finansielle konsern - kommunalt kontrollerte
66.190	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	427	Konserninterne foretak i andre finansielle konsern - fylkeskommunalt kontrollerte
66.190	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	429	Konserninterne foretak i finanskonsern - utenlandsk kontrollerte

SN2007	SN2007	S2014			
Næring	Næring norsk tekst	Sektor norsk tekst	Sektor	Under- kode	Tekst underkode
66.190	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	720	Forsikrings- og finansagenter med konsesjon - private norskkontrollerte
66.190	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	729	Forsikrings- og finansagenter med konsesjon - utenlandskontrollerte
66.190	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	730	Tilknyttede agenter på verdipapirområdet med konsesjon – privat norskkontrollerte
66.190	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	739	Tilknyttede agenter på verdipapirområdet med konsesjon – utenlandskontrollerte
66.190	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	790	Finans- og forsikringsrådgivere / - konsulenter uten konsesjon - privat norskkontrollert
66.190	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	799	Finans- og forsikringsrådgivere / - konsulenter uten konsesjon - utenlandskontrollert
66.190	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	800	Annen finansiell hjelpevirksomhet - privat norskkontrollert
66.190	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	805	Annen finansiell hjelpevirksomhet - statlig kontrollert
66.190	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	806	Annen finansiell hjelpevirksomhet - kommunalt kontrollert
66.190	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	807	Annen finansiell hjelpevirksomhet - fylkeskommunalt kontrollert
66.190	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	809	Annen finansiell hjelpevirksomhet - utenlandskontrollert
66.2	Tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser				
66.210	Risiko- og skadevurdering	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	800	Annen finansiell hjelpevirksomhet - privat norskkontrollert
66.210	Risiko- og skadevurdering	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	809	Annen finansiell hjelpevirksomhet - utenlandskontrollert
66.220	Forsikringsformidling	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	710	Forsikrings- og gjenforsikringsmeglere med konsesjon - private norskkontrollerte
66.220	Forsikringsformidling	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	719	Forsikrings- og gjenforsikringsmeglere med konsesjon - utenlandskontrollerte
66.220	Forsikringsformidling	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	720	Forsikrings- og finansagenter / tilknyttede agenter med konsesjon - private norskkontrollerte
66.220	Forsikringsformidling	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	729	Forsikrings- og finansagenter / tilknyttede agenter med konsesjon - utenlandskontrollerte
66.220	Forsikringsformidling	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	790	Finans- og forsikringsrådgivere / - konsulenter uten konsesjon - privat norskkontrollert
66.220	Forsikringsformidling	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	799	Finans- og forsikringsrådgivere / - konsulenter uten konsesjon - utenlandskontrollert
66.220	Forsikringsformidling	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	800	Annen finansiell hjelpevirksomhet - privat norskkontrollert
66.220	Forsikringsformidling	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	809	Annen finansiell hjelpevirksomhet - utenlandskontrollert
66.290	Andre tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	410	Konserninterne foretak i finanskonsern jf. lov- private norskkontrollerte
66.290	Andre tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	415	Konserninterne foretak i finanskonsern jf. lov - statlig kontrollerte
66.290	Andre tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	416	Konserninterne foretak i finanskonsern jf. lov - Kommunalt kontrollerte
66.290	Andre tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	417	Konserninterne foretak i finanskonsern jf. lov- fylkeskommunalt kontrollerte

SN2007	SN2007	S2014			
Næring	Næring norsk tekst	Sektor norsk tekst	Sektor	Underkode	Tekst underkode
66.290	Andre tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	419	Konserninterne foretak i finanskonsern jf. lov – utenlandskontrollerte
66.290	Andre tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	420	Konserninterne foretak i andre finansielle konsern – private norskkontrollerte
66.290	Andre tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	425	Konserninterne foretak i andre finansielle konsern – statlig kontrollerte
66.290	Andre tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	426	Konserninterne foretak i andre finansielle konsern – kommunalt kontrollerte
66.290	Andre tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	427	Konserninterne foretak i andre finansielle konsern – fylkeskommunalt kontrollerte
66.290	Andre tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	429	Konserninterne foretak i andre finansielle konsern – utenlandskontrollerte
66.290	Andre tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	800	Annen finansiell hjelpevirksomhet - privat norskkontrollert
66.290	Andre tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	805	Annen finansiell hjelpevirksomhet - statlig kontrollert
66.290	Andre tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	806	Annen finansiell hjelpevirksomhet - kommunalt kontrollert
66.290	Andre tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	807	Annen finansiell hjelpevirksomhet - fylkeskommunalt kontrollert
66.290	Andre tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	809	Annen finansiell hjelpevirksomhet - utenlandskontrollert
66.3	Fondsforvaltningsvirksomhet				
66.30	Fondsforvaltningsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	100	Innskuddspensjonsforetak - privat norskkontrollert
66.30	Fondsforvaltningsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	109	Innskuddspensjonsforetak - utenlandskontrollert
66.30	Fondsforvaltningsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	210	Forvaltningsselskaper for verdi-papirfond - private norskkontrollerte
66.30	Fondsforvaltningsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	219	Forvaltningsselskaper for verdipapirfond – utenlandskontrollerte
66.30	Fondsforvaltningsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	220	Forvaltningsselskaper for investerings- og utviklingsselskaper - private norskkontrollerte
66.30	Fondsforvaltningsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	229	Forvaltningsselskaper for investerings- og utviklingsselskaper - utenlandskontrollerte
66.30	Fondsforvaltningsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	800	Annen finansiell hjelpevirksomhet - privat norskkontrollert
66.30	Fondsforvaltningsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	805	Annen finansiell hjelpevirksomhet - statlig kontrollert
66.30	Fondsforvaltningsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	806	Annen finansiell hjelpevirksomhet - kommunalt kontrollert
66.30	Fondsforvaltningsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	807	Annen finansiell hjelpevirksomhet - fylkeskommunalt kontrollert
66.30	Fondsforvaltningsvirksomhet	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring	4900	809	Annen finansiell hjelpevirksomhet - utenlandskontrollert

B Returadresse:
Statistisk sentralbyrå
NO-2225 Kongsvinger

Statistisk sentralbyrå

Oslo:

Postboks 8131 Dep
NO-0033 Oslo
Telefon: 21 09 00 00
Telefaks: 21 09 49 73

Kongsvinger:

NO-2225 Kongsvinger
Telefon: 62 88 50 00
Telefaks: 62 88 50 30

E-post: ssb@ssb.no
Internett: www.ssb.no

ISBN 978-82-537-8285-0 (trykt)
ISBN 978-82-537-8286-7 (elektronisk)
ISSN 1891-5906

ISBN 978-82-537-8285-0

9 788253 782850

